

ПРОЕКТ "ЛАБОРАТОРІЯ НАУКОВОГО ПЕРЕКЛАДУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ"

**Словник термінів, терміносполук та словосполук, узгоджений на 14 термінологічних семінарах проекту
(липень - листопад 2005 р.)**

Умовні позначення:

TEU – Treaty On European Union (Договір про Європейський Союз, із позначенням номеру статті)

TEC – Treaty Establishing the European Community (Договір про заснування Європейської Спільноти, із позначенням номеру статті)

Const – Draft Treaty Establishing A Constitution for Europe (Проект договору про запровадження Конституції для Європи, із позначенням номеру статті)

JO – Journal Officiel (Офіційний вісник Європейського Союзу, із позначенням дати публікації та номеру)

europa.eu.int – сайт EUROPA (офіційний сайт Європейського Союзу)

EUROPA Glossary – Глосарій "EU at a glance" на сайті EUROPA: http://www.europa.eu.int/scadplus/glossary/index_en.htm

DG Competition Glossary – Глосарій Генерального директорату з конкуренції:
http://europa.eu.int/comm/competition/general_info/glossary_en.html#top

External Trade Glossary – Глосарій з зовнішньої торгівлі ЄС на сайті EUROPA:
http://europa.eu.int/comm/trade/gentools/glossary_en.htm

Glossary Inforegio – Глосарій регіональної політики ЄС на сайті EUROPA:
http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/glossary/glossary_en.htm

JHA Glossary – глосарій з юстиції та внутрішніх справ на сайті EUROPA:
http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/glossary/glossary_welcome_en.htm

PHARE Enlargement Glossary – глосарій PHARE з розширення:
<http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/pas/phare/glossary.htm>

European Judicial Network Glossary - словник Європейської судової мережі на сайті EUROPA:
http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/ejn/glossary/glossary_en.htm

EURODICAUTOM – багатомовний електронний словник термінології Європейського Союзу:
<http://www.europa.eu.int/eurodicautom/Controller>

Джерельна база словника:

EU-Wörterbuch / Dictionnaire de l'Union européenne : französisch-deutsch, français-allemand / 4me ed. Publication de Comité économique et sociale. 2 vol. Luxembourg : Office des publications officielles des communautés européennes, 1999, 1200 p.

Encyclopedia of the European Union (ed. by Desmond Dinan, L. McGowan), London : Lynne Rienner, 2000, 565 p.

Timothy Bainbridge, The Penguin Companion to European Union. 3d ed. London 2002.

Christophe Degryse, Dictionnaire de l'Union européenne : politiques, institutions, programmes / Bruxelles: De Boeck-Wesmael, 1995.

Guy Raimbault, Le dictionnaire de l'Union européenne, 3e éd. rev., augm. Paris : Ellipses-Marketing, 2000

Thierry Debard, Dictionnaire de droit de l'Union européenne / Paris : Ellipses, 2002, 223 p.

David Phinnemore, A dictionary of the European Union, 2nd ed., London : Europa publ., 2004

J. – L. Quermonne (ed.) , Les mots de l'Europe. Lexique de l'integration europeenne, 2001, 350 p. P.Boniface, B. Nivet, Petit Dico European, 2002, 108 p.

DG Competition Glossary: http://europa.eu.int/comm/competition/general_info/glossary_en.html#top

External Trade Glossary: http://europa.eu.int/comm/trade/gentools/glossary_en.htm

EUROPA Glossary: http://www.europa.eu.int/scadplus/glossary/index_en.htm

Glossary Inforegio: http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/glossary/glossary_en.htm

EURODICAUTOM: <http://www.europa.eu.int/eurodicautom/Controller>

European Judicial Network in Civil and Commercial Matters Glossary:
http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/ejn/glossary/glossary_en.htm

PHARE Enlargement Glossary <http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/pas/phare/glossary.htm>

Justice and Home Affairs Glossary http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/glossary/glossary_welcome_en.htm

Глосарій термінів Європейського Союзу (уклала Марина Марченко, вид-во "К.І.С.", 2004), www.europa.dovidka.kiev.ua

Англійсько-французько-німецько-польсько-український словник, укладений "Лабораторією наукового перекладу" та Центром європейського та порівняльного права при Міністерстві юстиції України (www.pereklad.kiev.ua/seminars/EUslovnyk.htm)

Документи первинного та вторинного права ЄС англійською, німецькою та французькою мовою (джерельна база документів права ЄС EUR-Lex)

№	Англійською	Німецькою	Французькою	Джерело	Узгоджений український переклад
1.	absorption capacity ¹ / absorptive capacity	Absorptionskapazität	capacité d'absorption	Phare enlargement Glossary; Eurojargon glossary	приймальна спроможність
2.	abuse	Missbrauch	abus	DG Competition glossary	-зловживання; -нечесна практика
3.	abuse of a dominant position [див. також dominant position]	Missbrauch einer beherrschenden Stellung	abus de position dominante	DG Competition glossary; TEC 82	-зловживання домінантним становищем -зловживання домінівним становищем
4.	abusive sales practices/ unfair sales practices	missbräuchliche Verkaufspraktiken	pratiques abusives de vente	résolution/ 2me programme consommateurs JO 3.6.1981 (C 133)	-нечесна/ несумлінна практика продаж; нечесна/ несумлінна продажева практика
5.	academic recognition	akademische Anerkennung	reconnaissance académique	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	академічне визнання
6.	academic recognition of diplomas	akademische Anerkennung der Diplome	reconnaissance académique des diplômes	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	академічне визнання дипломів
7.	academic recognition of periods of study	akademische Anerkennung der Studienzeiten	reconnaissance académique des périodes d'études	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	академічне визнання термінів навчання
8.	access	Zugang	accès	Decision 253/2000/ EC JO L 28 of 03.02.2000;	доступ

¹ The ability of a national administration to plan for and implement external assistance; the ability of a country or organization to receive aid and use it effectively. Developing countries often lack this capacity

				JHA Glossary	
9.	access to education	Zugang zum Wissen	accès à l'éducation	Decision 253/2000/ EC JO L 28 of 03.02.2000	доступ до освіти
10.	access to justice ²	Zugang zum Recht	accès à la justice	JHA Glossary	доступ до правосуддя
11.	access to work ³	Zugang zur Arbeit	accès au travail	JHA glossary	доступ до праці
12.	accession [див. також act of accession; accession criteria; accession negotiations; accession partnership; accession state]	Beitritt	adhésion	External Trade Glossary	-вступ (до Союзу) -приєднання (до установчих Договорів)
13.	accession criteria (Copenhagen criteria)	Beitrittskriterien (Kopenhagener Kriterien)	critères d'adhésion (critères de Copenhague)	EUROPA Glossary	критерії вступу / приєднання (Копенгагенські критерії)
14.	accession negotiations	Beitrittsverhandlungen	négociations d'adhésion	EUROPA Glossary	-переговори щодо вступу / приєднання; -перемовини щодо вступу / приєднання
15.	Accession Negotiations Task Force	Task Force Beitrittsverhandlungen	Task Force "Négociations d'adhésion"	Directory of the European Commission, August 1998; IDEA, August 1998	Робоча група з переговорів (перемовин) щодо вступу
16.	accession partnership ⁴	Beitrittspartnerschaft	partenariat pour l'adhésion	External Trade Glossary	-партнерство заради вступу; -партнерство в процесі приєднання
17.	accession partnerships ⁵	Beitrittspartnerschaften	partenariats pour l'adhésion	JHA glossary	-партнерства заради вступу / партнерства в процесі приєднання -угоди про партнерство заради вступу / угоди про партнерство в процесі

² One of three priorities set out by the EU to enable individuals and companies to exercise their rights in a Member State other than their own. Other priorities are mutual recognition of judicial decisions and increased convergence in procedural law.

³ A Commission proposal of 2001 aims to improve access to work for people who are not nationals of an EU Member State but who live in the EU, by making procedures more transparent and uniform and by guaranteeing certain rights.

⁴ Accession Partnerships - The Accession Partnerships with candidate countries to the EU set out the medium-term priorities for each country in its preparation for EU membership. The Partnerships bring together all the different forms of EU support within a single framework, so that the priorities identified can be covered by direct EU assistance. The Accession Partnerships have thus become the single programming framework for EU assistance.

⁵ Agreements between the EU and each country applying to join the EU, which set a framework for the countries to adopt or move closer to EU policies and work alongside the EU to achieve this objective.

					приєднання
18.	accession state; acceding state (country) ⁶	Beitrittsstaat (Beitrittsland)	pays en voie d'adhésion; pays adhérent	Eurojargon glossary	державна / країна, що приєднується
19.	accompanying measures	flankierende Maßnahmen	mesures d'accompagnement	europa.eu.int	-супутні заходи; -супровідні заходи
20.	ACPs (African, Caribbean and Pacific countries) ⁷	Länder aus Afrika, dem karibischen Raum und dem Pazifischen Ozean (AKP)	Etats d'Afrique, des Caraïbes et du Pacifique (ACP)	External Trade Glossary	африканські, карибські та тихоокеанські країни (АКТ; ACPs)
21.	ACP-EU trade agreements	AKP-EU-Handelsabkommen	accords commerciaux ACP-UE	Joint Parliamentary Assembly of the Partnership Agreement between the members of the African, Caribbean and Pacific Group of States and the European Community and its Member States - Resolution on the negotiation of new ACP-EU trade agreements JO 265 , 20/09/2001	торгові угоди між АКТ і ЄС
22.	<i>acquis</i>	- <i>acquis</i> ; -Besitzstand	acquis	TEU 44	- <i>acquis</i> ; -доробок (Спільноти)
23.	<i>acquis communautaire</i> (Community patrimony)	-gemeinschaftlicher Besitzstand; -Gemeinschaftsleistung; - <i>acquis communautaire</i>	acquis communautaire	TEU 1	- <i>acquis communautaire</i> ; -доробок Спільноти
24.	acquisition of knowledge	Aneignung des Wissens	acquisition de la connaissance	Communicati on from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -	набування / здобування знань

⁶ This is a candidate country that has met the Copenhagen criteria and has completed negotiations for joining the European Union.

⁷ ACP – The African, Caribbean and Pacific countries (ACP) Group was formed when the first Lomé Convention was signed with the EEC in 1975. In 2002, it encompasses 78 states (48 African states, 16 Caribbean states, 14 Pacific states), which all have preferential trading relation with the EC.

				Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	
25.	act of accession [див. також accession]	Beitrittsakte	acte d'adhésion	JO L 163/1974,p.17/1	Акт про приєднання / Акт про вступ
26.	ad hoc immigration group	Ad-hoc-Gruppe „Einwanderung"	groupe ad hoc "immigration"	europa.eu.int	іміграційна група <i>ad hoc</i>
27.	added value of Community action	zusätzliches Nutzen der Gemeinschaftsaktion	valeur ajoutée de l'action communautaire	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' Official Journal L 028 , 03/02/2000	додана вартість заходу Спільноти / внесок заходу Спільноти
28.	additionality [див. також complementarity; complementary]	Zusätzlichkeit	accroissement	règlement instituant un instrument financier de cohésion JO 1.4.1993 (L 79)	додатковість ⁸
29.	additionality of Community assistance	Komplementarität der Gemeinschaftsbeteiligung	complémentarité de l'intervention communautaire	règlements/ transformation et commercialisation des produits agricoles JO 6.4.1990 (L 91)	додатковість спільнотової допомоги
30.	adjustment [див. також economic adjustment; structural adjustment]	Anpassung	ajustement	europa.eu.int	-адаптація; -допасовування
31.	admission ⁹ [див. також readmission]	Zulassung	admission	JHA Glossary	-допуск [на територію країни]; -адмісія

⁸ Additionality та complementarity є дуже близькими поняттями, тому розмежувати їх було не так легко. Additionality позначає принцип, за яким участь Спільноти у певних проектах (наприклад, проектах з регіонального розвитку) передбачається тільки як додаток до національних ініціатив. Дії Спільноти, отже, тут можна вважати „додатковими” до дій держав членів; а сам принцип можна позначити як „додаковість” чи „принцип додатковості”.

Complementarity є спорідненим поняттям; у ньому, однак, більше наголошується на взаємному доповненні спільнотових та національних дій, отже на тому, що ці дії мають не тільки додаватися одна до одної, але й не мають дублювати одна одну. У цьому контексті заходи Спільноти та держав-членів можна назвати „доповняльними” чи „взаємодоповняльними” (в жодному разі не „доповнюючими”, адже українській мові невластиві активні дієприкметники), відповідно сам принцип стає принципом „доповняльності” (чи „взаємодоповняльності”).

⁹ Specific requirements must be met by third-country nationals seeking to enter the EU. The Commission's 2000 communication on immigration policy proposes a common legal framework for the conditions of admission of third-country nationals.

32.	adopt [a document]	annehmen	arrêter	TEU 14	ухвалювати [документ]
33.	adopt [experience, practice]	übernehmen	adopter	Opinion of the Committee of the Regions on 'Local and regional cooperation to protect children and young people from abuse and neglect in the European Union' JO C 057 , 29/02/2000 P. 0046 - 0055	переймати; наслідувати
34.	adopt best practice [див. також best practice; good practice]	bewährte Verfahren übernehmen	adopter les meilleures pratiques	Opinion of the Committee of the Regions on 'Local and regional cooperation to protect children and young people from abuse and neglect in the European Union' JO C 057 , 29/02/2000 P. 0046 - 0055	переймати взірцевий досвід
35.	adopt common positions ¹⁰ [див. також common position]	gemeinsame Standpunkte annehmen	arrêter des positions communes	TEU 15	ухвалювати спільні позиції
36.	adopt joint actions ¹¹ [див. також joint action]	gemeinsame Aktionen annehmen	arrêter des actions communes	TEU 14	ухвалювати спільні дії
37.	adult training [див. також training; vocational training]	Erwachsenenbildung	formation des adultes	Opinion of the Economic and Social Committee on adult training in firms JO, C 180, 08/07/1989	(професійна) освіта дорослих
38.	advanced vocational training [див. також training; vocational training]	Berufsbildung	perfectionnement professionnel	décision formation professionnelle continue dans la CE (Force) JO 21.6.1990 (L 156)	поглиблене професійне навчання

¹⁰ The Council shall adopt common positions

¹¹ The Council shall adopt joint actions

39.	advisory bodies [див. також body; institution; agency; authority; service; Advisory Committee]	beratende Einrichtungen	organes consultatifs	Const 31	дорадчі органи
40.	advisory committee	beratender Ausschuß	comité consultatif	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	дорадчий комітет
41.	Advisory Committee on Vocational Training	Beratender Ausschuß für Berufsausbildung	comité consultatif pour la formation professionnelle	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	Дорадчий комітет з професійного навчання
42.	Advocate-General	Generalanwalt	avocat général	Const 28	генеральний адвокат
43.	agency [див. також body; institution; authority; service]	Agentur	agence	europa.eu.int	агенція
44.	Agenda 2000 ¹²	Agenda 2000	Agenda 2000	External Trade Glossary	Порядок денний 2000
45.	agreement	Abkommen	accord	europa.eu.int	угода
46.	aids incompatible with the common market	mit dem Gemeinsamen Markt nicht zu vereinbarende Beihilfen	aides incompatible avec le Marché Commun	règlement JO 31.12.1981 (L 379)	допомога/підтримка, несумісна зі спільним ринком
47.	allocation of resources	Allokation der Ressourcen	allocation des ressources	4me programme de politique économique à moyen terme JO 25.4.1977 (L 101)	-розміщення ресурсів; -алокція ресурсів
48.	annual budgetary period	Haushaltsjahr	budgetaire annuel	Const 52	бюджетний рік
49.	annual budgetary procedure	jährliche Haushaltsverfahren	procédure budgétaire annuelle	décision/ discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	щорічна бюджетна процедура
50.	annual price-fixing proposal [of the Commission in CAP]	jährliche Preisfestsetzungsvorschläge	propositions annuelles de fixation de prix	décision/ discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	щорічна пропозиція стосовно фіксації цін [Комісії в межах САП]

¹² Agenda 2000 is an action programme for 2000-2006 on enlargement and the reform of the common policies and a communication on the Union's future financial framework after 31 December 1999. Il a pour objectif le renforcement de l'UE afin d'accueillir ses nouveaux Membres. Attached to it are the Commission's opinions on the countries that have applied for Union membership.

51.	Anti-Fraud Information System (AFIS) ¹³ [див. також fraud, OLAFF, fight against fraud]	AFIS	AFIS	europa.eu.int	Інформаційна система боротьби проти шахрайства (ІСБШ; AFIS)
52.	anti-inflationary moves	Massnahmen zur Bekämpfung der Inflation	actions anti-inflationnistes	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	антиінфляційні заходи
53.	antitrust (law, policy) ¹⁴	Antitrust, Kartellrecht, Kartellpolitik	antitrust (règles en matière d'ententes)	DG Competition glossary	антимонопольне право /антимонопольна політика
54.	applicable	anwendbar	applicable	TEC 110	застосовний
55.	applicable be directly applicable	unmittelbar gelten	être directement applicable	TEC 110	мати пряме застосування
56.	applicable law ¹⁵	anwendbares Recht	droit applicable	European Judicial Network Glossary	-застосовне право; -право, що його застосовують
57.	applicant country ¹⁶ [див. також candidate country, accession state]	Bewerberland	pays ayant présenté une demande d'adhésion	Eurojargon Glossary	-країна-заявник / країна-заявниця -країна-аплікант / країна-аплікантка
58.	application for accession	Antrag auf Beitritt	demande d'adhésion	Phare enlargement Glossary	заява на вступ / приєднання
59.	approximate national laws	einzelstaatlichen Rechtsvorschriften ... einander angeglichen	rapprocher les législations nationales	Const	зближувати національні законодавства
60.	approximation of laws	Angleichung der Rechtsvorschriften	rapprochement des législations	TEC Title VI	зближення законодавств
61.	approximation of the laws of Member States	Angleichung der innerstaatlichen Rechtsvorschriften	rapprochement des législations nationales	TEC 3 (h)	-зближення національних законодавств; -зближення законодавств держав-членів
62.	arbitrary barriers to market access	willkürliche Marktzugangsschranken	barrières arbitraires à l'accès au marché	Résolution du Conseil, concernant le transport routier de marchandises au sein du	свавільні бар'єри в доступі до ринку

¹³ Anti-Fraud Information System: terminals in Member States through which information in the customs information system (CIS) is accessed

¹⁴ Field of competition law and policy. In the EU context, both the rules governing anti-competitive agreements and practices (cartels and other forms of collusion) based on Article 81 EC of the Treaty and the rules prohibiting abuses of (existing) dominant positions based on Article 82 of the EC Treaty are commonly referred to as Antitrust.

¹⁵ Applicable law is a specific concept of private international law and refers to the national law that governs a given question of law in an international context. A court hearing an action does not necessarily apply its national law to settle the dispute. Where a legal relationship between private individuals has an international dimension (for example where they are of different nationalities or do not live in the same country), the laws of several different countries might be applied. The law that is actually applicable is determined by the rules of conflict of laws. The Convention on the law applicable to contractual obligations, signed in Rome in 1980 under the auspices of the European Economic Community, unifies the Member States' conflict rules in this field.

¹⁶ a country that has applied to join the European Union. Once its application has been officially accepted, it becomes a candidate country

				marché intérieur JO 5.11.94 (C 309/4)	
63.	area of freedom, security and justice	Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts	espace de liberté, de sécurité et de justice	Const 3, 13 TEU 29	простір свободи, безпеки й справедливості
64.	ARGO ¹⁷ [ARGO-Program]	ARGO	ARGO	JHA Glossary	Програма "Арго"
65.	Ariane cultural programme [див. також cultural programme]	Kulturförderprogramme Ariane	programme culturel Ariane	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	програма сприяння культурі "Аріадна"
66.	article 133 Committee (Committee 133) ¹⁸ [див. також committee]	133er-Ausschuss	comité de l'article 133	External trade glossary	комітет [статті] 133
67.	Article 36 Committee (CATS)	Ausschuss nach Artikel 36 EU-Vertrag (CATS)	comité de l'article 36 du traité UE (CATS)	EUROPA Glossary	комітет [статті] 36 (КС36)
68.	Arusha agreements	Vereinbarungen von Arusha	accords d'Arusha	2000/558/CF SP: Council Common Position of 18 September 2000 on Rwanda JO L 236 , 20/09/2000	Аруські угоди
69.	Asia-Europe Meeting (ASEM) ¹⁹	Asien-Europa-Tagung (ASEM)	sommet Asie-Europe	External Trade Glossary	Форум "Азія – Європа" (ФАЕ; ASEM)
70.	Asian Pacific Economic Co-operation forum (APEC) ²⁰	Forum für wirtschaftliche Zusammenarbeit Asien-Pazifik (APEC)	forum de coopération économique Asie-Pacifique (APEC)	External Trade Glossary	Форум азійсько-тихоокеанської економічної співпраці (АПЕК; АПЕС)
71.	assent of the European Parliament [див. також European	Zustimmung des Europäischen Parlaments	avis conforme du Parlement européen	TEC 300	згода Європейського Парламенту

¹⁷ An EU action programme for administrative cooperation in the fields of external borders, visas, asylum and immigration

¹⁸ The Commission reports to and is guided by a consultative trade policy Committee of the Council, the so-called Article 133 Committee. It consists of capital-based officials and meets every week, usually at the level of Deputy Members, and once a month at the level of Full Members. The Commission's key representative at these meetings are the Head of the WTO unit, and the Director-General for Trade, respectively.

¹⁹ ASEM – The Asia-Europe Meeting (ASEM) is an informal process of dialogue and co-operation bringing together 10 Asian nations (Brunei Darussalam, China, Indonesia, Japan, Republic of Korea, Malaysia, the Philippines, Singapore, Thailand and Vietnam), the 25 EU Member States and the European Commission. These meetings are aimed at strengthening political, economic and cultural relations between Asia and Europe. The activities carried out under the Economic Pillar reinforce the economic relations between the two regions to promote greater economic growth and development by encouraging greater trade and investment between the two regions through trade and investment liberalisation and facilitation amongst the participating countries. In addition, Asian and European business and private sectors are able to strengthen their co-operation through increased contact, joint ventures and transfer of technology.

²⁰ APEC – The Asian Pacific Economic Co-operation forum (APEC) is a loose economic affiliation of Pacific Rim economies. This regional forum, composed of 21 members, is aimed at promoting liberal trade and economic co-operation.

	Parliament]				
72.	assistant rapporteur [див. також rapporteur; co- rapporteur]	Hilfsberichterstatter	rapporteur adjoint	Codified version of the Rules of Procedure JO C 193 , 14/08/2003	-додатковий доповідач -співдоповідач
73.	association agreement (AA) ²¹	Assoziationsabkommen (AA)	accord d'association (AA)	External Trade Glossary	угода про асоціацію (УА)
74.	Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) ²²	Vereinigung südostasiatischer Staaten (ASEAN)	Association des nations de l'Asie du Sud-Est (ANASE)	External Trade Glossary	Асоціація країн Південно- Східної Азії (АСЕАН, ASEAN)
75.	asylum	Asyl	asile	europa.eu.int	притулок
76.	asylum policy	Asylpolitik	politique d'asile	europa.eu.int	політика щодо притулку
77.	asylum seekers	Asylbewerber	demandeurs d'asile	europa.eu.int	прохачі притулку / шукачі притулку
78.	asymmetrical preferences ²³	Asymmetrische Präferenzen	préférences asymétriques	External trade glossary	асиметричні преференції
79.	authority [див. також service; body; office; institution; agency]	Behörde	autorité	europa.eu.int	орган [влади]
80.	backlog ²⁴	Arbeitsrückstand	travaux en retard; travaux en souffrance	Phare enlargement Glossary	недоробки; "хвости"; недопрацювання
81.	balance of payments	Zahlungsbilanz	balance des paiements	External trade glossary; rapport d'activité du comité monétaire JO 7.7. 1980 (C 166)	платіжний баланс
82.	balance of trade	Handelsbilanz	balance commerciale	External trade glossary	торгівельний баланс
83.	basic choices [of the common foreign and	grundlegende Weichenstellungen [der	choix fondamentaux [de la politique étrangère et	TEU 21	базові напрями [спільної зовнішньої та безпекової

²¹ AA - The Association Agreements (AA) are bilateral Agreements concluded with Malta, Cyprus, Turkey and Chile, covering trade-related issues as well as other areas of co-operation. They originally foresaw the progressive establishment of a customs union between the European Community and each of the countries concerned. However, due to political reasons in Malta and Cyprus, this aim was only achieved with Turkey (for industrial products).

²² ASEAN – The Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) is a regional grouping comprising 10 members, namely Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore, Thailand, Vietnam, Laos, Cambodia and Myanmar. The aims and purposes of the Association are to accelerate economic growth, social progress and cultural development and to promote regional peace and stability.

²³ Asymmetrical preferences can be granted to support the economic development of a country or region. The EU has thus removed customs duties on 95 % of exports from the Balkan countries in order to boost their economic recovery and strengthen their trade links with Western Europe.

²⁴ the aggregate commitments under Phare or for an individual country not yet contracted.

	security policy] [див. також common foreign and security policy]	Gemeinsamen Außen- und Sicherheitspolitik]	de sécurité commune]		політики]
84.	basic research ²⁵	Grundlagenforschung	recherche fondamentale	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	фундаментальні дослідження
85.	benchmarking ²⁶	Benchmarking	étalonnage des performances	Eurojargon Glossary	-бенчмаркінг; -оцінювання за показниками
86.	beneficiaries ²⁷	Begünstigte	bénéficiaires	Phare enlargement Glossary	-бенефіціари; -вигодонабувачі
87.	beneficiary state	begünstigter Staat	état bénéficiaire	Phare enlargement Glossary	держава-бенефіціар
88.	beneficiary Member State [див. також Member States]	begünstigter Mitgliedstaat, Empfängerstaat	état membre bénéficiaire	règlement instituant un instrument financier de cohésion JO 1.4.1993 (L 79)	-держава-член, що отримує допомогу; -держава-член – бенефіціар
89.	best practice ²⁸ [див. також good practice; adopt best practice]	bewährte Verfahren	meilleures pratiques	Eurojargon Glossary	-взірцевий досвід; -взірцева практика
90.	binding	bindend	contraignant	Arrêt du Tribunal de première instance	обов'язковий

²⁵ Basic research is now carried out in various institutional frameworks: universities, research institutes, companies and consortia of each. In some cases it can be translated fairly rapidly into concrete applications. This has been the case, for example, with breakthroughs in molecular biology and immunology in the field of health. It can also give rise to unexpected applications years later in fields somewhat removed from the ones they started out in .

²⁶ measuring how well one country, business, industry, etc. is performing compared to other countries, businesses, industries, and so on. The 'benchmark' is the standard by which performance will be judged. Benchmarking is one of the techniques used in the 'Lisbon process'

²⁷ the beneficiaries of the measures are: a) all pupils, students or other learners; b) all categories of education personnel; c) all types of education establishments; d) persons and bodies responsible for education systems and policies at local, regional and national level.

²⁸ One way of improving policies in the EU is for governments to look at what is going on in other EU countries and to see what works best. They can then adopt this 'best practice', adapting it to their own national and local circumstances.

				(cinquième chambre) du 10 février 2004. - Affaires jointes T-64/01 et T-65/01.	
91.	binding be binding on national courts	binden die nationalen Gerichte	s'imposer aux juridictions nationales ²⁹	Arrêt de la Cour (cinquième chambre) du 24 septembre 1998. - Affaire C-413/96.	бути обов'язковим для національних судів
92.	binding have a binding force ³⁰	verbindlich sein	lier	TEU 189	1. мати обов'язкову юридичну силу 2. бути юридично обов'язковим
93.	binding decisions	bindende Entscheidungen	décisions contraignantes	Arrêt du Tribunal de première instance (cinquième chambre) du 10 février 2004. - Affaires jointes T-64/01 et T-65/01.	обов'язкові рішення
94.	binding in its entirety	in allen seinen Teilen verbindlich	obligatoire dans tous ses éléments	Const 32	обов'язковий у повному обсязі
95.	biotechnology	Biotechnologie	biotechnologie	Decision No 1513/2002/E C; Official Journal L 232 of 29.08.2002].	біотехнологія
96.	block exemption ³¹ [див. також individual exemption]	Gruppenfreistellung	exemption par catégorie	DG Competition glossary	-групове вилучення; -блокове вилучення
97.	block exemption regulation ³²	Gruppenfreistellungsverordnung	règlement d'exemption par catégorie	DG Competition glossary	регламент щодо блокового (групового) вилучення
98.	body [див. також service ; office; authority, body, institution, agency]	Einrichtung	organe	europa.eu.int	орган

²⁹ Selon le Skatteministeriet, la Commission, dans sa décision du 18 juillet 1994, a implicitement décrété qu'il existait une base juridique pour le recouvrement a posteriori des droits de douane concernés; cette décision s'imposerait aux juridictions nationales qui ne sauraient donc constater le défaut d'une telle base juridique.

³⁰ Recommendations and opinions shall have no binding force (TEU 189)

³¹ Regulations, issued by the Commission or by the Council pursuant to Article 81(3) of the EC Treaty specifying the conditions under which certain types of agreements are exempted from the prohibition of restrictive agreements laid down in Article 81(1) EC Treaty. When an agreement fulfils the conditions set out in a block exemption regulation, individual notification of that agreement is not necessary: the agreement is automatically valid and enforceable. Block exemption regulations exist, for instance, for vertical agreements, R&D agreements, specialisation agreements, technology transfer agreements and car distribution agreements.

³² Regulations, issued by the Commission or by the Council pursuant to Article 81(3) of the EC Treaty specifying the conditions under which certain types of agreements are exempted from the prohibition of restrictive agreements laid down in Article 81(1) EC Treaty. When an agreement fulfils the conditions set out in a block exemption regulation, individual notification of that agreement is not necessary: the agreement is automatically valid and enforceable. Block exemption regulations exist, for instance, for vertical agreements, R&D agreements, specialisation agreements, technology transfer agreements and car distribution agreements.

99.	bond markets [див. також bonds; securities]	Rentenmärkten	marchés d'obligations	rapport d'activité du comité monétaire JO 7.7. 1980 (C 166)	ринки облігацій (бондів)
100.	bonds	Schuldverschreibungen	obligations	TEC 104.11	облігації (бонди)
101.	bottom-up integration ³³	Bottom-up-Integration	integration ascendante	europa.eu.int	висхідна інтеграція
102.	bring (the matter) before the Commission	die Kommission (damit) befassen	(en) saisir la Commission	TEC 227	спрямувати (справу) до Комісії
103.	bring (the matter) before the Court of Justice	den Gerichtshof anrufen	(en) saisir la Cour de justice;	TEC 227	спрямувати (справу) до Суду
104.	bring national policies into line	die nationalen Maßnahmen aufeinander abstimmen	coordonner politiques nationales	Eurojargon Glossary	координувати національні політики
105.	broad guidelines [див. також guidelines]	Grundzüge	grandes orientations	TEU 98	стратегічні настанови
106.	Brussels I regulation ³⁴ [див. також regulation]	Brüssel-I-Verordnung	Règlement Bruxelles I	JHA Glossary	Регламент "Брюссель I"
107.	Brussels II regulation ³⁵ [див. також regulation]	Brüssel-II-Verordnung	Règlement Bruxelles II	JHA Glossary	Регламент "Брюссель II"
108.	budget procedure; budgetary procedure	Haushaltsverfahrens	procédure budgétaire	décision/ discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	бюджетна процедура
109.	budgetary discipline	Haushaltsdisziplin	discipline budgétaire	décision/ discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	бюджетна дисципліна
110.	candidate country ³⁶ [див. також applicant country, accession state]	Beitrittskandidat	pays candidat	Eurojargon Glossary	країна-кандидат / країна- кандидатка

³³ Integragion from 'low politics' (economical affairs) to 'high politics' (foreign affaires, security issues)

³⁴ An EU Council regulation on common standards for the jurisdiction and enforcement of judgments in civil and commercial matters. Based on the Brussels Convention of 1968 - Council Regulation (EC) No 44/2001 of 22 December 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters

³⁵ An EU Council regulation on common standards for the jurisdiction and enforcement of judgments in civil and commercial matters. Based on the Brussels Convention of 1968 - Council Regulation (EC) No 1347/2000 of 29 May 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and in matters of parental responsibility for the children of both spouses

³⁶ a country that has applied to join the European Union and whose application has been officially accepted. At present there are four candidate countries: Bulgaria, Croatia, Romania and Turkey. Before a candidate country can join the EU it must meet the 'Copenhagen criteria'

111.	capital markets [of the Member States]	Kapitalmärkten [der Mitgliedstaaten]	marchés des capitaux [des Etats Membres]	rapport d'activité du comité monétaire JO 7.7. 1980 (C 166)	ринки капіталу [держав-членів]
112.	case law of the ECJ [ECJ's case law]	Rechtsprechung des Gerichtshofes	jurisprudence de la Cour	Arrêt de la Cour (deuxième chambre) du 16 septembre 2004. Affaire C-227/01.	практика Європейського Суду
113.	cautious monetary policy [див. також monetary policy]	behutsame Geldpolitik	politique monétaire prudente	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	зважена (завбачлива) монетарна політика
114.	Central European Free Trade Agreement (CEFTA)	Zentraleuropäisches Freihandelsabkommen (CEFTA)	accord de libre-échange centre-européen (ALECE)	External trade glossary	Центральноевропейська угода про вільну торгівлю (ЦЕФТА; CEFTA)
115.	central governments, regional, local or other public authorities	Zentralregierungen, regionale oder lokale Gebietskörperschaften oder andere öffentlich-rechtliche Körperschaften	administrations centrales, autorités régionales ou locales, autres autorités publiques	TEU 103	центральні уряди, регіональні, місцеві та інші органи влади
116.	central role of the learner [див. також learner]	zentrale Rolle des Lernenden	rôle central de l'apprenant	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final]	центральна роль учня
117.	Centre for Information, Discussion and Exchange on Asylum (CIREA) ³⁷	Informations-, Reflexions- und Austauschzentrum für Asylfragen (CIREA)	Centre d'information, de réflexion et d'échange en matière d'asile (CIREA)	europa.eu.int	Центр інформації, аналізу та обміну з питань притулку (ЦІАОПП; CIREA)
118.	Centre for Information, Discussion and Exchange on the Crossing of Frontiers and Immigration (CIREFI). ³⁸	Informations-, Reflexions- und Austauschzentrum für Fragen im Zusammenhang mit dem Überschreiten der Außengrenzen und der Einwanderung (CIREFI).	Centre d'information, de réflexion et d'échanges en matière de franchissement des frontières et d'immigration (CIREFI).	Council Resolution of 27 May 1999, on the creation of an early warning system for the transmission of information on illegal immigration and facilitator networks.	Центр інформації, аналізу та обміну з питань перетину кордону та іміграції (ЦІАОПКІ; CIREFI)

³⁷ objective - To gather, exchange and disseminate information and compile documentation on all matters relating to asylum

³⁸ To assist the Member States in effectively studying legal immigration, in preventing illegal immigration and facilitator networks, in better detecting forged documents and in improving expulsion practice.

119.	centre of excellence ³⁹	Spitzenforschungszentrum	centre d'excellence	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	провідний [науково-дослідницький; освітній] центр
120.	chamber [of the European Court of Justice] [див. також Grand Chamber]	Kammer	chambre	Amsterdam Treaty, Protocol on the Statute of the Court of Justice	палата [Європейського Суду]
121.	charges [див. також charges having equivalent effect]	Abgaben	taxes	Const III-36	збори та податки
122.	charges having equivalent effect ⁴⁰	Abgaben gleicher Wirkung	taxes d'effet équivalent	Const III-36	збори та податки еквівалентного впливу
123.	Charter of Fundamental Rights	Charta der Grundrechte	Charte des droits fondamentaux	EUROPA Glossary	Хартія засадничих прав
124.	circulation of works	Verkehr von Werken	circulation d'oeuvres	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	обіг творів мистецтва
125.	citizenship [див. також nationality; national; citizenship of the Union]	Bürgerschaft	citoyenneté	Const 8	громадянство
126.	citizenship of the Union	Unionsbürgerschaft	citoyenneté de l'Union	Const 8	громадянство Союзу

³⁹A place where the highest standards of achievement are aimed for in a particular sphere of activity.

⁴⁰ The Union shall comprise a customs union which shall cover all trade in goods and which shall involve the prohibition between Member States of customs duties on imports and exports and of all charges having equivalent effect, and the adoption of a common customs tariff in their relations with third countries.

127.	civil dialogue ⁴¹	Dialog mit dem Bürger	dialogue civil	Eurojargon Glossary	-суспільний діалог; -діалог із громадянським суспільством
128.	civil protection	Zivilschutz	protection civile	Const 16	цивільний захист
129.	civilian crisis	zivile Krise	crise civile	europa.eu.int	цивільна криза
130.	civilian crisis management	Bewältigung ziviler Krisen	gestion des crises civiles	europa.eu.int	врегулювання цивільних криз
131.	clarity of the treaties ⁴²	Klarheit der Verträge	lisibilité des Traités ; clarté des Traités	europa.eu.int	ясність договорів
132.	close cooperation [див. також cooperation; enhanced cooperation]	enge Zusammenarbeit	coopération étroite	directive/ information socio-économique et qualification professionnelle des personnes travaillant dans l'agriculture JO 23.4.1972 (L 96)	-тісна співпраця; -близька співпраця
133.	coherent and comprehensive strategies for lifelong learning [див. також comprehensive; lifelong learning]	kohärente und umfassende Strategien für lebenslanges Lernen	stratégies cohérentes et globales en matière d'éducation et de formation tout au long de la vie	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final]	узгоджені та всебічні стратегії стратегії ціложиттєвого навчання
134.	cohesion ⁴³	Kohäsion; Zusammenhalt	cohésion	Eurojargon Glossary	-гуртування; -згуртованість
135.	cohesion financial instrument	Kohäsions-Finanzinstrument	instrument financier de cohésion	règlement instituant un instrument financier de cohésion JO 1.4.1993 (L 79)	фінансовий інструмент гуртування
136.	cohesive force ⁴⁴	kohärente Kraft	force de cohésion	TEU 11.2	-згуртована сила;

⁴¹ consulting civil society when the European Commission is drawing up its policies and proposals for legislation. It is a broader concept than 'social dialogue'

⁴² The question of the clarity of the treaties is often raised because of the nature of the Community legal structure, which is the result of a succession of treaties. Each new treaty makes additions to its predecessors but in doing so also changes them, which may sometimes cause ambiguity in interpreting the text and affect overall comprehension.

⁴³ 'promoting social cohesion' means the EU tries to make sure that everyone has a place in society – for example by tackling poverty, unemployment and discrimination. The EU budget includes money known as the 'Cohesion Fund' which is used to finance projects that help the EU 'stick together'. For example, it finances new road and rail links that help disadvantaged regions take a full part in the EU economy.

				(Title V)	-гуртувальна сила
137.	collective defence [див. також defence]	kollektive Verteidigung	défense collective	EUROPA Glossary	колективна оборона
138.	Comenius action (measure) ⁴⁵ [див. також Community action]	Comenius-Aktion	action Comenius	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	захід Спільноти „Коменський”
139.	comitology ⁴⁶	Komitologie; Ausschussverfahren	comitologie	Report from the Commission on the working of committees during 2003 {SEC(2004)1 722} /* COM/2004/08 60	комітологія
140.	Commission [див. European Commission; committee]	Kommission	Commission	europa.eu.int	Комісія
141.	Commission Security Policy Advisory Group ⁴⁷ [див. також European Commission; Common Foreign and Security Policy]	beratende Gruppe für das Sicherheitskonzept der Kommission	groupe consultatif sur la politique de sécurité	Décision 2001/844/CE, CECA, Eurato m, Annexe point 12 (JO L 317/2001)	Дорадча група Європейської Комісії з безпекової політики
142.	Commissioner [див. також European Commissioner]	Kommissionsmitglied; Kommissar	commissaire	europa.eu.int	Комісар

⁴⁴ The Member States shall work together to enhance and develop their mutual political solidarity. They shall refrain from any action which is contrary to the interests of the Union or likely to impair its effectiveness as a cohesive force in international relations.

⁴⁵ the Commission's aim, in line with the European Parliament's wish, is to attain a participation rate of around 10 % of schools under the Comenius action and of around 10 % of students in the mobility activities under the Erasmus action;

⁴⁶ Under the Treaty establishing the European Community, it is for the Commission to implement legislation at Community level. In practice, each legislative instrument specifies the scope of the implementing powers granted to the Commission and how the Commission is to use them. Frequently, the treaty will also make provision for the Commission to be assisted by a committee in accordance with a procedure known as "comitology".

The committees which are forums for discussion, consist of representatives from Member States and are chaired by the Commission. They enable the Commission to establish a dialogue with national administrations before adopting implementing measures. The Commission ensures that they reflect as far as possible the situation in each country in question.

⁴⁷ shall consist of the Member of the Commission responsible for security matters, who shall have the chair, and of representatives of the NSA of each Member State; representatives of other European institutions may also be invited.

143.	committee	Ausschuss	comité; commission	europa.eu.int	КОМІТЕТ
144.	committee of inquiry ⁴⁸	Untersuchungsausschuss	commission d'enquête	TEC 193	слідчий комітет
145.	Committee of the Regions (CoR)	Ausschuss der Regionen	Comité des régions	europa.eu.int	Комітет регіонів (КоР)
146.	Committee on the Instrument for Structural Policies for Pre-Accession [див. також Instrument for Structural Policies for Pre-Accession]	Ausschuss für das strukturpolitische Instrument zur Vorbereitung auf den Beitritt	Comité pour l'instrument structurel de préadhésion (ISPA)	Phare enlargement Glossary	Комітет передпрієднaвчoгo структурнoгo інструменту
147.	common [див. також single; Community]	gemeinsam	commun	europa.eu.int	спільний
148.	common action [див. також joint action; common position] ⁴⁹	gemeinsame Vorgehen	action en commun	TEU 29 TEU 30	спільна діяльність
149.	Common Agricultural Policy (CAP)	gemeinsame Agrarpolitik (GAP)	politique agricole commune (PAC)	External Trade Glossary	Спільна аграрна політика (САП)
150.	common banking market [див. також common market, single market, internal market]	gemeinsame Bankenmarkt	marché bancaire commun	recommandations de la Commission/ contrôle des grands risques des établissements de crédit JO 4.2. 1987 (L 33)	спільний ринок банківських послуг
151.	common commercial policy	gemeinsame Handelspolitik	politique commerciale commune	Const 12	спільна торгівельна політика
152.	common cultural heritage	gemeinsames kulturelles Erbe	héritage culturel commun	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing	спільна культурна спадщина

⁴⁸ TEC 193: In the course of its duties, the European Parliament may, at the request of a quarter of its Members, set up a temporary *Committee of Inquiry* to investigate, without prejudice to the powers conferred by this Treaty on other institutions or bodies, alleged contraventions or maladministration in the implementation of Community law, except where the alleged facts are being examined before a court and while the case is still subject to legal proceedings.

⁴⁹ TEU 29-30: Common action in the field of police cooperation shall include:

- (a) operational cooperation between the competent authorities, including the police, customs and other specialised law enforcement services of the Member States in relation to the prevention, detection and investigation of criminal offences;
- (b) the collection, storage, processing, analysis and exchange of relevant information, including information held by law enforcement services on reports on suspicious financial transactions, in particular through Europol, subject to appropriate provisions on the protection of personal data;
- (c) cooperation and joint initiatives in training, the exchange of liaison officers, secondments, the use of equipment, and forensic research;
- (d) the common evaluation of particular investigative techniques in relation to the detection of serious forms of organised crime.

				the Culture 2000 programme	
153.	common customs tariff ⁵⁰ (тж. common external tariff)	gemeinsamer Zolltarif	tarif douanier commun	Const III-36	спільний митний тариф (рідш.: спільний зовнішній тариф)
154.	common defence policy	gemeinsame Verteidigungspolitik	politique de défense commune	Const; TEU 17	спільна оборонна політика
155.	common defence policy progressive framing of a common defence policy	schrittweise Festlegung einer gemeinsamen Verteidigungspolitik	définition progressive d'une politique de défense commune	TEU 17	поступове формування спільної оборонної політики
156.	common European asylum system [див. також asylum; asylum policy]	gemeinsames europäisches Asylsystem	régime d'asile européen commun	Communication de la Commission au Conseil et au Parlement européen sur une méthode ouverte de coordination de la politique communautaire en matière d'immigration	спільна європейська система притулку
157.	common fisheries policy	gemeinsame Fischereipolitik	politique commune de la pêche	Const 12, 13	спільна політика щодо рибальства
158.	common foreign and security policy (CFSP)	gemeinsame Aussen- und Sicherheitspolitik (GASP)	politique étrangère et de sécurité commune (PESC)	TEU, Title V	спільна зовнішня та безпекова політика (СЗБП) ⁵¹
159.	common framework of guidelines [див. також guidelines; broad guidelines]	gemeinsamer Rahmen von Leitlinien	cadre commun des lignes directrices	décision professionnelle continue dans la CE (Force) JO 21.6.1990 (L 156)	спільні рамки настанов
160.	common market	gemeinsamer Markt	marché commun	TEC 2	спільний ринок
161.	common market organisations ⁵² (common organisations of agricultural markets)	gemeinsame Marktorganisationen	organisations communes des marchés	External Trade Glossary	спільні організації ринків сільськогосподарської продукції
162.	common objectives	gemeinsame Ziele	objectifs communs	Const 1	спільні цілі
163.	common policy	gemeinsame Politik	politique commune	TEC 3	спільна політика

⁵⁰ The Union shall comprise a customs union which shall cover all trade in goods and which shall involve the prohibition between Member States of customs duties on imports and exports and of all charges having equivalent effect, and the adoption of a common customs tariff in their relations with third countries.

⁵¹ Common Foreign and Security Policy ухвалили перекладати як „Спільна зовнішня та безпекова політика“, аби уникнути незручної конструкції „Спільна зовнішня політика та політика безпеки“. Остання (її ще часто вживають в Україні), окрім своєї незручності, має ще одну ваду: вона створює враження, що йдеться про дві різні політики – „спільну зовнішню політику“ та „політику безпеки“; натомість в англійській, німецькій та французькій сполуках зумисне йдеться про одну спільну політику, що охоплює сфери зовнішньої та безпекової політики Союзу.

⁵² The Common Market Organisations (CMOs) are designed to monitor the respective agricultural markets, with the aim of providing farmers with a steady income and consumers with secure food supplies. They cover around 90% of EU output.

The common organisations of the market are the provisions laid down at Community level which govern the production of and trade in agricultural products in all the Member States of the European Union. Since the introduction of the common agricultural policy (CAP), they have gradually replaced national market organisations in the sectors where that was necessary. The common organisations of the market seek primarily to achieve the goals of the CAP (particularly to stabilise markets) and to guarantee farmers a stable income.

164.	common policy on asylum and migration	gemeinsame Asyl- und Einwanderungspolitik	politique commune en matière d'asile et migration	Communication de la Commission au Conseil et au Parlement européen sur une méthode ouverte de coordination de la politique communautaire en matière d'immigration	спільна політика щодо притулку та міграції
165.	common position	gemeinsamer Standpunkt	position commune	EUROPA Glossary	-Спільна позиція; -спільна позиція ⁵³
166.	common security and defence policy	gemeinsame Sicherheits- und Verteidigungspolitik	politique commune de sécurité et de défense	Const 27; TEU 17	спільна безпекова та оборонна політика (СБОП)
167.	common strategy	gemeinsame Strategie	stratégie commune	EUROPA Glossary	-Спільна стратегія; -спільна стратегія ⁵⁴
168.	common vocational training policy [див. також training; vocational training]	gemeinsame Politik der Berufsausbildung	politique commune de formation professionnelle	décision formation professionnelle continue dans la CE (Force) JO 21.6.1990 (L 156);	спільна політика (щодо) професійного навчання
169.	Communication [from the Commission; from the Council; national government]	Mitteilung	Communication	europa.eu.int	-Повідомлення [Комісії; Ради; національного уряду] -повідомлення [Комісії; Ради; національного уряду] ⁵⁵
170.	communitization	Vergemeinschaftung	communautarisation	Résolution sur le fonctionnement et l'avenir de Schengen JO C 115 du 14/04/1997	успільнотнення ⁵⁶
171.	Community (The Community)	Gemeinschaft (die Gemeinschaft)	Communauté (la Communauté)	TEU 2	Спільнота ⁵⁷
172.	Community act	Rechtsakt der Gemeinschaft	acte communautaire	TEU 105 4	акт Спільноти
173.	Community action ⁵⁸	Gemeinschaftsaktion	action communautaire	Decision No	1) захід Спільноти;

⁵³ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

⁵⁴ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

⁵⁵ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

⁵⁶ Поняття communitization означає перенесення певних питань від міждержавної методології розв'язання до наддержавної, зокрема від другого та третього стовпа ЄС до першого (Європейської Спільноти). Наприклад, поширеною є сполука Communitization of Schengen acquis, що передбачає переведення Шенгенського доробку зі сфери юстиції та внутрішніх справ до першого стовпа (власне, до сфери Європейської Спільноти). Поняття Communitization вирішили перекладати як „успільнотнення”; деколи, напевно, можна вживати громідкі конструкції "переведення до сфери Спільноти", "застосування методу Спільноти" тощо.

⁵⁷ Див. примітку до *European Community*

⁵⁸ Comenius, Erasmus, Gruntvig, Minerva, Lingua etc.

				253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	2) дія Спільноти
174.	Community action programme	gemeinschaftliches Aktionsprogramm	programme d'action communautaire	résolution/ réadaptation professionnelle des handicapés JO 9.7.1974 (C 80)	програма дій Спільноти
175.	Community agencies ⁵⁹	Agenturen der Gemeinschaft	agences de la Communauté européenne	europa.eu.int	агенції Спільноти
176.	Community bodies	Organe oder Gemeinschaft; Einrichtungen der Gemeinschaft	organes de la Communauté	europa.eu.int	органи Спільноти
177.	Community "bridge" ⁶⁰	Gemeinschaftsrechtliche Brücke	Passerelle communautaire	Eurojargon Glossary	"місток" успільнотнення
178.	Community criteria	gemeinschaftliche Kriterien	critères communautaires	directive/ information socio-économique et qualification professionnelle des personnes travaillant dans l'agriculture JO 23.4.1972 (L 96)	-критерії Спільноти; -спільнотіві критерії
179.	Community Customs Code (CCC) ⁶¹	Zollkodex der Gemeinschaften	code des douanes communautaire	Commission Regulation (EC) No 2185/2005 of 27 December 2005 opening Community tariff quotas for 2006 for sheep, goats, sheepmeat and goatmeat JO L 347 30/12/2005	Митний кодекс Спільнот(и)
180.	Community employment policy	Arbeitsmarktpolitik der Gemeinschaft	politique [communautaire] de l'emploi	Commission: l'insertion sociale des handicapés JO	-політика Спільноти щодо зайнятості; -спільнотова політика

⁵⁹ A Community agency is a body governed by European public law; it is distinct from the Community Institutions (Council, Parliament, Commission, etc.) and has its own legal personality. It is set up by an act of secondary legislation in order to accomplish a very specific technical, scientific or managerial task which is specified in the relevant Community act.

⁶⁰ procedure for transferring certain matters from the third 'pillar' of the EU to the first 'pillar' so that they can be dealt with using the Community method (see below). Any decision to use the bridge has to be taken by the Council, unanimously, and then ratified by each Member State

⁶¹ The Community Customs Code (CCC), which groups together all the provisions of the Community's customs legislation, aims precisely at removing the risk of different interpretations of EU rules in trade between the Member States and third countries

				31.12.1981 (C 347)	зайнятості
181.	Community framework ⁶²	Gemeinschaftsdimension Rahmen der Gemeinschaft	cadre communautaire	Livre vert sur la politique des services financiers (2005 2010) / * COM/2005/0177 final	рамки Спільноти/ спільнотіві рамки
182.	Community funding	Gemeinschaftsfinanzierung	financement communautaire	Vocabulary of the budget of the EC, SdT/202/92	спільнотове фінансування
183.	Community institutions	Institutionen der Gemeinschaft	institutions de la Communauté	europa.eu.int	інституції Спільноти ⁶³
184.	Community instrument [див. також Community legal instrument]	Instrument der Gemeinschaft ; Rechtsakt der Gemeinschaft	instrument communautaire	directive/ securité générale des produits JO 11.8.1992 (L 228)	інструмент Спільноти/ спільнотівий інструмент ⁶⁴
185.	Community jargon / Europeak	Gemeinschaftsjargon	jargon communautaire / eurojargon	JO C 256/1995,p.10 JO C 256/1995,p.10	жаргон Спільноти / „Євромова“
186.	Community law	Gemeinschaftsrecht	droit communautaire	TEU 6.2	-право Спільноти; -спільнотове право
187.	Community legal instrument	gemeinschaftliches Rechtsinstrument	instrument juridique communautaire	EUROPA Glossary	правовий інструмент Спільноти
188.	Community legal instruments	Gemeinschaftliche Rechtsinstrumente	instruments juridiques communautaires	EUROPA Glossary	-правові інструменти Спільноти; -правовий інструментарій Спільноти

⁶² The Commission adopted a mid-term report on the general *Community framework* of activities to facilitate the implementation of judicial cooperation in civil matters.

A robust and clear legal framework is necessary for the efficient operation of both financial market participants and the public authorities responsible for regulation and supervision. The *Community framework* of law for the European financial markets and services is now highly developed, increasing cross-border activity and integration.

Community Framework for State Aid

⁶³ В контексті інституційної структури ЄС важливим постало питання розмежування понять institutions – bodies – agencies – offices. Institutions ухвалили перекладати як „інституції“, bodies – як „органи“, agencies (здебільшого засновані особливими актами вторинного законодавства для здійснення конкретних завдань) – як „агенції“. Office залежно від контексту можна перекладати як „служба“ чи „бюро“.

⁶⁴ Сполука Community instrument(s) дуже вживана; переважно її вживають у правовому контексті (на позначення правових актів Спільноти) чи у фінансовому контексті (на позначення фінансових інструментів Спільноти – наприклад, Структурних фондів). Цю сполуку ухвалили перекладати як „інструменти Спільноти“ (відповідно, legal instruments – „правові інструменти“, legislative instruments – „законодавчі інструменти“, financial instruments – „фінансові інструменти“), хоч у правовому контексті інколи можна вживати сполуку „правові акти Спільноти“ (німецькомовні документи часто містять Rechtsakte der Gemeinschaft на позначення legal instruments).

189.	Community method ⁶⁵	Gemeinschaftsmethode	méthode communautaire	EuroDicAutom	-спільнотивий метод; -метод Спільноти
190.	Community Network of National Academic Recognition Information Centres	Gemeinschaftsnetz nationaler Informationszentren für Fragen der akademischen Anerkennung [der Abschlußzeugnisse und Studienzeiten]	réseau communautaire des centres nationaux d'information sur la reconnaissance académique [des diplômes et des périodes d'études]	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	Спільнотова мережа національних інформаційних центрів з питань академічного визнання
191.	Community official [див. також Community servant]	Gemeinschaftsbeamter	fonctionnaire communautaire	JO C 313/96	посадовець Спільноти
192.	Community part of the Treaties	Gemeinschaft betreffender Teil der Verträge	partie communautaire des traités	JHA glossary	-спільнотова частина договорів; -частина договорів, яка стосується Спільноти
193.	Community penalty	Gemeinschaftssanktion	sanction communautaire	General report on the activities of the European Union, 1995	санкція Спільноти
194.	Community Plant Variety Office (CPVO)	Gemeinschaftliches Sortenamt (OCVV)	Office communautaire des variétés végétales (OCVV)	Report on the annual accounts of the Community Plant Variety Office concerning the financial year 2004 together with the Office's replies JO C 332 , 28/12/2005	Спільнотова служба з рослинного розмаїття (CCPP; CPVO)
195.	Community programme aiming to stimulate inter-regional	Gemeinschaftsprogramm zur Förderung der Zusammenarbeit der	programme communautaire visant à stimuler la coopération	Communication de la Commission - L'Europe	Спільнотова програма зі стимулювання міжрегіональної співпраці всередині ЄС

⁶⁵ Community method and intergovernmental method

The "community method" is the expression used for the institutional operating mode for the first pillar of the European Union. It proceeds from an integration logic and has the following salient features:

- Commission monopoly of the right of initiative;
- general use of qualified majority voting in the Council;
- an active role for the European Parliament in co-legislating frequently with the Council;
- uniformity in the interpretation of Community law ensured by the Court of Justice.

The method used for the second and third pillars is similar to the so-called "intergovernmental method", with the difference that the Commission shares its right of initiative with the Member States, the European Parliament is informed and consulted and the Council may adopt binding acts. As a general rule, the Council acts unanimously.

	cooperation within the EU (Interreg)	Regionen innerhalb der EU (Interreg)	interrégionale au sein de l'UE (Interreg)	élargie – Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	("Інтегрер"; Interreg)
196.	Community servant [див. також Community official]	Bedienstete der Gemeinschaft	agent communautaire	Judgment of the Court of First Instance (Third Chamber, extended composition) of 16 July 1998. - Gilberte Gebhard v European Parliament. - Officials - Auxiliary staff - Auxiliary session interpreters of the European Parliament - Legality of levying Community tax on their remuneration . - Case T-109/96.	службовець Спільноти
197.	Community social policy	Sozialpolitik der Gemeinschaft	politique communautaire sociale	Commission: l'insertion sociale des handicapés JO 31.12.1981 (C 347)	-соціальна політика Спільноти; -спільнотова соціальна політика
198.	Community structural measures	Strukturaktion der Gemeinschaft	action structurelle de la Communauté	règlement / fonds structurels JO 15.7.1988 (L 185)	структурні дії Спільноти
199.	Community Support Framework (CSF) ⁶⁶	gemeinschaftliches Förderkonzept (GFK; CSF)	Cadre communautaire d'appui (CCA) ⁶⁷	Glossary Inforegio; Commission C.E., Programme travail 1988 + JOCE L 185/88, p.14 + C 256/88, p.2	Спільнотова концепція підтримки (СКП; CSF)
200.	Community transit	gemeinschaftliches Versandverfahren	transit communautaire	règlement transit communautaire JO 31.12.1982 (L 382)	транзит територією Спільноти
201.	Community's international price competitiveness	internationale Preiswettbewerbsfaehigkeit der Gemeinschaft	compétitivité des prix de la Communauté au niveau international	orientations économiques JO 31.12.1981	Міжнародна цінова конкурентоздатність Спільноти /

⁶⁶ The Community support frameworks (CSFs) coordinate EU regional activities, occasionally involving the four Structural Funds (ERDF, ESF, EAGGF, FIFG) and the EIB. In each case, however, the projects must be incorporated into plans already developed by national authorities, regional authorities and their economic partners.

⁶⁷ Le document approuvé par la Commission, en accord avec l'État membre concerné, après appréciation du plan présenté par l'État membre et contenant la stratégie et les priorités de l'action des Fonds et de l'État membre, leurs objectifs spécifiques, la participation des Fonds et les autres ressources financières. Ce document est divisé en axes prioritaires et mis en œuvre par un ou plusieurs programmes opérationnels.

				(L 385)	Міжнародна цінова конкурентоспроможність Спільноти
202.	Community's rights ⁶⁸	Rechte der Gemeinschaft	droits de la Communauté	JO L 252,20.09.1984,p.2	права Спільноти
203.	Community-wide exchanges of students	gemeinschaftsweiter Austausch von Studenten	échanges d'étudiants au niveau communautaire	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	обмін студентами в масштабі Спільноти
204.	Community-wide policy	gemeinschaftsweite Politik	politique à l'échelle de la Communauté	Special Report No 4/2002 on local actions for employment together with the Commission's replies JO C 263 , 29/10/2002	-загальноспільнотова політика; -політика на рівні Спільноти; -політика в масштабі Спільноти
205.	Community's own resources	Eigenmittel der Gemeinschaft	ressources propres de la Communauté	décision/ discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	власні ресурси Спільноти
206.	competence shared	geteilte Zuständigkeit	compétence partagée	Const 11, 13	спільна компетенція
207.	competition [див. також competition policy; competitive advantage; competitive distortion; competitiveness]	Wettbewerb	concurrence	europa.eu.int	конкуренція
208.	competition policy	Wettbewerbspolitik	politique de concurrence	europa.eu.int	конкуренційна політика
209.	competitive advantage (unjustified)	(ungerechtfertigte) Wettbewerbsvorteil	avantage concurrentiel (injustifié)	recommandations de la Commission/ contrôle des grands risques des établissements de crédit JO 4.2. 1987 (L 33)	конкурентні переваги (необґрунтовані)
210.	competitive distortion	Wettbewerbsverzerrungen	distorsions de la concurrence	recommandations de la Commission/ contrôle des grands risques des établissements de crédit JO 4.2. 1987	спотворення конкуренції

⁶⁸ those international trade rights of which it may avail itself either under international law or under generally accepted rules

				(L 33)	
211.	competitiveness	Wettbewerbsfähigkeit	compétitivité	Const III-180	-конкурентоздатність; -конкурентоспроможність
212.	competitiveness of Community (Union's) industry	Wettbewerbsfähigkeit der Industrie der Gemeinschaft (der Union)	compétitivité de l'industrie de la Communauté (de l'Union)	Const III-180	-конкурентоздатність промисловості Спільноти (Союзу); -конкурентоспроможність промисловості Спільноти (Союзу)
213.	complementarity [див. також complementary; additionality]	gegenseitige Ergänzung; Komplementarität	complémentarité	décision/ science et technique au service du développement JO 14.12.1982 (L 352)	доповняльність ⁶⁹
214.	complementary ⁷⁰	ergänzend	complémentaire	règlement / fonds structurels JO 15.7.1988 (L 185)	доповняльний
215.	completing the internal market [див. також internal market]	Vollendung des Binnenmarktes	achèvement du marché intérieur	recommandations de la Commission/ contrôle des grands risques des établissements de crédit JO 4.2. 1987 (L 33); le livre blanc de la Commission sur l'achèvement du marché intérieur	-завершення формування спільного ринку -сформування спільного ринку
216.	comply with the judgment [of the ECJ]	Maßnahmen zu ergreifen..., die sich aus dem Urteil [des EuGH] ergeben	exécuter l'arrêt [de la CJE]	Arrêt du Tribunal de première instance (troisième chambre) du 11 mai 2005. –Affaires jointes T-160/02 à T-162/02.	виконати рішення [Європейського Суду]
217.	compulsory expenditure	obligatorische Ausgaben	dépenses obligatoires	décision/ discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	обов'язкові видатки
218.	concentric circles [див. також Europe of concentric circles]	konzentrische Kreise	cercles concentriques	europa.eu.int	концентричні кола
219.	concerted practice ⁷¹	aufeinander abgestimmte	pratique concertée	DG Competition	-узгоджені дії;

⁶⁹ див. примітку до *additionality*

⁷⁰ Community action is intended to be complementary to action by the Member States

⁷¹ Co-ordination between undertakings which, without having reached the stage of concluding a formal agreement, have knowingly substituted practical co-operation for the risks of competition. A concerted practice can be constituted by direct or indirect contact between firms whose intention or effect is either to influence the conduct of the market or to disclose intended future behaviour to competitors.

		Verhaltensweisen; aufeinander abgestimmte Praktiken; abgestimmte Verhaltensweise		glossary EEC Treaty, 85	-узгоджені практики
220.	concerted pricing practices	konzertiertes Preisverhalten	pratiques concertées en matière de prix	résolution sur les action à mener contre l'inflation JO 23.12.1972 (C 133)	-узгоджені дії щодо ціноутворення; -узгоджені практики щодо ціноутворення
221.	conditions of admission	Zulassungsvoraussetzunge n	conditions d'entrée	JHA Glossary	-умови допуску [на територію]; -умови адмісії
222.	conditions of residence ⁷²	Aufenthaltsvoraussetzunge n	conditions de séjour	JHA Glossary	правила перебування
223.	conduct foreign exchange operations	Devisengeschäfte... durchzuführen	conduire les opérations de change	Const III-77	-здійснювати валютні операції; -проводити валютні операції
224.	conflict of laws	Kollisionsnormen	conflit de lois	European Judicial Network Glossary	-правова колізія; -колізія норм
225.	conflict prevention	Konfliktverhütung und - vermeidung	prévention des conflits	europa.eu.int	запобігання конфлікту
226.	consistency and the continuity of the activities [of the EU] ⁷³	Kohärenz und Kontinuität der Maßnahmen [der EU]	cohérence et la continuité des actions [de l'UE]	TEU 3	узгодженість та тяглість дій (Союзу)
227.	consistency of Union's external activities	Kohärenz aller von der Union ergriffenen außenpolitischen Maßnahmen	cohérence de l'ensemble de l'action extérieure de l'Union	TEU C	узгодженість зовнішніх дій Союзу
228.	constitutional requirements	verfassungsrechtliche Vorschriften	règles constitutionnelles	TEU 17	конституційні вимоги
229.	constitutional requirements in accordance with ... respective constitutional requirements [of the Member States]	gemäß ihren verfassungsrechtlichen Vorschriften	conformément à leurs règles constitutionnelles respectives	TEU 17	згідно з їхніми відповідними конституційними вимогами

⁷² The regulations governing the residence of a person who lives in the EU but is not a national in an EU country. The EU has outlined rules with regard to employment, study, and vocational training

⁷³ TEU 3: The Union shall be served by a single institutional framework which shall ensure *the consistency and the continuity of the activities* carried out in order to attain its objectives while respecting and building upon the 'acquis communautaire'.

230.	constructive abstention ⁷⁴	konstruktive Stimmenthaltung	abstention constructive	europa.eu.int	конструктивне утримання
231.	consumer protection	Verbraucherschutz	protection des consommateurs	EUROPA Glossary	захист (прав) споживачів
232.	continuing vocational training	berufliche Weiterbildung	formation professionnelle continue	décision formation professionnelle continue dans la CE (Force) JO 21.6.1990 (L 156)	-тягле професійне навчання; -подальше професійне навчання
233.	contractual obligations	vertragliche Schuldverhältnisse	obligations contractuelles	JHA Glossary	договірні зобов'язання
234.	Convention on the future of Europe (European Convention) [див. також European Convention]	Konvent zur Zukunft der Europäischen Union	Convention sur l'avenir de l'Europe	Eurojargon Glossary	Конвент щодо майбутнього Європи (Європейський Конвент)
235.	convergence [див. також sustainable convergence]	Konvergenz	convergence	Const III-92	-конвергенція -наближення (наближення) -зближення (зближення)
236.	convergence criteria ⁷⁵	Konvergenzkriterien	critères de convergence	Const III-92	критерії конвергенції
237.	convergence of economic performance [of the Member States]	Konvergenz der Wirtschaftsleistungen	convergence des performances économiques	TEC 2	-конвергенція економічних показників [держав-членів] -конвергенція результатів економічної діяльності [держав-членів] -зближення (зближення) економічних показників [держав-членів]
238.	convergence of economic policies of Member States	Konvergenz der Wirtschaftspolitik der Mitgliederstaaten	convergence des politiques économiques des Etats Membres	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	-конвергенція економічних політик держав-членів -наближення економічних політик держав-членів
239.	cooperation [див. також close cooperation]	Zusammenarbeit	coopération	directive/ information socio-économique	співпраця

⁷⁴ The general rule remains that CFSP decisions always require a unanimous vote in their favour. However, Member States can exercise constructive abstention, i.e. an abstention which does not block the adoption of the decision

⁷⁵ The four criteria mentioned in this paragraph and the relevant periods over which they are to be respected are developed further in the Protocol on the convergence criteria. The reports of the Commission and the European Central Bank shall also take account of the results of the integration of markets, the situation and development of the balances of payments on current account and an examination of the development of unit labour costs and other price indices.

				et qualification professionnelle des personnes travaillant dans l'agriculture JO 23.4.1972 (L 96)	
240.	coordination of laws, regulations and administrative provisions	Koordinierung der Rechts- und Verwaltungsvorschriften	coordination des dispositions législatives, réglementaires et administratives	recommandations de la Commission/ contrôle des grands risques des établissements de crédit JO 4.2. 1987 (L 33)	координація законів та підзаконних актів
241.	co-productions of works	Koproduktion von Werken	coproduction d'oeuvres	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	спільне виробництво творів мистецтва
242.	co-rapporteur [див. також rapporteur; assistant rapporteur]	Mitberichterstatler	corapporteur	règlement intérieur du CES JO 5.10.1994 (L 257)	співдоповідач
243.	core activities of the EU	Kerngeschäftsbereiche/ Kerntätigkeiten der EU	activités-clés de l'UE	europa.eu.int	центральні напрями діяльності ЄС
244.	CORespondance Européenne (COREU) ⁷⁶	Telexnetz der europäischen Korrespondenten (COREU)	CORespondance EUropéenne (COREU)	EUROPA Glossary	Європейська кореспонденція (Єврокор)
245.	Conference of Community and European Affairs Committees (COSAC)	Konferenz der Ausschüsse für Gemeinschafts- und Europa-Angelegenheiten (COSAC)	Conférence des Organes Spécialisées dans les Affaires Communautaires (COSAC)	Règlement [Rules of Procedure] de la Conférence des Organes spécialisés dans les affaires communautaires et européennes des parlements de l'Union européenne <i>Journal officiel n° C 235 du 01/10/2003 p.</i>	Конференція комітетів зі справ Спільноти (КОСАК; COSAC)
246.	cost effectiveness	Kosteneffektivität	rentabilité	Résolution du Conseil ... relative à l'industrie automobile	результативність витрат

⁷⁶ Coreu is an EU communication network between the Member States and the Commission for cooperation in the fields of foreign policy. It makes it easier for decisions to be taken swiftly in emergencies.

				JO 31/05/1994 C 149	
247.	Cotonou Agreement ⁷⁷	Cotonou-Abkommen	Accord de Cotonou	External trade glossary	Котонуська угода
248.	Council [The Council] [див. також Council of Ministers; European Council; Council of Europe]	Rat [Der Rat]	Conseil [Le Conseil]	TEU 24	Рада
249.	Council the Council shall act unanimously	Der Rat... beschließt einstimmig	Le Conseil... statue à l'unanimité	TEU 24	-Рада діє одностайно; -Раді належить діяти одностайно
250.	Council the Council... shall act by means of directives	der Rat erläßt ... Richtlinien	Le Conseil... statue par voie de directives	TEC 44	-Рада діє через директиви -Раді належить діяти через директиви
251.	Council of Europe	Europarat	Conseil de l'Europe	europa.eu.int	Рада Європи ⁷⁸
252.	Council of Ministers	Ministerrat	Conseil des ministres	Const 18, 22	Рада Міністрів ⁷⁹
253.	Court (The Court)	Gerichtshof (der Gerichtshof)	Cour (la Cour)	europa.eu.int	Суд [див. European Court of Justice]
254.	Court of Auditors	Rechnungshof	Cour des comptes	TEU 5	Рахункова Палата ⁸⁰
255.	Court of First Instance of European Communities ⁸¹ [див. також European Court of Justice, Court]	Gericht erster Instanz der Europäischen Gemeinschaften (EuGeI)	Tribunal de première instance des Communautés européennes (TPICE)	EUROPA Glossary	Суд першої інстанції Європейських спільнот
256.	crisis management	Krisenbewältigung	gestion de crise	TEU 25	врегулювання криз(и)
257.	crisis management operations	Operationen zur Krisenbewältigung	opérations de gestion de crise	TEU 25	операції з урегулювання криз(и)
258.	cross-border [див. також trans- boundary]	grenzüberschreitend; grenzübergreifend	transfrontier	TEU 30	транскордонний

⁷⁷ Signed in 2000, this agreement replaced the Lomé Convention. Its main objective is to create a new framework for co-operation between the members of the African, Caribbean and Pacific Group of States (ACP) and the EU. The new framework makes significant amendments to the existing trade system in order to bring it into line with WTO rules and to enable the ACP States to play a full part in international trade. The Agreement provides for the negotiation of new trading arrangements with a view to liberalising trade between the two parties, putting an end to the system of non-reciprocal trade preferences from which the ACP States currently benefit. Nonetheless, the current system will remain in force for a preparatory period, up to 2008 (the date envisaged for the entry into force of the new arrangements) with a transitional period of at least 12 years.

⁷⁸ Рада Європи, як відомо, не є інституцією Європейського Союзу. Редактори словника залучили її до переліку термінів, аби запобігти плутанині між Радою Європи, Європейською Радою та Радою Міністрів ЄС. Ця плутанина і досі є частою в українській перекладацькій практиці.

⁷⁹ Див. примітку до *European Commission*

⁸⁰ У перекладі The Court of Auditors вирішили не калькувати англійську назву („Суд Аудиторів“), зважаючи на те, що ця установа не є судом; керуючись радше німецьким (Rechnungshof – „Рахункова Палата“) та французьким (la Cour des comptes – дослівно „Палата рахунків“) варіантами, вирішили перекладати як „Рахункова Палата“ (обидва слова з великої літери).

⁸¹ The CFI was set up in 1989 to strengthen the protection of individuals' interests by introducing a second tier of judicial authority, allowing the Court of Justice of the European Communities to concentrate on its basic task of ensuring the uniform interpretation and application of Community law. The CFI is currently made up of twenty-five judges appointed by common accord of the Governments of the Member States to hold office for a renewable term of six years. A President is elected from among the judges. The Treaty of Nice introduced greater flexibility for adapting the CFI's statute, which can henceforth be amended by the Council acting unanimously at the request of the Court or of the Commission.

259.	cross-border crime	grenzüberschreitende Kriminalität	criminalité transfrontière	TEU 30	транскордонна злочинність
260.	cross-border cultural links	grenzübergreifende kulturelle Bindungen	liens culturels transfrontaliers	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	транскордонні культурні зв'язки
261.	cross-border services ⁸²	grenzüberschreitende Dienstleistungen	services transfrontières	External trade glossary	транскордонні послуги
262.	cultural background	kulturelles Hintergrund	milieu culturel	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	-культурне походження; -культурне коріння; -культурне минуле; -культурне середовище; -культурне підґрунтя
263.	cultural diversity	kulturelle Vielfalt	diversité culturelle	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	культурне розмаїття
264.	cultural expression	kulturelle Ausdruck	expression culturelle	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	вираження засобами культури
265.	cultural networks	kulturelle Netze	réseaux culturels	Decision No 508/2000/EC of the	культурні мережі

⁸² Where the trade takes place from the territory of one member into that of another. Only the service itself crosses the border, without the movement of persons, such as information and advice passing by means of fax or electronic mail, or cargo transportation. The service supplier does not establish any presence in the territory of the member where the service is consumed.

				European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	
266.	cultural operators ⁸³	Kulturakteuren	acteurs culturels	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	-культурні діячі; -суб'єкти культури; -культурні оператори
267.	cultural programme	Kulturförderprogramme	programme culturel	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	програма сприяння культурі
268.	Culture 2000 programme	Programm "Kultur 2000"	programme "Culture 2000"	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	програма „Культура 2000“
269.	customs authorities ⁸⁴	Zollbehörden	autorités douanières	JHA Glossary	митні органи
270.	customs cooperation	Zusammenarbeit im Zollwesen	coopération douanière	Commission Regulation (EC) No 2026/2005 of 13 December 2005 <i>JO L 327 , 14/12/2005</i>	митна співпраця
271.	Customs Cooperation Working Group (CCWG) ⁸⁵	Arbeitsgruppe für die Zusammenarbeit im Zollwesen	groupe de travail pour la coopération douanière	JHA Glossary	Робоча група з митної співпраці (РГМС; CCWG)
272.	customs duties	Zölle	droits de douane	TEC 9	МИТО

⁸³ [context]: "mobility of artists, creators and other cultural operators"

⁸⁴ A secure electronic database between Member States' customs services designed to assist in preventing, investigating and prosecuting serious breaches of national laws by increasing, through exchange of information, the effectiveness of customs administrations.

⁸⁵ Customs Cooperation Working Group - Collective body comprising EU Member States' law enforcement agencies, set up to fight serious cross-border crime.

273.	Customs Information System (CIS) ⁸⁶	Zollinformationssystem (ZIS)	systeme d'information douanier (SID)	JHA Glossary	Митна інформаційна система (MIC; CIS)
274.	customs legislation	Zollrecht	législation douanière	règlement/ admission temporaire des conteneurs JO 4.11.1989 (L 321)	-митне законодавство; -митне право
275.	Customs territory of the Community/ Community's customs territory	Zollgebiet der Gemeinschaft	territoire douanier de la Communauté	directive/ mise en libre pratique des marchandises JO 13.8.1979 (L 205)	митна територія Спільноти
276.	customs union	Zollunion	union douanière	Const 12	митний союз
277.	decentralisation ⁸⁷	Dezentralisierung	decentralisation	Phare enlargement Glossary	децентралізація
278.	decision [див. також directive; regulation; joint action; common position; communication]	Beschluss; Entscheidung	décision	TEC 37	-Рішення; -рішення ⁸⁸
279.	decision-making bodies	Beschlussorganen	organes de décision	Const 29	-повноважні приймати рішення органи -органи приймання (прийняття) рішень
280.	decisions applying a common strategy [див. також common strategy]	Beschlüssen über die Durchführung einer gemeinsamen Strategie	décisions d'application d'une stratégie commune	europa.eu.int	-рішення на виконання Спільної стратегії -рішення на виконання спільної стратегії ⁸⁹
281.	decisions implementing a joint action or common position	Beschlüsse über die Durchführung einer gemeinsamen Aktion oder eines gemeinsamen Standpunkts	décision mettant en œuvre une action commune ou une position commune	europa.eu.int	-рішення на виконання Спільної дії чи Спільної позиції -рішення на виконання спільної дії чи спільної позиції ⁹⁰

⁸⁶ Customs information system: a secure electronic database between Member States' customs services designed to assist in the prevention, investigation and prosecution of serious breaches of national laws, through improving information exchange

⁸⁷ the process by which management of EU funds is devolved to candidate country administrations. This is presently governed by the Decentralised Implementation System (DIS). It is now envisaged to replace Commission ex-ante control with ex-post control under a system of Extended Decentralisation Implementation System (EDIS).

⁸⁸ Уживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

⁸⁹ Уживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

⁹⁰ Уживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

282.	decompartamentalisation of Europe's scientific and technological area	Abbau bestehender Schranken in dem europäischen Wissenschafts- und Technologieraum	décloisonnement de l'espace scientifique et technologique européen	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	-усування відокремленості в європейському науково-технологічному просторі; -зняття ізольованості в європейському науково-технологічному просторі
283.	deconcentration ⁹¹	Dekonzentration	déconcentration	Phare enlargement Glossary	деконцентрація
284.	deepening (integration) [див. також widening]	Vertiefung	approfondissement	europa.eu.int	-поглиблення/поглиблювання; -глибшання
285.	defence	Verteidigung	défense	europa.eu.int	оборона
286.	define and implement a policy	Politik ...festzulegen und auszuführen	définir et mettre en œuvre la politique	TEU 105 2	визначати і реалізовувати політику
287.	democratic deficit ⁹²	Demokratiedefizit	Déficit démocratique	europa.eu.int	дефіцит демократії
288.	derogations	Ausnahmeregelungen	déroptions	TEC 15	відступи
289.	developing countries (DC) ⁹³	Entwicklungsländer	pays en développement (PED)	External trade glossary	країни, що розвиваються
290.	development and structural adjustment of regions	Entwicklung und Strukturanpassung der Regionen	développement et l'ajustement structurel des régions	règlement / fonds structurels JO 15.7.1988 (L 185)	-розвиток та структурна адаптація регіонів; -розвиток та структурна перебудова регіонів
291.	development cooperation	Entwicklungszusammenarbeit	coopération au développement	TEC, Title XX	співпраця з питань розвитку
292.	development policy of the Union	Entwicklungspolitik der Union	politique de développement de l'Union	Const III-221	політика ЄС сприяння розвитку

⁹¹ The process by which management of EU funds is devolved from Commission headquarter to Delegations. ; the system in which the administration of a region is executed by local authorities subject to a central authority

⁹²The *democratic deficit* is a concept invoked principally in the argument that the European Union and its various bodies suffer from a lack of democracy and seem inaccessible to the ordinary citizen because their method of operating is so complex. The view is that the Community institutional set-up is dominated by an institution combining legislative and government powers (the Council of the European Union) and an institution that lacks democratic legitimacy (the European Commission).

⁹³ DC – Developing countries: this term refers to the low- and middle-income countries in which most people have a lower standard of living with access to fewer goods and services than do most people in high-income countries. There are currently about 125 developing countries, with populations over 1 million. As of 2000, 4.9 billion people lived in developing countries. The GATT and other WTO agreements have special provisions for developing countries. These include: a significantly lower level of market access commitments (i.e. higher tariffs or less open services commitments) and the possibility to be granted preferential access to developed countries' markets, in derogation from the MFN obligation (in the EU, for example, through use of our Generalised System of Preferences).

293.	directive [див. також regulation; decision; issue directives]	Richtlinie	directive	TEC 37	-Директива; -директива ⁹⁴
294.	Directorate-General (DG)	Generaldirektion (GD)	Direction Générale (DG)	europa.eu.int	Генеральний директорат (ГД)
295.	Director-General	Generaldirektor	directeur général	europa.eu.int	Генеральний директор
296.	disadvantaged areas	benachteiligte Gebiete	régions défavorisées	résolution/ programme d'action environnement (1987-1992) JO 7.12.1987 (C 328)	регіони у скрутї
297.	discriminatory pricing ⁹⁵	diskriminierende Preisbehandlung	tarification discriminatoire	COM External trade glossary	дискримінаційне ціноутворення
298.	disparities between regions	Unterschiede im Entwicklungsstand der Regionen	l'écart entre les régions	règlement instituant un instrument financier de cohésion JO 1.4.1993 (L 79)	розбіжності у рівні розвитку регіонів
299.	dissemination of knowledge	Verbreitung des Wissens	diffusion des connaissances	Communication from the Commission of 5 February 2003 - The role of the universities in the Europe of knowledge [COM(2003) 58 final]	-поширювання знань; -поширення знань
300.	distinctly European added value ⁹⁶	ausgeprägte europäische Wehrwert	valeur ajoutée proprement européenne	Decision No 2317/2003/EC establishing a programme for the enhancement of quality in higher education and the promotion of intercultural understanding through cooperation with third countries (Erasmus Mundus) (2004 to 2008) [Official Journal L 345 of 31.12.2003].	-виразно європейська додана вартість; -виразно європейський внесок
301.	domestic inflation	hausgemachte Inflation	inflation intérieure	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	внутрішня інфляція
302.	dominant position	beherrschende Stellung	position dominante	DG Competition	-домінантне становище;

⁹⁴ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

⁹⁵ The practice of selling a product or service at different prices that do not reflect a proportional difference in costs.

⁹⁶ promote a quality offer in higher education, with a distinctly European added value

	[див. також abuse of a dominant position]			glossary; TEC 82	-домінівне становище
303.	duopoly	Duopol	duopole	DG Competition glossary	дуополія
304.	Ecofin Council (The Economic and Financial Affairs Council)	Rat "Wirtschaft und Finanzen"	Conseil "Ecofin" (Conseil "Affaires économiques et financières")	europa.eu.int	-Економіко-фінансова Рада (Екофін); -Рада з економічних та фінансових питань (Екофін)
305.	economic and monetary union	Wirtschafts- und Währungsunion	union économique et monétaire	TEU 2	-економічний та монетарний союз; -економічний та валютний союз
306.	Economic and Social Committee (EcoSoc)	Wirtschafts- und Sozialausschuss	Comité économique et social	Const 31	Економіко-соціальний комітет (Екосоц) ⁹⁷
307.	economic adjustment [див. також adjustment; structural adjustment]	wirtschaftliche Anpassung	ajustement économique	External Trade Glossary	економічна адаптація
308.	economic performance	wirtschaftliche Ergebnisse	performances économiques	décision rapport annuel 1990/91 sur la situation économique et orientations de politique économique pour 1991 JO 7.9.1991 (L 252)	-результати економічної діяльності; -економічні показники; -економічні результати
309.	economic performance the best performing Member States	Mitgliedstaaten die ... das beste Ergebnis erzielt haben	États membres présentant les meilleurs résultats	TEC 121	держави-члени, які досягли найкращих економічних результатів
310.	economic, vocational and social integration of handicapped persons [див. також handicapped persons]	wirtschaftliche, berufliche und soziale Wiedereingliederung [Eingliederung] von Behinderten	réintégration [l'intégration] professionnelle, économique et sociale des handicapés	résolution/réadaptation professionnelle des handicapés JO 9.7.1974 (C 80)	економічна, професійна та соціальна (ре)інтеграція неповносправних людей
311.	economies of scale	Größenvorteile, Skaleneffekte	économies d'échelle	DG Competition glossary	-економія на масштабах; -економія через масштаби
312.	economies of scope	Diversifikationsvorteile, Verbundvorteile	économies de gamme	DG Competition glossary	-економія на охопленні; -економія через охоплення
313.	education	allgemeine Bildung	éducation	TEC 3; Decision No 253/2000/EC	(загальна) освіта

⁹⁷ У перекладі назви комітету Economic and Social Committee експерти „Лабораторії” вирішили вдатися до дефісної конструкції „Економіко-соціальний комітет”, а не до прикметникової конструкції з „i” („Економічний і соціальний комітет”). Дефісна конструкція компактніша в більшою мірою відповідає вимогам термінотворення. Водночас оскільки два означення комітету (economic та social) рівноправні, для перекладу слова economic треба вживати похідник від слова „економіка”, а не від слова „економічний”. Тож експерти ухвалили переклад „Економіко-соціальний комітет” (а не „Економічно-соціальний комітет”: у такій сполучі перше слово було би означенням другого). Аналогічно вирішили перекладати Political and Security Committee як „Політико-безпековий комітет” (аби уникнути довшої конструкції „Комітет з політичних питань і питань безпеки”); конструкція „Політично-безпековий комітет” була би слушно тільки тоді, коли б назва комітету утворювалася від поняття „політична безпека”, отже два члени означення були би нерівноправними.

				establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	
314.	education and training systems ⁹⁸ [див. також education; training]	Systeme der allgemeinen und beruflichen Bildung	systèmes d'éducation et de formation	COUNCIL RESOLUTION of 27 June 2002 on lifelong learning (2002/C 163/01)	системи загальної та професійної освіти
315.	Education Committee	Ausschuß für Bildungsfragen	comité de l'éducation	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	Освітній комітет
316.	Education Information Network in the European Community EURYDICE	Bildungsinformationsnetz der Europäischen Gemeinschaft EURYDICE	réseau Eurydice d'information sur l'éducation dans la Communauté européenne	Resolution of the Council and Ministers for Education, meeting within the Council of 6 December 1990, concerning the EURYDICE Education Information Network in the European Community JO C 329 of 31.12.1990.	Освітня інформаційна мережа Європейської Спільноти „Евридика” (EURYDICE)
317.	efficient allocation of resources [див. також allocation of resources]	effizienter Einsatz der Ressourcen	allocation efficace des ressources	TEC 98	-ефективне розміщення ресурсів; -ефективна алокація ресурсів
318.	'emergency brake' ⁹⁹	Notbremse	frein de secours	europa.eu.int	„аварійне гальмо”
319.	Employment Committee	Beschäftigungsausschuss	Comité de l'emploi	europa.eu.int	Комітет з питань зайнятості
320.	empty chair crisis (politics)	Krise (Politik) des Leeren Stuhles	crise (politique) de chaise vide	europa.eu.int	-криза порожнього крісла; -політика порожнього крісла

⁹⁸ Council Report: 'Objectives of the education and training systems', February 2001

⁹⁹ First and foremost, the CFSP's capacity for action has been reinforced through the introduction of more coherent instruments and more efficient decision-making. It is now possible to adopt measures by a qualified majority vote, with the dual safeguards of constructive abstention and the possibility of referring a decision to the European Council if a Member State resorts to a veto (known as the 'emergency brake').

321.	enact legislation	als Gesetzgeber tätig sein	exercer la fonction législative	Const 19	ухвалювати законодавство
322.	energy efficiency	Energieeffizienz	efficacité énergétique	programme SAVE (efficacité énergétique) avec décision du 29.10.1991 JO 8.11.1991 (L 307)	ефективне використання енергії
323.	energy saving	Energiesparen	économie d'énergie	programme SAVE (efficacité énergétique) avec décision du 29.10.1991 JO 8.11.1991 (L 307)	енергозаощадження
324.	energy-saving policies [див. також integrated energy-saving policies]	Energiesparpolitiken	politiques d'économies d'énergie	programme SAVE (efficacité énergétique) avec décision du 29.10.1991 JO 8.11.1991 (L 307)	енергоощадні політики
325.	energy supply (-ies) [див. також security of energy supply]	Energieversorgung	approvisionnement en énergie	Décision du Conseil concernant l'application provisoire du traité sur la Charte de l'énergie par la Communauté européenne JO 31.19.94 (L 380/1)	енергопостачання
326.	Energy Strategy for the Community	Energiestrategie für die Gemeinschaft	stratégie énergétique pour la Communauté	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	Енергетична стратегія для Спільноти
327.	enhanced cooperation [див. також close cooperation]	verstärkte Zusammenarbeit	coopération renforcée	TEU 11	посилена співпраця
328.	enhanced interdependence [див. також interdependence]	größere gegenseitige Abhängigkeit	interdépendance accrue	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	посилена взаємозалежність
329.	enlargement	Erweiterung	élargissement	TEU, Protocol on the Enlargement	розширення
330.	enter into force [див. також take effect]	in Kraft treten	entrer en vigueur	TEU 34 (d)	вступати в силу

331.	entry barriers	Markzutrittsschranken, Zutrittsschranken	barrières à l'entrée	DG Competition glossary	бар`єри в доступі
332.	environment policy	Umweltpolitik	politique en matière d'environnement	TEC 175. 4	-політика щодо довкілля; -екологічна політика
333.	Equal [initiative] ¹⁰⁰	EQUAL	Equal	Glossary Inforegio	[ініціатива] "Іквел" (Equal)
334.	equal pay for equal work	gleiche Entgelt bei gleicher Arbeit	égalité des rémunérations pour un même travail	Directive 86/378/CEE du Conseil / principe de l'égalité de traitement entre hommes et femmes JO L 225 12/08/1986	однакова оплата однакової праці
335.	equal treatment	Gleichbehandlung; Gleichstellung	égalité de traitement	TEC 141	однакове ставлення
336.	equal treatment [of workers throughout the Community] ¹⁰¹	Gleichbehandlung	traitement égale	EUROPA Glossary	однакове ставлення [до працівників на території Спільноти]
337.	equal treatment for men and women	Gleichstellung von Frauen und Männern	égalité de traitement entre les hommes et les femmes	EUROPA Glossary	однакове ставлення до чоловіків та жінок
338.	equality of opportunities	Chancengleichheit	égalité des chances	EUROPA Glossary	однаковість можливостей
339.	eradication of poverty	Beseitigung der Armut	élimination de la pauvreté	Const 3	викорінювання злиденності
340.	Erasmus action (measure) ¹⁰² [див. також European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (ERASMUS)]	ERASMUS-Aktion	action ERASMUS	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	захід Спільноти „Еразм“ (ERASMUS)
341.	Erasmus Mundus programme	Programm Erasmus Mundus	programme Erasmus Mundus	Decision No 2317/2003/EC establishing a programme for the enhancement of quality in higher education and the promotion	програма „Еразм-світ“

¹⁰⁰ Equal seeks to eliminate the factors leading to inequalities and discrimination in the labour market (financed by the ESF).

¹⁰¹ principle of equal treatment: with each citizen of a Member State enjoys the right to take up paid employment in another Member State under the same conditions as that Member State's own citizens.

¹⁰² The SOCRATES programme is implemented through eight *measures*, five of which are targeted, while the other three are transverse measures aimed at improving coordination within SOCRATES: *Comenius* (school education: nursery, primary and secondary schools), *Erasmus* (higher, university and post-university education), *Grundtvig* (adult education and other education pathways), *Lingua* (language learning), *Minerva* (information and communication technologies in education), *Observation and innovation in education systems*, *Joint measures* and *Accompanying measures*

				of intercultural understanding through cooperation with third countries (Erasmus Mundus) (2004 to 2008) [Official Journal L 345 of 31.12.2003].	
342.	establish [a European Union] [див. також Treaty establishing the European Community]	gründen [eine Europäische Union]	instituer [l'Union Européenne]	TEU Preamb	заснувати (Європейський Союз)
343.	establishing the common market	Errichtung des Gemeinsamen Marktes	établissement du marché commun	TEC 71	- запровадження спільного ринку; - становлення спільного ринку
344.	ethnic background	ethisches Hintergrund	milieu ethnique	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	-етнічне походження; -етнічне коріння; -етнічне середовище; -етнічне підґрунтя; -етнічний досвід
345.	EU [Union's] research activities [див. також research]	Maßnahmen der Union auf dem Gebiet der Forschung	actions de l'Union dans le domaine de la recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Making a reality of the European Research Area: Guidelines for EU research activities (2002-2006) [COM(2000) 612 fina	заходи ЄС [Союзу] у науково-дослідницькій галузі
346.	EU/Russia Common European Economic Space initiative (CEES) [див. також four	Initiative der EU und Russlands für einen Gemeinsame Europäischen Wirtschaftsraum (GEWR)	initiative concernant l'Espace économique européen commun UE/Russie (EEEC)	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau	Ініціатива "Спільний європейський економічний простір ЄС-РФ"

	common spaces]			cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	
347.	European Research Coordination Agency (EUREKA)	EUREKA	EUREKA	europa.eu.int	Європейська агенція з координації науково-дослідницької діяльності „Єврика” (EUREKA)
348.	euro zone (euro area)	Euro-Gebiet (Euro-Zone)	zone euro	Eurojargon Glossary	-простір євро; -зона євро
349.	Eurobarometer ¹⁰³	Eurobarometer	Eurobaromètre	Eurojargon Glossary	Євробарометр
350.	Eurocorps	Eurokorps	Eurocorps	EUROPA Glossary	Єврокорпус
351.	EUROFOR ¹⁰⁴	EUROFOR	EUROFOR	EUROPA Glossary	ЄВРОФОР
352.	Euroland ¹⁰⁵	Euroland	Euroland	Eurojargon Glossary	Євроленд
353.	EUROMARFOR	EUROMARFOR	EUROMARFOR	EUROPA Glossary	ЄВРОМАРФОР
354.	'Europe à la carte'	"Europa à la carte"	Europe à la carte	Résolution sur le fonctionnement du Traité sur l' Union européenne dans la perspective de la Conférence intergouvernementale de 1996 - Mise en oeuvre et développement de l' Union <i>JO C 151 du 19/06/1995 p. 0056</i>	Європа „à la carte” (Європа „на вибір”) ¹⁰⁶
355.	Europe Agreements ¹⁰⁷	Europaabkommen	Accords européens	External	Європейські угоди

¹⁰³ Commission service, set up in 1973, which measures and analyses trends in public opinion in all the member states and in the candidate countries

¹⁰⁴ The Lisbon Declaration of the Western European Union on 15 May 1995 ratified the decision by Spain, France and Italy to set up land and sea forces (EUROFOR and EUROMARFOR). These will form part of the Forces answerable to WEU (FAWEU) and should strengthen Europe's own capacity for operations under the Petersberg Declaration. Portugal has agreed to participate in the two forces when they are being used within the WEU context, without prejudice to the Member States' collective defence position (Article V, WEU, and Article 5, NATO).

¹⁰⁵ an unofficial nickname for what is officially called "the euro area" - also often referred to as "the euro zone"

¹⁰⁶ Сполука à la carte походить з французької ресторанної культури: вона означає можливість клієнта вибирати страви, не прив'язуючись до фіксованого меню. Відповідно, Europe à la carte (французька сполука залишається незмінною і в німецькому, і у англійському варіантах) означає можливість держави-члена обирати на свій розсуд певні напрями інтеграції, утримуючись від інших. Експерти вирішили залишити основним варіант з французькою сполукою ("Європа à la carte"), як варіант запропонувавши український переклад: Європа „на вибір”.

				trade glossary	
356.	Europe of knowledge	Europa des Wissens	Europe de la connaissance	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community programme in the field of education "SOCRATES" [JO L 28 of 03.02.2000].	Європа знань
357.	Europe of nation-states	Europa der Vaterländer	Europe des patries (Europe des Etats)	Europa Glossary	-Європа батьківщин; -Європа національних держав
358.	European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA)	Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (EU-OSHA)	Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail (EU-OSHA)	europa.eu.int	Європейська агенція з безпеки праці (ЄАБП; EU-OSHA)
359.	European Agency for the Evaluation of Medicinal Products (EMA)	Europäische Agentur für die Beurteilung von Arzneimitteln (EMA)	Agence européenne pour l'évaluation des médicaments (EMA)	europa.eu.int	Європейська агенція з оцінювання продукції медичного призначення (ЄМЕА; EMA)
360.	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF)	Europäischer Ausrichtungs- und Garantiefonds für die Landwirtschaft (EAGFL)	Fonds européen d'orientation et de garantie agricole (FEOGA)	Const III-117	Європейський сільськогосподарський фонд скерування та гарантій. (ЄСФСГ; EAGGF)
361.	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF); "Guidance" Section ¹⁰⁸	Europäischer Ausrichtungs- und Garantiefonds für die Landwirtschaft (EAGFL); Abteilung Ausrichtung	Fonds européen d'orientation et de garantie agricole (FEOGA); section "orientation"	External Trade Glossary; Const III-117	Європейський сільськогосподарський фонд скерування та гарантій. (ЄСФСГ; EAGGF). Секція "Скерування"
362.	European area of lifelong learning [див. також lifelong learning]	Europäischer Raum des lebenslangen Lernens	Espace européen de l'éducation et de la formation tout au long de la vie	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final]	Європейський простір ціложиттєвого навчання
363.	European arrest warrant ¹⁰⁹	Europäischer Haftbefehl	Mandat d'arrêt européen	EUROPA Glossary	європейський ордер на арешт

¹⁰⁷ These specific types of Association Agreements were concluded between the EU and the countries of Central and Eastern Europe in the first half of the 1990's. They cover trade-related issues, political dialogue, legal approximation and various other areas of co-operation. The Europe Agreements aimed to establish free trade between the EU and the associated countries and provided for progressive alignment with Community rules as well as a number of specific provisions in areas such as capital movement, rules of competition, intellectual and industrial property rights and public procurement.

¹⁰⁸ The European Agricultural Guidance and Guarantee Fund finances the EU Common Agricultural Policy, and more specifically agriculture expenditure, measures linked to the environment, and structural and rural development measures. It now only accounts for around half of the EU budget, as compared to three quarters in the past, although this only represents around 0.5% of the EU's GDP.

¹⁰⁹ The European arrest warrant is a judicial decision issued by a Member State with a view to the arrest and surrender by another Member State of a person being sought for a criminal prosecution or a custodial sentence.

It is a tool designed to strengthen cooperation between the judicial authorities of the Member States by eliminating the use of extradition. It is based on the principle of mutual recognition of decisions in criminal matters.

The European arrest warrant is based on a Framework Decision adopted by the Council on 13 June 2002. This decision is applied from 1 January 2004.

364.	European Atomic Energy Community (EAEC or Euratom)	Europäische Atomgemeinschaft	Communauté européenne de l'énergie atomique	europa.eu.int	Європейська спільнота з атомної енергії (ЄСАС, Євратом; EAEC, Euratom)
365.	European Aviation Safety Agency (EASA)	Europäische Agentur für Flugsicherheit (EASA)	Agence européenne de la sécurité aérienne (AESA)	europa.eu.int	Європейська агенція з безпеки в повітрі (ЄАСА; EASA)
366.	European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	Europäische Bank für Wiederaufbau und Entwicklung (EBWE)	Banque Européenne pour la Reconstruction et le Développement (BERD)	europa.eu.int	Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)
367.	European Bureau for Lesser Used Languages (EBLUL)	Europäisches Büro für die weniger verbreiteten Sprachen	Bureau européen pour les langues moins répandues (BELMR)	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	Європейське бюро з менш поширених мов
368.	European Central Bank (ECB)	Europäische Zentralbank (EZB)	Banque centrale européenne (BCE)	Const 29	Європейський Центральний Банк (ЄЦБ)
369.	European Centre for the development of vocational training (CEDEFOP)	Europäisches Zentrum für die Förderung der Berufsbildung (CEDEFOP)	Centre européen pour le développement de la formation professionnelle (CEDEFOP)	europa.eu.int	Європейський центр з розвитку професійного навчання (ЦЕДЕФОП; CEDEFOP)
370.	European Centre of Enterprises with Public Participation (CEEP)	Europäischer Zentralverband der öffentlichen Wirtschaft (CEEP)	Centre européen des entreprises publiques (CEEP)	europa.eu.int	Європейський центр підприємств із державною участю (ЦЕЕП; СЕЕП);
371.	European Charter for Regional or Minority Languages	die Europäische Charta der Regional- und Minderheitensprachen	la charte européenne des langues régionales ou minoritaires	europa.eu.int	Європейська хартія регіональних мов та мов меншин
372.	European Charter for Researchers	Europäische Charta für Forscher	charte européenne du chercheur	Recommendation from the Commission on the European Charter for Researchers and on a Code of Conduct for the Recruitment of Researchers [C(2005) 576 final	Європейська хартія дослідників

373.	European Coal and Steel Community (ECSC)	Europäische Gemeinschaft für Kohle und Stahl (EGKS)	Communauté européenne du charbon et de l'acier (CECA)	europa.eu.int	Європейська спільнота з вугілля та сталі (ЄСПВС; ECSC)
374.	European cohesion in research [див. також cohesion; Cohesion Fund]	innereuropäische Zusammenhalt	cohésion européenne en matière de recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	європейськегуртування у науково-дослідницькій діяльності
375.	European Commission (The Commission)	Europäische Kommission (Die Kommission)	Commission européenne (la Commission)	Const 18	Європейська Комісія (Комісія) ¹¹⁰
376.	European Commissioner [див. також Commissioner]	Europäischer Kommissar	commissaire européen	europa.eu.int	Європейський комісар
377.	European commitment	Engagements für Europa	engagement européen	Const 26	відданість європейській справі
378.	European Committee to Combat Drugs (CELAD) ¹¹¹	Europäischer Ausschuss zur Bekämpfung des Drogenmissbrauchs (CELAD)	comité européen de lutte anti-drogue (CELAD)	europa.eu.int	Європейський комітет з боротьби проти наркотиків (КЕЛАД; CELAD)
379.	European Communities (the European Communities)	Europäische Gemeinschaften (die Europäische Gemeinschaften)	Communautés européennes (les Communautés européennes)	TEU 1	Європейські спільноти ¹¹²
380.	European Community (EC) [див. також Community]	Europäische Gemeinschaft (EG)	Communauté européenne (CE)	Const IV-2	Європейська Спільнота (ЄСп) ¹¹³

¹¹⁰ У перекладі основних інституцій ЄС вирішили всі слова писати з великої літери – за аналогією з українською моделлю написання найвищих органів державної влади (Кабінет Міністрів України, Верховна Рада України тощо) – „Європейська Комісія“, „Європейська Рада“, „Рада Міністрів“, „Європейський Парламент“, „Європейський Суд“, „Європейський Центральний Банк“, „Рахункова Палата“.

¹¹¹ Following on from the Single Act and as the need arose, the Member States set up new working parties, which were still outside the Community framework. These included the *ad hoc* immigration group in 1986, the European Committee to Combat Drugs (CELAD) in 1989 and the Mutual Assistance Group (MAG), which was set up to deal with customs matters

¹¹² Проблему великої / малої літери у сполуках з поняттям Community експерти вирішили розв'язати таким чином: назви трьох вихідних Спільнот уживати за принципом перше слово – з великої, решта – з малої, відповідно загальну назву для трьох Спільнот - European Communities – передавати як „Європейські спільноти“; в перекладі назв European Community та European Union залишити обидва слова з великої, оскільки ці терміни вживають на позначення всієї наддержавної та квазідержавної конструкції. Слова Community та Communities, коли їх уживають без означення, як скорочення для European Community та European Communities, писати з великої літери – „Спільнота“ та „Спільноти“.

¹¹³ Пропозиція експертів "Лабораторії" перекладати Community (Gemeinschaft, Communauté) як „Спільнота“, замість напозір усталенішого „Співтовариство“, зумовлене кількома міркуваннями. По-перше, суто мовними: слово „співтовариство“ є калькою з російського „сообщество“; але якщо для російської мови "сообщество" є цілком

381.	European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (ERASMUS) [див. також Erasmus action]	gemeinschaftliches Aktionsprogramm zur Förderung der Mobilität von Hochschulstudenten (ERASMUS)	programme d'action communautaire en matière de mobilité des étudiants (Erasmus)	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	Програма дій Європейської Спільноти зі студентської мобільності („Еразм“)
382.	European Convention	Europäischer Konvent	Convention européenne	Const Преамбула	Європейський Конвент ¹¹⁴
383.	European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms	Europäische Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten	convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales	europa.eu.int	Конвенція про захист прав людини та засадничих свобод
384.	European Convention on Human Rights (ECHR) [див. також European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms – офіц. назв.]	Europäische Menschenrechtskonvention (MRK)	Convention européenne des droits de l'Homme (CEDH)	EUROPA Glossary	Європейська конвенція з прав людини (ЄКПЛ)
385.	European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (COST)	Europäische Zusammenarbeit auf dem Gebiet der wissenschaftlichen und technischen Forschung (COSTO)	Coopération européenne dans le domaine de la recherche Scientifique et technique (COST)	europa.eu.int	Європейська співпраця в галузі науково-технічних досліджень (КОСТ; COST)
386.	European Council [див. також Council; Council of Ministers; Council of Europe]	Europäischer Rat	Conseil européen	Const 18, 20	Європейська Рада ¹¹⁵

природним, українське "співтовариство" є штучним: по-перше, "товариство" є спільнотою людей, а не держав; по-друге, префікс "спів-" докладає семантику об'єднання та спільності до слова, що саме по собі означає об'єднання людей ("товариство").

По-друге, слід зважати на те, що слово Community (Gemeinschaft, Communauté), формує цілу парадигму з похідників, здебільшого похідних прикметників, характерних для німецької (gemeinschaftlich) та французької (communautaire) мов, та похідних іменників (найхарактерніше – поняття communitization). Прикметникові конструкції (droit communautaire, cadre communautaire тощо) зазвичай можна перекладати конструкціями з родовим відмінком (відповідно, "право Спільноти", "рамки Спільноти" тощо), однак цілком можна передбачити моменти, коли таке рішення може виявитися неможливим: або в ситуації нагромадження іменників, або в ситуації, де двозначність родового відмінка особливо небажана (наприклад, навряд чи бажано перекладати Community Plant Variety Office як „Служба Спільноти з рослинного розмаїття”: цей переклад дезорієнтував би читача, створюючи враження існування певної „Спільноти з рослинного розмаїття”) Тоді постане потреба в прикметнику, аналогічному нім. gemeinschaftlich чи фр. communautaire (таким прикметником може бути "спільнотний"); від слова "Співтовариство" такого прикметника утворити неможливо.

Окрім цього, перед учасниками семінару постала проблема утворення іменників, похідних від Community (і, відповідно, Gemeinschaft та communauté), передусім поняття Communitization (Vergemeinschaftung, communautarisation). Поняття communitization означає перенесення певних питань від міждержавної методології розв'язання до наддержавної, зокрема від другого та третього стовпа ЄС до першого (Європейської Спільноти). Наприклад, поширеною є сполука Communitization of Schengen acquis, що передбачає переведення Шенгенського доробку зі сфери юстиції та внутрішніх справ до першої колони (власне, до сфери Європейської Спільноти). Поняття Communitization вирішили перекладати як „успільнотнення”; деколи, напевно, можна вживати громіздкі конструкції "переведення до сфери Спільноти", "застосування методу Спільноти" тощо.

¹¹⁴ Див. примітку до *European Commission*

¹¹⁵ Див. примітку до *European Commission*

387.	European Council The European Council in Amsterdam (Maastricht, Cologne, Thessaloniki etc.)/ The Amsterdam (Maastricht, Cologne, Thessaloniki etc.) European Council	Tagung [des Europäischen Rates] in Amsterdam (Maastricht, Cologne, Thessaloniki etc.)	Conseil européen d'Amsterdam (Maastricht, Cologne, Thessaloniki etc.)	europa.eu.int	-Амстердамська Європейська Рада -зібрання Європейської Ради в Амстердамі
388.	European Court of Human Rights	Europäischer Gerichtshof für Menschenrechte	la Cour européenne des droits de l'homme	Arrêt de la Cour (deuxième chambre) du 7 juillet 2005. - Jean-Marie Le Pen contre Parlement européen. - Affaire C-208/03 P.	Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ)
389.	European Court of Justice (ECJ)	Europäischer Gerichtshof (EuGH)	Cour de justice européenne (CJE)	Const 28	1. Європейський Суд (ЄСД) ¹¹⁶ 2. Суд Європейських спільнот
390.	European [course] credit transfer system (ECTS)	europäisches System zur Anrechnung von Studienleistungen (ECTS)	système européen d'unités de cours transférables (ECTS)	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	-Європейська система заліку кредитів; -Європейська система зарахування кредитів
391.	European Crime Prevention Network ¹¹⁷	Europäisches Netz zur Verbrechensverhütung	Réseau européen de prévention de la criminalité	JHA Glossary	Європейська мережа запобігання злочинності
392.	European dimension in education	europäische Dimension der Allgemeinbildung	dimension européenne de l'éducation	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	Європейський вимір в освіті
393.	European Economic Area (EEA)	Europäisches Wirtschaftsraum (EWR)	Espace Economique Europeen (EEE)	DG Competition glossary	Європейський економічний простір (ЄЕА; ЕЕА)

¹¹⁶ Спроби дослівного перекладу цієї інституції, що їх деколи здійснюють, навряд чи є задовільними: "Європейський суд справедливості" навряд чи можна вважати вдалим через те, що поняття justice слід у цьому контексті перекладати як "правосуддя" чи "юстиція", а не як "справедливість"; "Європейський суд правосуддя" містить повторення, небажане для термінологічної стрункості. Натомість німецький аналог цього поняття Europäisches Gerichtshof ("судова палата", "суд") дозволяє уникнути потреби перекладу слова justice, і перекласти European Court of Justice просто як "Європейський Суд" (за аналогією до перекладу International Court of Justice - "Міжнародний Суд"). – Шодо великої / малої літери - див. примітку до *European Commission*

¹¹⁷ The Crime Prevention Network was set up in 2001 to bring together law enforcement professionals throughout the EU and to supplement and facilitate national crime prevention initiatives

394.	European Economic Community (EEC)	Europäische Wirtschaftsgemeinschaft (EWG)	Communauté économique européenne (CEE)	europa.eu.int	Європейська економічна спільнота (ЄЕСп)
395.	European education area	europäisches Bildungsraum	espace éducatif européen	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' Official Journal L 028 , 03/02/2000	Європейський освітній простір
396.	European Energy Charter	Europäische Energiecharta	Charte européenne de l'énergie	Décision du Conseil concernant l'application provisoire du traité sur la Charte de l'énergie par la Communauté européenne JO 31.19.94 (L 380/1)	Європейська енергетична хартія
397.	European Environment Agency (EEA)	Europäische Umweltagentur (AEE)	Agence européenne pour l'environnement (AEE)	europa.eu.int	Європейська екологічна агенція (ЄЕА; EEA)
398.	European Food Safety Authority (EFSA)	Europäische Behörde für Lebensmittelsicherheit (EFSA)	Autorité européenne de sécurité des aliments (EFSA)	europa.eu.int	Європейський орган з безпечності харчових продуктів (ЄФСА; EFSA)
399.	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound)	Europäische Stiftung für die Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen (EUROFOUND)	Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et de travail (EUROFOUND)	europa.eu.int	Європейська фундація з поліпшення умов життя та праці (Єврофундація)
400.	European Free Trade Association (EFTA)	Europäische Freihandelsassoziation (EFTA)	Association européenne de libre-échange (AELE)	External trade glossary	Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄФТА; EFTA)
401.	European industrial capacity	Europäische Industriekapazitäten	capacité industrielle européenne	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	Європейський промисловий потенціал
402.	European Investment Bank (EIB)	Europäische Investitionsbank (EIB)	Banque européenne d'investissement (BEI)	Const III-229	Європейський інвестиційний банк
403.	European Investment Fund (EIF)	Europäischer Investitionsfonds (EIF)	Fonds européen d'investissement (FEI)	europa.eu.int	Європейський інвестиційний фонд
404.	European Judicial Cooperation Unit (Eurojust)	Europäische Stelle für justizielle Zusammenarbeit (Eurojust)	Unité européenne de coopération judiciaire (Eurojust)	TEU 29	Європейський підрозділ судової співпраці (Єврюкст)
405.	European Judicial Network	Europäische Justizielle Netz	Réseau judiciaire européen	TEU 31.2	Європейська судова мережа

406.	European Judicial Network in criminal matters (EJN) ¹¹⁸	Europäisches Justizielles Netz für Strafsachen (EJN)	Réseau judiciaire européen en matière pénale (RJE)	EUROPA Glossary	Європейська судова мережа з кримінальних справ
407.	European Maritime Safety Agency (EMSA)	Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA)	Agence européenne de la sécurité maritime (AESM)	europa.eu.int	Європейська агенція з безпеки на морі (ЄМСА; EMSA)
408.	European Monetary Cooperation Fund	Europäisches Fonds für währungspolitische Zusammenarbeit	le Fonds européen de coopération monétaire	TEC 117	Європейський фонд монетарної співпраці
409.	European Monetary System	Europäisches Währungssystem	système monétaire européen	TEC 121	Європейська монетарна система
410.	European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)	Europäische Beobachtungsstelle für Drogen und Drogensucht (OEDT)	Observatoire européen des drogues et des toxicomanies (OEDT)	europa.eu.int	-Європейський моніторинговий центр з наркотиків та наркозалежності (ЄМЦННЗ; EMCDDA); -Європейський моніторувальний центр з наркотиків та наркозалежності (ЄМЦННЗ; EMCDDA)
411.	European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia (EUMC)	Europäische Stelle zur Beobachtung von Rassismus und Fremdenfeindlichkeit (EUMC)	Observatoire européen des phénomènes racistes et xénophobes (EUMC)	europa.eu.int	-Європейський моніторинговий центр з расизму та ксенофобії (ЄМЦРК; EUMC) / -Європейський моніторувальний центр з расизму та ксенофобії (ЄМЦРК; EUMC);
412.	European Neighbourhood Instrument	Europäisches Nachbarschaftsinstrument	instrument européen de voisinage	Communication de la Commission - Politique européenne de voisinage - COM/2004/0373 final */	інструмент європейської політики сусідства
413.	European Network and Information Security Agency (ENISA)	Europäische Agentur für Netz- und Informationssicherheit (ENISA)	Agence européenne chargée de la sécurité des réseaux et de l'information (ENISA)	europa.eu.int	Європейська агенція з мережевої та інформаційної безпеки (ЄНІСА; ENISA)
414.	European network for university cooperation	Europäisches Netzwerk für die Hochschulkooperation	réseau européen de coopération universitaire	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students	Європейська мережа співпраці між вищими навчальними закладами

¹¹⁸ The purpose of the European Judicial Network (EJN) in criminal matters is to facilitate mutual judicial assistance in the fight against transnational crime. It originates in a Joint Action adopted by the Council on 29 June 1998.

The judicial network is made up of contact points designed to enable local judicial authorities and judicial authorities in the other Member States to establish direct contacts between themselves. These contact points also provide the legal or practical information necessary to help the authorities concerned to prepare an effective request for judicial cooperation.

There is also a European Judicial Network in civil and commercial matters, established by Council Decision of 28 May 2001 and based on the network in criminal matters.

The European Constitution, currently being ratified, heralds a new stage in the development of a "judicial Europe" by providing for the adoption of laws and framework laws designed to encourage support for the training of the judiciary.

				(Erasmus)	
415.	European Parliament [див. також Member of the European Parliament (MEP)]	Europäisches Parlament	Parlement européen	Const 18, 19	Європейський Парламент ¹¹⁹
416.	European Patents Office	Europäisches Patentamt	Office Européen des Brevets	europa.eu.int	Європейська патентна служба
417.	European Police Office (Europol)	Europäische Polizeiamt (Europol)	Office européen de police (Europol)	TEU 29	Європейська поліційна служба (Європол)
418.	European political awareness	europäisches politische Bewusstsein	conscience politique européenne	Const 45	європейська політична свідомість
419.	European Reconstruction Agency (ERA)	Europäische Agentur für den Wiederaufbau (EAR)	Agence européenne pour la reconstruction (EAR)	europa.eu.int	Європейська агенція з реконструкції (ЄАР; ERA)
420.	European Regional Development Fund (ERDF)	Europäischer Fonds für regionale Entwicklung	Fonds européen de développement régional	Const III-117	Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР; ERDF)
421.	European research area	europäisches Forschungsraum	espace européen de la recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Towards a European research area [COM (2000) 6 final - Not published in the Official Journal]	Європейський науково-дослідницький простір
422.	European Science Foundation (ESF)	Europäische Wissenschaftsstiftung (EWS)	Fondation Européenne de la Science (FES)	europa.eu.int	Європейська наукова фундація (ЄНФ; ESF)
423.	European security and defence identity	Europäische Sicherheits- und Verteidigungsidentität	identité européenne de sécurité et de défense	EUROPA Glossary	Європейська безпекова та оборонна ідентичність
424.	European Security and Defence Policy (ESDP)	Europäische Sicherheits- und Verteidigungspolitik (ESVP)	politique européenne de sécurité et de défense (PESD)	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	Європейська безпекова та оборонна політика (ЄБОП)
425.	European security strategy	Europäische Sicherheitsstrategie	stratégie européenne de sécurité	Communication de la Commission -	Європейська стратегія безпеки

¹¹⁹ Див. примітку до *European Commission*

				Politique européenne de voisinage - COM/2004/03 73 final */	
426.	European Social Fund (ESF)	Europäischer Sozialfonds	Fonds social européen	Const III-117	Європейський соціальний фонд (ЄСФ; ESF)
427.	European Space Agency (ESA)	Europäische Weltraumagentur (ESA)	Agence Spatiale Européenne (ESA)	europa.eu.int	Європейська космічна агенція (ЄКА; ESA)
428.	European System of Central Banks (ESCB)	Europäische System der Zentralbanken	Système européen de banques centrales	Const 29	Європейська система центральних банків (ЄСЦБ; ESCB)
429.	European Training Foundation (ETF)	Europäische Stiftung für Berufsbildung (ETF)	Fondation européenne pour la formation (ETF)	europa.eu.int	Європейська фундація з професійної освіти (ЄТФ; ETF)
430.	European Union (EU)	Europäische Union (EU)	Union européenne (UE)	Const 1	Європейський Союз (ЄС)
431.	European university network	Europäische Hochschulnetz	réseau universitaire européen	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	Європейська мережа вищих навчальних закладів
432.	Europol Drugs Unit	Europol-Drogenstelle	Unité "Drogues" Europol	europa.eu.int	Підрозділ Європолу з боротьби проти наркотиків
433.	Eurosceptic ¹²⁰	Euroskeptiker	Eurosceptique	Eurojargon Glossary	євроскептик
434.	EURYBASE ¹²¹	EURYBASE	EURYBASE	Resolution of the Council and Ministers for Education, meeting within the Council of 6 December 1990, concerning the EURYDICE Education Information Network in the European Community [Official Journal C 329 of 31.12.1990].	„Євробаза“ (EURYBASE)

¹²⁰ This term is often used to mean a person who is opposed to European integration or who is 'sceptical' of the EU and its aims

¹²¹ The information submitted by the national units is processed and analysed by the European unit based in Brussels, which has a very detailed database on education systems in Europe, EURYBASE

435.	EU-wide policy	EU-weite Politik	politique au niveau de l'UE	Eurojargon Glossary	-загальносоюзна політика; -політика на рівні ЄС
436.	ever closer union ¹²²	immer engere Union	union sans cesse plus étroite	TEU 1	-дедалі ближчий союз; -дедалі тісніший союз
437.	Everything but Arms Initiative ¹²³	Alles außer Waffen	Initiative «Tout sauf les armes» (TSA)	External trade glossary	Ініціатива „Все, крім зброї”
438.	ex ante coordination	Vorabkoordinierung	coordination ex ante	Phare enlargement Glossary	-координація "ex ante"; -передкоординація
439.	ex ante evaluation [див. також ex post evaluation]	ex ante-Bewertung	évaluation / appréciation ex post	Phare enlargement Glossary	-оцінювання "ex ante"; -передоцінювання
440.	excessive deficit procedure	Verfahren bei einem übermäßigen Defizit	procédure concernant les déficits excessifs	TEC Prot; Regulation 3605/93, OJ L 332, 31.12.1993 and Regulation 475/2000, OJ L 58, 03.03.2000	процедура щодо надмірного дефіциту
441.	excessive government deficit	übermäßige öffentliche Defizit	déficit public excessif	TEC 104	надмірний державний дефіцит
442.	exchange rate movements; the exchange rate variability; exchange rate variations	Wechselkursbewegungen; Wechselkursschwankungen	fluctuations des taux de change	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	-зміни валютного курсу; -коливання валютного курсу; -динаміка валютного курсу
443.	Exchange-Rate Mechanism	Wechselkursmechanismus	mécanisme de change	TEC 121	механізм обмінного курсу
444.	exchanges of university teaching staff	Austausch von Hochschuldozenten	échanges d'enseignements d'université	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	обмін викладацьким персоналом вищих навчальних закладів

¹²² The Treaty on the European Union "marks a new stage in the process of creating an ever closer union among the peoples of Europe, in which decisions are taken as closely as possible to the citizen" (TEU 1)

¹²³ EBA – On 26 February 2001 the EU has eliminated all duties and quotas for all products originating from least developed countries (LDCs), with only three transition periods for bananas (2006), sugar (2009) and rice (2009). This initiative known as Everything But Arms (EBA), is part of the EU policy to enhance market access for developing countries.

445.	exclusionary practice ¹²⁴	Wettbewerbsausschließende Praxis, wettbewerbsausschließendes Verhalten, Verdrängungspraktiken	pratique d'exclusion	DG Competition glossary	-практика вилучення; -вилучальна практика
446.	exclusive competence [of the Community]	ausschließliche Zuständigkeit	compétence exclusive	TEU 43	виключна компетенція [Спільноти]
447.	exercise of the rights	Ausübung der Rechte	exercice des droits	TEU 18	1. користування правами; 2. реалізація прав
448.	<i>ex-post</i> evaluation ¹²⁵	ex post-Bewertung	évaluation ex post	Phare enlargement Glossary	-оцінювання "ex post" -післяоцінювання
449.	expulsion	Ausweisung	expulsion	Const II-19	вислання
450.	extension of qualified majority voting	Erweiterung der Abstimmung mit qualifizierter Mehrheit	extension du vote à la majorité qualifiée	europa.eu.int	поширення (процедури) голосування кваліфікованою більшістю
451.	external inflation [див. також domestic inflation]	importierte Inflation	inflation extérieure	4me programme de politique économique à moyen terme JO 25.4.1977 (L 101)	зовнішня інфляція
452.	extradition	Auslieferung	extradition	Const II-19	-екстрадиція; -видавання; -видання
453.	failure [of a Member State] to fulfil obligations [under the Treaty]	Vertragsverletzung [eines Mitgliedstaats]	Manquement [d'Etat]	Arrêt de la Cour (deuxième chambre) du 7 juillet 2005. - Affaire C- 364/03.	недотримання [державою- членом] зобов'язань [за Договором]
454.	fair and just working conditions ¹²⁶	gerechte und angemessene Arbeitsbedingungen	conditions de travail justes et équitables	Const II - 89	справедливі та належні умови праці
455.	fair competition	lauterer Wettbewerb	concurrence loyale	Résolution du Conseil ... relative à l'industrie automobile JO 31/05/1994 C	-справедлива конкуренція; -сумлінна конкуренція

¹²⁴ Practice by a dominant company that tends to impair the opportunities of competitors based on considerations other than competition on the merits. An example would be the decision by a company dominant on the market for production of a certain good not to supply a client, because he is a competitor active in the market for distribution of this product

¹²⁵ *Ex-Post Evaluation* the evaluation of the impact of an activity after completion.

¹²⁶ Const. II-89: 1. Every worker has the right to working conditions which respect his or her health, safety and dignity. 2. Every worker has the right to limitation of maximum working hours, to daily and weekly rest periods and to an annual period of paid leave.

456.	"Falcone" programme ¹²⁷	Programm "Falcone"	programme "Falcone"	JHA glossary	програма „Фальконе“
457.	Feira European Council (1999)	Tagung des Europäischen Rates von Feira (1999)	Conseil européen de Feira (1999)	europa.eu.int	-Фейрська Європейська Рада; -зібрання Європейської Ради у м. Санта-Марія-да-Фейра
458.	FIDE ¹²⁸	FIDE	FIDE (Fichier européen d'identification des dossiers d'enquête)	JHA glossary	ФІДЕ (База даних про кримінальні покарання; FIDE)
459.	fight against money laundering	Bekämpfung der Geldwäsche	lutte contre le blanchiment des capitaux	EUROPA Glossary	боротьба проти відмивання грошей
460.	fight against drugs	Drogenbekämpfung	lutte contre la drogue	EUROPA Glossary	боротьба проти наркотиків
461.	fight against fraud	Betrugsbekämpfung	lutte contre la fraude	EUROPA Glossary	боротьба проти шахрайства
462.	fight against international organised crime	Bekämpfung der internationalen organisierten Kriminalität	lutte contre la criminalité internationale organisée	EUROPA Glossary	боротьба проти міжнародної організованої злочинності
463.	fight against racism and xenophobia	Bekämpfung von Rassismus und Fremdenfeindlichkeit	lutte contre le racisme et la xénophobie	EUROPA Glossary	боротьба проти расизму та ксенофобії
464.	fight against terrorism	Bekämpfung des Terrorismus	lutte contre le terrorisme	EUROPA Glossary	боротьба проти тероризму
465.	Financial action task force (FATF) ¹²⁹	FATF	Groupe d'Action Financière (GAFI)	JHA glossary	Робоча група з фінансових заходів (ФАТФ; FATF)
466.	financial instrument	Finanzierungsinstrument	Instrument financier	europa.eu.int	фінансовий інструмент
467.	Financial Instrument for Fisheries Guidance (FIFG) ¹³⁰	Finanzierungsinstrument für die Fischerei (FIAF)	Instrument financier d'orientation de la pêche (IFOP)	Glossary Inforegio	Фінансовий інструмент у галузі рибальства (ФІГР; FIFG)
468.	Fontainebleau Agreement	Abkommen von Fontainebleau	accord de Fontainebleau	europa.eu.int	Фонтенблоська угода

¹²⁷ A European Commission programme for reinforcing cooperation to combat organised crime.

¹²⁸ French acronym for *Fichier européen d'identification des dossiers d'enquête*, a criminal records database currently under discussion at the Council of Ministers. It will provide customs authorities with access to secure information during investigations

¹²⁹ Financial Action Task Force: created by the G7 industrialised nations to analyse the implications of money laundering for the international financial system.

¹³⁰ Since 1994, the FIFG (Financial Instrument for Fisheries Guidance) has grouped together the Community instruments for fisheries. It is applied in all coastal regions, its main task being to increase the competitiveness of the structures and develop viable business enterprises in the fishing industry while striving to maintain the balance between fishing capacities and available resources.

469.	forced or compulsory labour	Zwangs- oder Pflichtarbeit	travail forcé ou obligatoire	Const II-5	примусова чи обов'язкова праця
470.	forensic research	kriminaltechnische Forschung	recherche en criminalistique	TEU 30	криміналістична експертиза
471.	formal education	formale Bildung	éducation formelle	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final]	формальна освіта
472.	„Fortress Europe” ¹³¹	„Festung Europa”	“forteresse Europe”	Livre blanc de la Commission européenne - Un nouvel élan pour la jeunesse européenne /* COM/2001/06 81	Європа-фортеця
473.	founding fathers	Gründerväter	pères fondateurs	Eurojargon Glossary	батьки-засновники
474.	founding Treaties	Gründungsverträge	traités constitutifs	europa.eu.int	установчі договори
475.	founding Treaties in the spirit of those Treaties	im Geiste dieser Verträge	dans l'esprit de ces traités	europa.eu.int	у дусі цих договорів
476.	four common spaces ¹³² (EU – Russia) [див. також EU/Russia Common European Economic Space initiative (CEES)]	vier gemeinsamen Räumen	quatre espaces communs	Communication de la Commission - Politique européenne de voisinage - COM/2004/03 73 final */	чотири спільні простори (ЄС – Росія)

¹³¹ The aim of the Community enterprise is not to create a “fortress Europe” built on the positions and reactions of the past: Europe's domination of other continents at certain times in history must not be used as an excuse for continuing along this path. On the contrary, Europe must prove that it is open to the rest of the world and position itself as a cultural crossroads, an area of tolerance and mutual exchange.

¹³² four common spaces - these are: Common economic space, (including and with specific reference to environment and energy), a common space of freedom, security and justice, a space of co-operation in the field of external security, as well as a space of research and education, including cultural aspect.

477.	framework decision ¹³³	Rahmenbeschlüss	décision-cadre	TEU 36 2 b	-Рамкове рішення; -рамкове рішення ¹³⁴
478.	framework of institutions [for a policy]	institutionelles Rahmen [der Politik]	cadre institutionnel [de la politique]	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	інституційні рамки [політики]
479.	framework programme	Rahmenprogramm	programme-cadre	programme RDT environnement avec décision du 7.6.1991 JO 16.7.1991 (L 192)	рамкова програма
480.	framework programme for research, technological development and demonstration activities	Rahmenprogramm im Bereich der Forschung, technologischen Entwicklung und Demonstration	programme-cadre pour des actions de recherche, de développement technologique et de démonstration	Decision No 1513/2002/EC concerning the sixth framework programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities, contributing to the creation of the European Research Area and to innovation (2002-2006) [JO L 232 of 29.08.2002].	рамкова програма з досліджень, технологічного розвитку та демонстраційності діяльності
481.	framework programme for research	Forschungsrahmenprogramm	Programme-cadre de recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	Рамкова програма з науково-дослідницької діяльності

¹³³ With the entry into force of the Treaty of Amsterdam, these new instruments under Title VI of the EU Treaty (Police and judicial cooperation in criminal matters) have replaced joint action. More binding and more authoritative, they should serve to make action under the reorganised third pillar more effective.

Framework decisions are used to approximate (align) the laws and regulations of the Member States. Proposals are made on the initiative of the Commission or a Member State and they have to be adopted unanimously. They are binding on the Member States as to the result to be achieved but leave the choice of form and methods to the national authorities.

Decisions are used for any purpose other than approximating the laws and regulations of the Member States. They are binding and any measures required to implement them at Union level are adopted by the Council, acting by a qualified majority.

With the abolition of the third pillar, which is provided for by the European Constitution currently being ratified, the decisions and framework decisions currently in use will disappear and be replaced by European laws and framework laws.

¹³⁴ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

482.	fraud	Betrug	fraud	europa.eu.int	шахрайство
483.	free and undistorted competition	freier und unverfälschter Wettbewerb	concurrence libre et non faussée	Const 3	вільна та неспотворена конкуренція
484.	free movement of persons	freier Personenverkehr	libre circulation des personnes	europa.eu.int	-вільний рух осіб; -вільне пересування осіб; -вільне переміщення осіб
485.	free movement of persons, goods, services and capital	freier Personen-, Waren-, Dienstleistungs- und Kapitalverkehr	libre circulation des personnes, des biens, des services et des capitaux	Const 4	вільний рух осіб, товарів, послуг та капіталу
486.	free riding ¹³⁵	Trittbrettfahrerei	parasitisme	DG Competition glossary	-"безквитковий проїзд"; -безоплатне користування чимось
487.	freedom of assembly and of association	Versammlungs- und Vereinigungsfreiheit	liberté de réunion et d'association	Const II - 72	свобода зібрань і об'єднань
488.	freedom of establishment ¹³⁶	Niederlassungsfreiheit	liberté d'établissement	Const 4	свобода підприємницької діяльності
489.	freedom of expression	Freiheit der Meinungsäußerung	liberté d'expression	Const II - 71	-свобода вияву поглядів; -свобода вираження поглядів
490.	freedom of expression and information	Freiheit der Meinungsäußerung und Informationsfreiheit	liberté d'expression et d'information	Const II - 71	-свобода вияву поглядів та свобода інформації; -свобода вираження поглядів та свобода інформації
491.	freedom of movement and of residence	Freizügigkeit und Aufenthaltswahl	liberté de circulation et de séjour	Const II-45	свобода руху та вибору місця перебування
492.	freedom of beliefs [див. також freedom of religion and beliefs]	Bekenntnisfreiheit	liberté de croyance	ECJ Judgement: Prais, 1976	свобода віросповідання
493.	freedom of conscience [див. також freedom of thought, conscience and religion]	Gewissensfreiheit	liberté de conscience	Const II - 70	свобода совісті
494.	freedom of religion [див. також freedom of religion and beliefs; freedom of thought, conscience and religion]	Religionsfreiheit	liberté de religion	Const II - 70	свобода релігії
495.	freedom of religion and beliefs	Religions- und Bekenntnisfreiheit	liberté de religion et de croyance	ECJ Judgement: Prais, 1976	свобода релігії та віросповідання
496.	freedom of thought	Gedankenfreiheit	liberté de pensée	Const II - 70	свобода думки

¹³⁵ Free riding occurs when one firm (or individual) benefits from the actions and efforts of another without paying for or sharing the costs. For example, a retail store may initially choose to incur costs of training its staff to demonstrate to potential customers how a particular kitchen appliance works, in order to expand its sales. However, the customers may later choose to buy the product from another retailer who is able to sell it at a lower price because his business strategy is to do without such training and demonstration, thus avoiding the costs involved. This second retailer is thus viewed as "free-riding" on the efforts and costs incurred by the first retailer, who will lose the incentive to continue demonstrating the product.

¹³⁶ Freedom of establishment includes the right to take up and pursue activities as self-employed persons and to set up and manage undertakings, in particular companies or firms within the meaning of the second paragraph of Article 48 (TEC), i.e., companies established under the conditions laid down for its own nationals by the law of the country where such establishment is effected. It also extends to what is known as freedom of secondary establishment, i.e. the setting up of agencies, branches or subsidiaries (Art. 43 TEC). [Moussis, *Guide to EU policies*]

	[див. також freedom of thought, conscience and religion]				
497.	freedom of thought, conscience and religion	Gedanken-, Gewissens- und Religionsfreiheit	liberté de pensée, de conscience et de religion	Const II - 70	свобода думки, совісті та віросповідання
498.	freedom to choose an occupation	Berufsfreiheit	liberté professionnelle	Const II-15	свобода вибору роду занять
499.	freedom to choose an occupation and right to engage in work	Berufsfreiheit und Recht zu arbeiten	liberté professionnelle et droit de travailler	Const II - 72	-свобода вибору роду занять та право на працю; -свобода вибору роду занять та право на зайнятість
500.	freedom to conduct a business [див. також freedom of establishment]	unternehmerische Freiheit	liberté d'entreprise	Const II-16	свобода підприємництва
501.	French overseas departments	französischen überseeischen Departements	départements français d'outre-mer (DOMs)	europa.eu.int	Французькі заморські департаменти (ФЗД; DOMs)
502.	'frontier worker'	«Grenzgänger»	«travailleur frontalier»	règlement/ sécurité sociale des travailleurs migrants JO 5.7.1971 (L 149)	„транскордонний працівник”
503.	fully integrated into society	voll und ganz in die Gesellschaft integriert	pleinement intégrée dans la société	résolution/ réadaptation professionnelle des handicapés JO 9.7.1974 (C 80)	цілковито інтегровані в суспільство
504.	fully recognized period of study ¹³⁷	Studienzeit die voll als Bestandteil ihrer Abschlussprüfung oder akademischen Qualifikation anerkannt wird	période d'études pleinement reconnue	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	цілковито визнаний термін навчання
505.	fundamental freedoms [див. також Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms]	Grundfreiheiten	libertés fondamentales	TEU Preamb	засадничі свободи
506.	fundamental principles	Grundprinzipien	principes fondamentaux	Const 9	засадничі принципи
507.	fundamental rights [див. також Charter of	Grundrechte	droits fondamentaux	TEU 6	засадничі права

¹³⁷ Each inter-university agreement will aim to give the students of one university the opportunity to undertake a fully recognized period of study in at least one other Member State, as an integral part of their diploma or academic qualification. These joint programmes may also include exchanges among teachers as well as cooperation among them in order to prepare the conditions necessary for the exchange of students and for the mutual recognition of periods of study accomplished abroad.

	Fundamental Rights]				
508.	fundamental values of EU	grundlegende Werte der EU	valeurs fondamentaux de l'UE	Communication de la Commission - Politique européenne de voisinage - COM/2004/0373 final */	-засадничі цінності ЄС; -засадничі вартості ЄС
509.	General Affairs Council	Rat (Allgemeine Angelegenheiten)	Conseil des affaires générales	Const 21	Рада з загальних питань
510.	General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)	Allgemeines Zoll und Handelsabkommen (GATT)	Accord général sur les tarifs douaniers et le commerce (GATT)	External trade glossary	Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ; GATT)
511.	General Agreement on Trade in Services (GATS)	Allgemeines Abkommen über den Handel mit Dienstleistungen	Accord général sur le commerce des services (AGCS)	External trade glossary	Генеральна угода з торгівлі послугами (ГАТС; GATS)
512.	general application ¹³⁸	allgemeine Geltung	portée générale	Const 32	загальне застосування
513.	general European interest	allgemeines europäisches Interesse	intérêt général européen	Const 25	загальний інтерес Європи
514.	general political guidelines [див. також guidelines; broad guidelines]	allgemeine politische Zielvorstellungen	orientations politiques générales	europa.eu.int	загальні політичні настанови
515.	generalized system of preferences ¹³⁹	Allgemeines Präferenzsystem	Système de préférences généralisées	External trade glossary	-генеральна система преференцій; -загальна система преференцій
516.	Geneva Refugee Convention	Genève Flüchtlingskonvention	Convention de Genève en matière de droit d'asile	europa.eu.int	Женевська конвенція про (статус) біженців
517.	genomics	Genomik	génomique	Decision No 1513/2002/EC concerning the sixth framework programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities, contributing to the creation of the European Research Area and to	геноміка

¹³⁸ "A regulation shall have general application. It shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States" (Const 32)

¹³⁹ The Generalised system of preferences (GSP) is a system by means of which preferential tariffs are granted unilaterally to certain countries on a non-reciprocal basis. It was approved by GATT in 1971, allowing industrialised members to adopt one-way tariff preferences in favour of developing countries. The waiver was made more general and permanent in 1979 with adoption of so-called "Enabling Clause" allowing industrialised countries to implement measures extending "differential and more favourable treatment" to developing countries. The EU launched this preferential system in 1971, in order to help developing countries sell more of their products in the industrialised countries and build up their own industry. The preferences under the GSP are granted to exports of specific products from particular countries.

				innovation (2002-2006) [JO L 232 of 29.08.2002].	
518.	good governance	verantwortungsvolles Regieren	bonne gouvernance	Communication de la Commission - Politique européenne de voisinage - COM/2004/03 73 final */	добре врядування
519.	good neighbourliness	gute Nachbarschaft	bon voisinage	Const 56	добросусідство
520.	good practice [див. також best practice]	beispielhafte Vorgehensweisen	bonnes pratiques	JO 15.8.96 (C 237/4)	-добра практика; -взірцева практика; -позитивна практика
521.	Gothenburg European Council (2001)	Tagung des Europäischen Rates von Göteborg (2001)	Conseil européen de Göteborg (2001)	europa.eu.int	-Гетеборзька Європейська Рада; -зібрання Європейської Ради в м. Гетеборґ
522.	governance [див. також multi-level governance; government]	Regieren	gouvernance	europa.eu.int	урядування
523.	government	Regierung	gouvernement	europa.eu.int	уряд
524.	government procurement agreement ¹⁴⁰ (GPA); public procurement agreement	Übereinkommen über das öffentliche Beschaffungswesen (GPA)	accord sur les Marchés Publics (AMP)	External Trade Glossary	угода про державні закупівлі
525.	Grand Chamber	Große Kammer	grande chambre	Amsterdam Treaty, Protocol on the Statute of the Court of Justice	Велика палата
526.	green paper [див. також white paper]	Grünbuch	livre vert	europa.eu.int	зелена книга
527.	Grotius II-criminal ¹⁴¹	Grotius II-Strafsachen	Grotius II-criminal	JHA glossary	кримінальноправова програма „Гроцій II“

¹⁴⁰ GPA – The government procurement agreement was first negotiated during the Tokyo Round and entered into force on 1 January 1981. This is a plurilateral agreement – only some countries (members of the WTO) are parties to the agreement (it now has twenty-five members). Its purpose is to open up as much of the government procurement business as possible to international competition. It is responsible for improving the transparency of the government procurement laws, regulations, procedures and practices. It also has to ensure that these laws do not protect domestic products or suppliers, or discriminate against foreign products or suppliers.

¹⁴¹ A European Commission programme designed to develop training, exchange of expertise, and work programmes for the criminal justice system in order to strengthen cooperation between the law enforcement practitioners in the Member States

528.	Grotius-civil ¹⁴²	Grotius-Zivilsachen	Grotius-civil	JHA glossary	цивільноправова програма „Гроцій“
529.	Grundtvig action (measure)	Grundtvig-Aktion	action Grundtvig	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' Official Journal L 028 , 03/02/2000	захід Спільноти „Грюндтвіг“
530.	Guardian of the Treaties	Hüterin der Verträge	gardienne des Traités	europa.eu.int	ґарант договорів ¹⁴³
531.	guidelines [див. також broad guidelines; general political guidelines]	Leitlinien; Zielvorstellungen	orientations	TEU 14	настанови
532.	guiding principles	richtungweisende Grundsätze	principes directeurs	europa.eu.int	керівні принципи
533.	handicapped persons; disabled people	Behinderte	handicapés	résolution/ réadaptation professionnelle des handicapés JO 9.7.1974 (C 80)	-неповносправні люди; -люди з вадами розвитку; -люди з особливими потребами
534.	hard core [of the EU]] ¹⁴⁴	"Hardcore"-Mitgliedstaaten; Harter Kern	Noyau dur	europa.eu.int	осердя [Європейського Союзу]
535.	hard core restrictions ¹⁴⁵	Kernbeschränkungen	restrictions caractérisées	DG Competition glossary	-основні обмеження; -стрижневі обмеження
536.	harmonization of legislation	Harmonisierung der Rechtsvorschriften	l'harmonisation des législations	europa.eu.int	гармонізація законодавства

¹⁴² A European Commission programme of incentives and exchanges for legal practitioners in the area of civil law, with the aim of facilitating judicial cooperation between Member States by fostering mutual knowledge of legal and judicial systems

¹⁴³ Комісія, яку часто називають guardian of the Treaties та watchdog of the acquis, бере на себе функції нагляду за дотриманням первинного та вторинного права ЄС та ініціаторки процедур проти компаній, держав-членів чи інституцій, що його порушують (особливо це стосується конкурентного права ЄС та положень, що регламентують функціонування єдиного ринку).

¹⁴⁴ A small group of countries able and willing to enter into closer cooperation with one another. This concept has to be seen in the wider context of flexibility, which should see differentiated integration enshrined in the institutional framework of the Union to prevent hard cores from forming outside this framework (as was the case with the Schengen area).

¹⁴⁵ Refers to restrictions of competition by agreements or business practices, which are seen by most jurisdictions as being particularly serious and normally do not produce any beneficial effects. They therefore almost always infringe competition law. Under EC law, the most prominent examples on the horizontal level include agreements between competitors that fix prices, allocate markets or restrict the quantities of goods or services to be produced, bought or supplied. Examples of hardcore restrictions in vertical relationships (i.e. between undertakings operating at different levels of the production or distribution chain) are resale price maintenance and certain territorial restrictions. Provisions of an agreement which contain such restrictions are also referred to as black clauses and prevent the agreement from benefiting from a block exemption. Furthermore, agreements containing black clauses can only exceptionally be exempted on the basis of an individual assessment.

537.	having regard to...	gestützt auf ...	vu le ...	Const III-57	1. беручи до уваги 2. на підставі
538.	Heads of State or Government	Staats- und Regierungschefs	Chefs d'État ou de gouvernement	Const 20	-голови держав або урядів; -глави держав або урядів
539.	heritage conservation	Erhaltung des kulturellen Erbes	conservation du patrimoine	Const III-56	збереження спадщини
540.	High Contracting Parties	Hohen Vertragsparteien	Hautes Parties Contractantes	TEC 1	Високі Договірні Сторони
541.	High Court (General Court) [див. Court of the First Instance]	Gericht	Tribunal de grande instance (le Tribunal)	Const 28; EUROPA Glossary	Загальний суд
542.	High Representative (Mr/Ms CFSP)	Hoher Vertreter (Herr und Frau GASP)	Haut représentant (M. ou Mme PESC)	EUROPA Glossary	Високий представник (Пан/Пані СЗБП)
543.	High-Level Working Group on Asylum and Migration ¹⁴⁶	Arbeitsgruppe "Asyl und Einwanderung" auf hoher Ebene	Groupe de haut niveau "Asile et Migration"	JHA glossary	Робоча група високого рівня з притулку та міграцій
544.	hold and manage the official foreign reserves of the Member States	offizielle Währungsreserven der Mitgliedstaaten zu halten und zu verwalten	détenir et gérer les réserves officielles de change des États membres	Const III-77	утримувати офіційні валютні резерви держав-членів та керувати (менеджувати) ними
545.	horizontal policy ¹⁴⁷	horizontale Politik	politique horizontale	Avis du Comité des régions sur le «Troisième rapport sur la cohésion économique et sociale» JO n° C 318 du 22/12/2004	горизонтальна політика
546.	horizontal policy instruments	sektorübergreifende Politikinstrumente	instruments de politique horizontale	Résolution du Conseil ... relative à l'industrie automobile JO 31/05/1994 C 149	інструменти горизонтальної політики
547.	Humanitarian Aid Office (ECHO).	Amt für humanitäre Hilfe	Office d'aide humanitaire	europa.eu.int	Служба гуманітарної

¹⁴⁶ Set up to prepare action plans for the countries of origin and transit of asylum-seekers and migrants. The action plans carry out an assessment of the political, economic and human rights situation in countries of origin and provide a joint analysis of the causes and consequences of migration.

¹⁴⁷ *Cross-cutting* and *horizontal* are used as shorthand for third sector relevant cross-cutting/horizontal, and refers to concepts/beliefs or policies/practices/actions which are not confined to within single vertical policy fields, but which are (a) either held to be relevant or applied discretely but according to common principles within two or more vertical policy fields; or (b) which are held to be relevant/applied as a matter of 'generic' policy. These may be sustained by macro political institutions whose reach cuts across vertical policy fields, can involve constitutional practice or design, and includes general or basic laws, procedures etc which are not confined to particular fields. There are 'pure' cases of horizontality, whereby policies or concepts are related to the entire third sector as defined in the relevant collective nouns. But we *also* include as 'horizontal' narrower-in-scope concepts or policies which cut across some but not all vertical fields, as with 'social exclusion' policies and 'social policies'.

					ДОПОМОГИ; (СГД; ЕСНО)
548.	humanitarian and rescue tasks	humanitäre Aktionen oder Evakuierungen	missions humanitaires ou d'évacuation de ressortissants	TEU 17.2	гуманітарні та рятувальні завдання (місії)
549.	illicit arms trafficking	illegaler Waffenhandel	trafic d'armes	TEU 29	незаконна торгівля зброєю
550.	illicit drug trafficking	illegaler Drogenhandel	trafic de drogue	TEU 29	-незаконний обіг наркотиків; -незаконна торгівля наркотиками
551.	immigration	Einwanderung	immigration	JHA glossary	іміграція
552.	immigration checks ¹⁴⁸	Einwanderungskontrollen	contrôles à l'immigration	JHA glossary	іміграційний контроль
553.	immigration policy	Einwanderungspolitik	politique d'immigration	europa.eu.int	іміграційна політика
554.	implementation	Durchführung	mise en œuvre; application; exécution	TEU 14	-виконання; -(рідш.) імплементація
555.	implementation of a joint action [див. також joint action]	Durchführung einer gemeinsamen Aktion	mise en œuvre d'une action commune	TEU 14; TEU 167	-виконання Спільної дії; -виконання спільної дії ¹⁴⁹
556.	implementation of legislative acts	Durchführung von Rechtsakten	application des actes législatifs	Report from the Commission on the working of committees during 2003 {SEC(2004)1722} /* COM/2004/0860	виконання законодавчих актів
557.	implementation of the programme	Verwirklichung des Programms	mise en oeuvre de programme	TEU 167	виконання програми
558.	implementation of the Treaty	Durchführung des Vertrags	mise en oeuvre du traité	Décision du Conseil concernant l'application provisoire du traité sur la Charte de l'énergie par	виконання Договору

¹⁴⁸ The formalities imposed at national borders to ensure that people entering a country have legal authority to do so. With the lifting of border checks within the EU, immigration checks have shifted to the Union's borders with countries outside the EU.

¹⁴⁹ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву *конкретного* документу чи про загальну назву типу документу

				la Communauté européenne JO 31.19.94 (L 380/1)	
559.	implementing acts	Durchführungsrechtsakte	actes d'exécution	Const 36	виконавчі акти
560.	implementing directive	Durchführungsrichtlinie	directive d'application	directive/ consommation d'énergie JO 13.6.1979 (L 145)	виконавча директива
561.	implementing measures	Durchführungsmaßnahmen	mesures d'exécution	Report from the Commission on the working of committees during 2003 {SEC(2004)1722} /* COM/2004/0860	-виконавчі заходи; -виконавчі документи
562.	implementing powers [of the Commission]	Durchführungsbefugnisse [der Kommission]	compétences d'exécution [de la Commission]	Report from the Commission on the working of committees during 2003 {SEC(2004)1722} /* COM/2004/0860	виконавчі повноваження [Комісії]
563.	inalienable [див. також inviolable]	unveräußerlich	inaliénable	Const Прембула	невідчужний
564.	inalienable rights	unveräußerliche Rechte	droits inaliénables	Const Прембула	невідчужні права
565.	individual exemption ¹⁵⁰ [див. також block exemption]	Einzelfreistellung	exemption individuelle	DG Competition glossary	індивідуальне вилучення
566.	industrial and technological base of the defence sector	industrielle und technologische Grundlage des Verteidigungssektors	base industrielle et technologique du secteur de la défense	Const 40	промислова та технологічна база оборонного сектору
567.	industrial competitiveness	industrielle Wettbewerbsfähigkeit	la compétitivité industrielle	Résolution du Conseil ... relative à l'industrie automobile JO 31/05/1994 C 149	1) галузева конкурентоздатність; 2) промислова конкурентоздатність
568.	informal education [див. також formal education; non-formal education]	informelle Bildung	éducation informelle	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong	позаформальна освіта

¹⁵⁰ Decision of the Commission pursuant to Article 81(3) EC Treaty to exempt notified agreements between companies from the prohibition of Art. 81(1) EC Treaty on the basis of an individual assessment (Block exemption regulation). In broad terms, restrictive agreements qualify for exemption if their benefits to general welfare (product improvement, technical or economic progress, benefits to consumer) outweigh their restrictive effects on competition.

				learning a reality [COM(2001) 678 final]	
569.	information society [див. також knowledge society; knowledge-based society]	Informationsgesellschaft	société de l'information	Decision No 1513/2002/EC concerning the sixth framework programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities, contributing to the creation of the European Research Area and to innovation (2002-2006) [JO L 232 of 29.08.2002].	інформаційне суспільство
570.	information society technologies	Technologien für die Informationsgesellschaft	technologies pour la société de l'information	Decision No 1513/2002/EC concerning the sixth framework programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities, contributing to the creation of the European Research Area and to innovation (2002-2006) [JO L 232 of 29.08.2002].	технології інформаційного суспільства
571.	infringement; violation; breach; [of Community law, obligations, principles etc]	Verletzung	violation	europa.eu.int	порушення
572.	infringement of an obligation [under the Treaty]	Verletzung der Verpflichtungen [aus dem Vertrag]	violation des obligations [qui lui incombent en vertu du traité]	TEC 227	порушення зобов'язань [за Договором]
573.	infringement proceeding ¹⁵¹	Vertragsverletzungsverfahren	procédure d'infraction	DG Competition glossary	провадження щодо порушення
574.	inhuman or degrading treatment or	unmenschliche oder	peines ou traitements	Const	нелюдське чи принизливе

¹⁵¹ An infringement proceeding is an action against a Member State, which fails to fulfil an obligation under the EC Treaty or under secondary EU legislation. The proceeding is led by the Commission on its own initiative or at the request of another Member State. Individuals do not have the possibility to force the Commission to start an infringement proceeding. If justified, the proceeding can result in a judgement of the European Court of Justice, stating that the Member State in question has indeed committed an infringement. In case of non-respect of such a judgement, the Court can impose a penalty payment on the failing Member State in a separate proceeding

	punishment	erniedrigende Strafe oder Behandlung	inhumains ou dégradants		поводження чи покарання
575.	initiatives	Initiativen	initiatives	Const 25	ініціативи
576.	institution [див. також body; agency; service; office]	Institution	institution	europa.eu.int	інституція
577.	instrument [див. також legal instrument; financial instrument]	Instrument	instrument	europa.eu.int	інструмент
578.	Instrument for Structural Policies for Pre-Accession (ISPA) ¹⁵²	strukturpolitisches Instrument zur Vorbereitung auf den Beitritt	instrument structurel de préadhésion (ISPA)	Phare enlargement Glossary	передприєднавчий структурний інструмент (PCI, ISPA)
579.	Integrated Coastal Zone Management (ICZM) ¹⁵³	Integrierte Bewirtschaftung von Küstengebieten	Aménagement intégré des zones côtières (AIZC)	Glossary Inforegio	інтегроване менеджвання у прибережних зонах (ІМПЗ; ICZM)
580.	integrated energy-saving policies	integrierte Energiesparpolitiken	politiques intégrées d'économies d'énergie	programme SAVE (efficacité énergétique) avec décision du 29.10.1991 JO 8.11.1991 (L 307)	інтегровані енергоощадні політики
581.	inter-brand competition ¹⁵⁴ [див. також intrabrand competition]	Wettbewerb zwischen Erzeugnissen verschiedener Hersteller	concurrence intermarque; concurrence entre marques	DG Competition glossary	-конкуренція між брендами; -міжбрендова конкуренція
582.	intercultural understanding	interkulturelle Verständniss	compréhension interculturelle	Decision No 2317/2003/EC establishing a programme for the enhancement of quality in higher education and the promotion of intercultural understanding through cooperation with third	міжкультурне порозуміння

¹⁵² Together with Phare and SAPARD one of the three pre-accession instruments. ISPA stands for Instrument for Structural Policies for Pre-Accession and finances environment and transport projects. Like the Cohesion Fund, this instrument provides the countries which have applied for accession with part-financing for transport infrastructure projects to interconnect their networks and link with the trans-European network, as well as for environmental protection projects. It has funds amounting to EUR 1 040 million per year for the period from 2000 to the date of accession of each applicant country.

¹⁵³ To combat the deterioration of coastal areas, in September 2000 the Commission proposed a European strategy for the integrated management of these areas. The main aim of the proposal was to resolve the basic problems facing the coastline: the lack of information; inadequate local participation in projects being carried out in coastal areas; and, poor coordination among those responsible for spatial planning. As part of this strategy, which requires the participation of the Member States and all those concerned, the Commission undertook to bring Community policies into line with appropriate and coordinated management of coastal areas; to provide a network of services accessible to those responsible for management of the coast; to promote research into and promotion of coastal areas; and, to encourage initiatives at all administrative levels.

¹⁵⁴ competition between firms that have developed brands or labels for their products in order to distinguish them from other brands sold in the same market segment. Although not perceived as being fully equivalent by consumers, branded products nevertheless compete with each other, but normally to a lesser degree. Coca-Cola versus Pepsi is an example of inter-brand competition.

				countries (Erasmus Mundus) (2004 to 2008) [JO L 345 of 31.12.2003].	
583.	interdependence	gegenseitige Abhängigkeit	interdépendance	Communication de la Commission - L'Europe élargie – Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	взаємозалежність
584.	interest-rates	Zinssätze	taux d'intérêt	europa.eu.int	процентні ставки
585.	interest-rates long-term interest-rates	langfristige Zinssätze	taux d'intérêt à long terme	europa.eu.int	довгострокові процентні ставки
586.	interest-rates short-term interest-rates	kurzfristige Zinssätze	taux d'intérêt à court terme	europa.eu.int	короткострокові процентні ставки
587.	intergovernmental ¹⁵⁵	zwischenstaatlich	intergouvernemental	JHA Glossary	-міждержавний; -міжурядовий
588.	Intergovernmental Conference (IGC)	Regierungskonferenz	Conférence intergouvernementale	EuroDicAutom	-Міжурядова конференція (МУК); -міжурядова конференція (МУК) ¹⁵⁶
589.	intergovernmental method	intergouvernementale Methode	méthode intergouvernementale	europa.eu.int	міждержавний метод
590.	intergovernmentalism	Intergouvernementalismus	intergouvernementalité; intergouvernementalisme	europa.eu.int	-міждержавний підхід [до Європейської інтеграції]; -міждержавна концепція [Європейської інтеграції] ¹⁵⁷
591.	interinstitutional agreements	interinstitutionelle Vereinbarungen	les accords interinstitutionnels	Const 25	міжінституційні угоди

¹⁵⁵ Indicates a method of decision-making involving the governments or Heads of State of EU countries, rather than the EU institutions.

¹⁵⁶ Вживання великої літери, якщо йдеться про власну назву конференції та малої літери, якщо йдеться про загальне поняття

¹⁵⁷ Supranationalism та intergovernmentalism є двома конкурентними концепціями європейської інтеграції. Згідно з першою з них інтеграція поступово приводить до дедалі більшого зміщення суверенітету з національного до наднаціонального (наддержавного) рівня, отже з ходою інтеграції держави-члени стають дедалі слабшими. Згідно з другою, у процесі інтеграції держави-члени залишаються основними гравцями в більшості ділянках, а міждержавні інституції Союзу (Європейська Рада та Рада Міністрів) залишатимуться сильнішими від наддержавних інституцій (Європейської Комісії та Європейського Парламенту). Після тривалих дискусій експерти ухвалили перекладати intergovernmentalism як „міждержавна концепція європейської інтеграції” або „міждержавний підхід до європейської інтеграції”. Прикметник „міждержавний” адекватніший від, скажімо, прикметника „міжурядовий”, оскільки intergovernmentalism передбачає співпрацю всіх гілок влади держав-членів, принаймні не тільки „урядів” у вузькому значенні „виконавчої влади”. Відповідно, supranationalism вирішили перекладати як „наддержавна концепція” („наддержавний підхід”) чи, як варіант, „наднаціональна концепція” („наднаціональний підхід”). У такий спосіб напругу між supranationalism та intergovernmentalism, доволі помітну в сучасних європейських студіях, можна відобразити симетричною парою „міждержавна концепція європейської інтеграції” – „наддержавна концепція європейської інтеграції”.

592.	interinstitutional bodies ¹⁵⁸	interinstitutionelle Einrichtungen	organes interinstitutionnels	europa.eu.int	міжінституційні органи
593.	internal border controls	Kontrollen an den Binnengrenzen	contrôles aux frontières intérieures	JHA glossary	контроль на внутрішніх кордонах
594.	internal market [див. також common market; single market]	Binnenmarkt	marché intérieur	TEC 3	внутрішній ринок
595.	International Labour Organisation (ILO)	Internationale Arbeitsorganisation (IAO)	Organisation internationale du travail (OIT)	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	Міжнародна організація праці (МОП; ILO)
596.	international monetary environment	die internationale Währungs Lage	environnement monétaire international	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	міжнародне монетарне середовище
597.	international security	internationale Sicherheit	sécurité internationale	Const 40	міжнародна безпека
598.	interpretation of the Treaty	Auslegung des Vertrags	interprétation du traité	TEC 234	тлумачення Договору
599.	Interreg III [initiative] ¹⁵⁹	INTERREG III	Interreg III	Glossary Inforegio	[ініціатива] "Інтеррег III" (Interreg III)
600.	intra-brand competition ¹⁶⁰	Markeninterner Wettbewerb; "Interbrand"-Wettbewerb	concurrence intramarque	DG Competition glossary	-конкуренція в межах бренду; -внутрішньообренддова конкуренція
601.	intra-Community trade	inneregemeinschaftliche Handel	commerce intracommunautaire	directive/ consommation d'énergie JO 13.6.1979 (L 145)	-торгівля всередині Спільноти; -внутрішня торгівля в Спільноті
602.	investment in knowledge	Investieren in das Wissen	investissement dans la connaissance	Communication from the Commission to the Council, the European	-інвестування в знання; -інвестиції в знання

¹⁵⁸ Ними є, наприклад, Office for Official Publications of the European Communities; European Communities Personnel Selection Office

¹⁵⁹ This Community Initiative covers three types of cooperation: cross-border, transnational and interregional. Two texts with guidelines specify the features of the operations eligible for part-financing. In 1994-99, the Union financed the Recite Initiative concerning interregional cooperation involving at least three Member States of the European Union.

Interreg III promotes cross-border, transnational and interregional cooperation, i.e. the creation of partnerships across borders to encourage the balanced development of multi-regional areas (financed by the ERDF).

¹⁶⁰ Competition among distributors or retailers of the same branded product, be it on price or non-price terms. For example, a pair of Levi's jeans may be sold at a lower price in a discount store as compared to a department store but often without the amenities in services that the latter provides.

				Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	
603.	inviolability of the home	Unverletzlichkeit der Wohnung	inviolabilité du domicile	Hoechst AG v Commission, 1989	недоторканність помешкання
604.	inviolable ¹⁶¹	unantastbar	inviolable	Const II-61	-непорушний; -[рідш.] недоторканний
605.	inviolable and inalienable rights	unverletzliche und unveräußerliche Rechte	droits inviolables et inaliénables	Const Преамбула	непорушні та невідчужні права
606.	issue directives [див. також directive]	Richtlinien erlassen	arrêter des directives	TEC 37	видавати директиви
607.	joint action ¹⁶²	gemeinsame Maßnahme	action commune	EUROPA Glossary	-Спільна дія; -спільна дія ¹⁶³
608.	joint measures	gemeinsame Aktionen	actions conjointes	TEC 35	спільні заходи
609.	joint ownership of the process (of the Neighbourhood policy)	gemeinsame Verantwortung für den Prozess	appropriation commune du processus	Communication de la Commission - Politique européenne de voisinage - COM/2004/0373 final */	спільна відповідальність за процес (політики сусідства)
610.	joint position ¹⁶⁴	gemeinsame Standpunkt	position commune	europa.eu.int	-Спільна позиція; -спільна позиція ¹⁶⁵
611.	joint venture ¹⁶⁶	Gemeinschaftsunternehmen	entreprise commune	DG Competition	спільне підприємство

¹⁶¹ Human dignity is inviolable (Const II-61)

¹⁶² Joint action was a legal instrument under former Title VI of the EU Treaty that was used between 1993 to 1999. It meant coordinated action by the Member States on behalf of the Union or within the EU framework in cases where, owing to the scale or effects of the envisaged action, the Union's objectives could be attained more effectively by joint action than by the Member States acting individually. It has been abolished by the Treaty of Amsterdam and replaced by "decisions" and "framework decisions".

¹⁶³ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

¹⁶⁴ The joint position was introduced by the Treaty of Maastricht under the heading of cooperation in the fields of justice and home affairs. The Treaty of Amsterdam retains this instrument in the new Title VI of the EU Treaty (police and judicial cooperation in criminal matters).

The joint position is a legal instrument enabling the Council to define the Union's approach on any specific issue. Member States are required to give full effect, both domestically and in foreign policy, to decisions adopted unanimously in meetings of the Council.

The European Constitution, which is in the process of being ratified, envisages abolishing the third pillar and gradually replacing the existing joint position with European laws and framework laws.

¹⁶⁵ Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документу чи про загальну назву типу документу

¹⁶⁶ Association of firms or individuals formed to undertake a specific business project. Under the Community competition rules, joint ventures are undertakings which are jointly controlled by two or more other undertakings. In practice joint ventures encompass a broad range of operations, from merger-like operations to cooperation for particular functions such as R&D, production or distribution. Full-function joint ventures which act on the market independently from their mother companies are treated as concentrations under the Merger Regulation

				glossary	
612.	judge	Richter	juge	europa.eu.int	суддя
613.	judgement of the Court	Urteil des Gerichtshofes	Arrêt de la Cour	europa.eu.int	рішення Суду
614.	judgement give judgement	Urteil erlassen	rendre jugement	TEC 234	1. винести рішення 2. ухвалити рішення
615.	judicial authorities of the Member States	Justizbehörden der Mitgliedstaaten	autorités judiciaires des États membres	EUROPA Glossary	-судові органи держав-членів; -національні судові органи
616.	judicial control	richterliche Kontrolle	contrôle juridictionnel	Règlement (CE) n° 2004/2003 du Parlement européen et du Conseil JO n° L 297 du 15/11/2003 p. 0001 - 0004	судовий контроль
617.	judicial cooperation ¹⁶⁷	justizielle Zusammenarbeit	coopération judiciaire	JHA glossary	судова співпраця
618.	judicial cooperation in civil matters	justizielle Zusammenarbeit in Zivilsachen	coopération judiciaire en matière civile	europa.eu.int	судова співпраця в цивільних справах
619.	judicial review	die gerichtliche Nachprüfung	contrôle juridictionnel	Arrêt du Tribunal de première instance (deuxième chambre) du 28 juin 2005. - Affaire T-158/03.	судовий нагляд
620.	Justice and home affairs (JHA)	Justiz und Inneres (JI)	Justice et affaires intérieures (JAI)	europa.eu.int	юстиція та внутрішні справи
621.	Kaleidoscope cultural programme	Kulturförderprogramme Kaleidoskop	programme culturel Kaleidoscope	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	програма сприяння культурі „Калейдоскоп”
622.	knowledge economy [див. також knowledge society; knowledge-based economy]	wissensbasierte Wirtschaft	économie de la connaissance	Communication from the Commission of 5 February 2003 - The role of the universities in	економіка знань

¹⁶⁷ Aimed at bringing laws and procedures of EU Member States closer together in order to provide better access to justice across the EU, its four main principles are: approximation of laws, coordination of proceedings, mutual recognition of decisions and protection of individuals' rights

				the Europe of knowledge [COM(2003) 58 final - Not published in the Official Journal].	
623.	knowledge society [див. також knowledge-based society]	Wissensgesellschaft	société de la connaissance	Communication from the Commission of 5 February 2003 - The role of the universities in the Europe of knowledge [COM(2003) 58 final - Not published in the Official Journal].	суспільство знань
624.	knowledge-based economy	wissensbasierte Wirtschaft	économie fondée sur la connaissance	Communication from the Commission of 5 February 2003 - The role of the universities in the Europe of knowledge [COM(2003) 58 final - Not published in the Official Journal].	економіка, ґрунтована на знаннях
625.	knowledge-based society [див. також knowledge society]	wissensbasierte Gesellschaft	une société fondée sur la connaissance	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final]	суспільство, ґрунтоване на знаннях
626.	labourer [див. також worker]	Arbeiter	ouvrier	europa.eu.int	робітник
627.	lack of competence	Unzuständigkeit	incompétence	TEC 230	брак компетенції
628.	Laeken Declaration ¹⁶⁸	Erklärung von Laeken	Déclaration de Laeken	EUROPA Glossary	Лакенська декларація
629.	language skills	Sprachkenntnisse	compétences linguistiques	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an	знання мов

¹⁶⁸ The European Council at Laeken of 14-15 December 2001 adopted a declaration on the operational capability of the ESDP , officially recognising that the Union is now capable of conducting some crisis management operations.

				action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	
630.	language-friendly	sprachenfreundlich	favorable aux langues	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	мовосприятливий
631.	language-friendly communities	sprachenfreundliche Gemeinschaften	communautés favorables aux langues	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	-мовосприятливі громади; -громади, сприятливі для вивчення та розвитку мов
632.	language-friendly environment	sprachenfreundliche Umwelt	environnement favorable aux langues	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	-мовосприятливе середовище; -середовище, сприятливе для вивчення та розвитку мов

633.	law (1) [див. також approximation of laws; rule of law]	Recht	droit	europa.eu.int	-право; -[рідш.] законодавство
634.	law (2)	Gesetz	loi	europa.eu.int	закон
635.	law and order [див. також maintenance of law and order]	öffentliche Ordnung	ordre public	TEU 33	правопорядок
636.	law enforcement services ¹⁶⁹	Strafverfolgungsbehörden	services répressifs	TEU 30	-правозастосовчі служби; -правоохоронні органи ¹⁷⁰
637.	laws or/and regulations	Rechts- oder/und Verwaltungsvorschriften	dispositions législatives ou/et réglementaires	Const 16	закони чи/та підзаконні акти
638.	lay down guidelines; set guidelines [див. також guidelines; broad guidelines]	Leitlinien festlegen	fixer les orientations	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	-закладати настанови; -формулювати настанови
639.	Leader+ [initiative] ¹⁷¹	LEADER+	Leader +	Glossary Inforegio (Regional Policy)	[ініціатива] "Лідер+" (Leader +)
640.	learner [див. також central role of the learner]	Lernender	apprenant	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final	-учень; -особа, що вчиться
641.	learning culture	Lernkultur	culture de l'apprentissage	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final	-культура навчання; -навчання культура
642.	learning society [див. також knowledge society; knowledge-based society]	kognitive Gesellschaft	société cognitive	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of	-суспільство, що вчиться; -навчання суспільство

¹⁶⁹ "...operational cooperation between the competent authorities, including the police, customs and other specialised *law enforcement services* of the Member States in relation to the prevention, detection and investigation of criminal offences" (TEU 30)

¹⁷⁰ Варіант „правоохоронні органи“ є окремою позицією Тараса Качки.

¹⁷¹ Among Community initiatives which are or action programmes set up to complement Structural Fund operations in specific problem areas, Leader+ aims to bring together those active in rural societies and economies to look at new local strategies for sustainable development (financed by the EAGGF Guidance Section).

				education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	
643.	least developed	am wenigsten entwickelt	le moins avancé	External Trade Glossary	найменш розвинений
644.	least developed countries (LDC)	am wenigsten entwickelte Länder (LDC)	pays les moins avancés (PMA)	External Trade Glossary	найменш розвинені країни
645.	least prosperous	am wenigsten wohlhabend	le moins prospère	règlement / fonds structurels JO 15.7.1988 (L 185)	найменш заможний
646.	least-prosperous regions	am wenigsten wohlhabenden Regionen	régions les moins prospères	règlement / fonds structurels JO 15.7.1988 (L 185)	найменш заможні регіони
647.	legal act [див. також legal instrument]	Rechtsakt	acte juridique	Const 32	правовий акт
648.	legal basis	Rechtsgrundlage	base juridique	Décision du Conseil concernant l'application provisoire du traité sur la Charte de l'énergie par la Communauté européenne JO 31.19.94 (L 380/1)	-правова підстава; -правова основа
649.	legal instrument [див. також legal act]	Rechtsakt	instrument juridique	Const 32	правовий інструмент
650.	legal personality	Rechtspersönlichkeit	personnalité juridique	Const 6	правосуб'єктність
651.	legal personality of the Union [of the Community]	Rechtspersönlichkeit der Union [der Gemeinschaft]	personnalité juridique de l'Union [de la Communauté]	Const 6	правосуб'єктність Союзу [Спільноти]
652.	legal secretary [in the ECJ]	Gerichtssekretär	référénaire	Proposition de règlement du Conseil instituant le Tribunal du brevet communautai re et concernant les pourvois formés devant le Tribunal de première instance /* COM/2003/08 28	судовий секретар [у ЄСД]

653.	legality of acts ¹⁷²	Rechtmäßigkeit der Handlungen	légalité des actes	TEC 230	правозгідність актів
654.	legally binding	rechtsverbindlich	juridiquement contraignant	Const 11	юридично обов'язковий
655.	legally binding acts	rechtlich bindende Rechtsakte	actes juridiquement obligatoires	Const 11	юридично обов'язкові акти
656.	legally binding commitment	rechtsverbindliche Verpflichtung	engagement juridiquement contraignant	Arrêt du Tribunal de première instance (première chambre) du 22 juin 2005. - Affaire T-102/03.	юридично обов'язкове зобов'язання
657.	legislate	gesetzgeberisch tätig sein	légiférer	Const 11	проводити законодавчу діяльність
658.	legislative act	Gesetzgebungsakt	acte législatif	Const 33	законодавчий акт
659.	Legislative and General Affairs Council	Rat (Allgemeine Angelegenheiten und Gesetzgebung)	Conseil législatif et des affaires générales	Const 23	Рада законодавча та з загальних питань
660.	legislative and regulatory approximation	Angleichung von Rechts- und Verwaltungsvorschriften	rapprochement des textes législatifs et réglementaires	europa.eu.int	зближення законів і підзаконних актів
661.	legislative instrument	Regelwerk	instrument législatif	Opinion No 10/2005 on the draft Council Regulation amending Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 of 25 June 2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities <i>Ю, С 013, 18/01/2006</i>	законодавчий інструмент
662.	less widely-spoken languages [див. також widely-spoken languages]	weniger verbreiteten Sprachen	langues de moindre diffusion	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	менш поширені мови
663.	letter of formal notice ¹⁷³	Fristsetzungsschreiben	lettre de mise en demeure	DG Competition glossary	формальне попередження

¹⁷² The Court of Justice shall review the legality of acts adopted jointly by the European Parliament and the Council, of acts of the Council, of the Commission and of the ECB, other than recommendations and opinions, and of acts of the European Parliament intended to produce legal effects vis-à-vis third parties. (TEC 230)

¹⁷³ Letter the Commission sends to a Member state, in particular in application of Article 86 of the EC Treaty, when it is alleged that the Member state enacts or maintains in force a measure which is contrary to EU competition rules. A letter of formal notice is the procedural equivalent to a statement of objections sent to undertakings.

664.	liberal intergovernmentalism	liberaler Intergouvernementalismus	intergouvernementalisme libéral	europa.eu.int	-ліберальна міждержавна теорія (концепція); -ліберальний міждержавний підхід
665.	life sciences	Biowissenschaften	sciences de la vie	Decision No 1513/2002/EC concerning the sixth framework programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities, contributing to the creation of the European Research Area and to innovation (2002-2006) [JO L 232 of 29.08.2002].	науки про життя
666.	lifelong education	lebensbegleitende (lebenslange) allgemeine Bildung	éducation tout au long de la vie	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	ціложиттєва освіта
667.	lifelong learning	lebensbegleitendes (lebenslanges) Lernen	apprentissage tout au long de la vie; éducation et la formation tout au long de la vie	COUNCIL RESOLUTION of 27 June 2002 on lifelong learning (2002/C 163/01)	ціложиттєве навчання
668.	lifelong training	lebensbegleitende (lebenslange) berufliche Bildung	formation tout au long de la vie	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	ціложиттєва професійна освіта
669.	Lingua action (measure)	Lingua-Aktion	action Lingua	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	захід Спільноти „Лінґва“

670.	linguistic background	sprachliches Hintergrund	milieu linguistique	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	-мовне середовище; -мовне коріння
671.	linguistic diversity	Sprachenvielfalt	diversité linguistique	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	мовне розмаїття
672.	Lomé Conventions	[die] Lomé-Abkommen	conventions de Lomé	Annual report 2003 from the Commission to the Council and the European Parliament on the EC development policy and the implementation of external assistance in 2002 /* COM/2003/0527 final */	Ломеські конвенції
673.	long-term growth prospects	langfristige Wachstumsaussichten	perspectives de croissance à long terme	décision rapport annuel 1990/91 sur la situation économique et orientations de politique économique pour 1991 JO 7.9.1991 (L 252)	довгострокові перспективи зростання

674.	mainstreaming ¹⁷⁴	Mainstreaming	intégration	Eurojargon Glossary	-пріоритетизація; -мейнстрімінг
675.	maintain price stability ¹⁷⁵	Preisstabilität zu gewährleisten	maintenir la stabilité des prix	TEC 111	-підтримувати стабільність цін; -підтримувати цінову стабільність
676.	maintenance of law and order	Aufrechterhaltung der öffentlichen Ordnung	maintien de l'ordre public	TEU 33	підтримування правопорядку
677.	managing authority ¹⁷⁶	Verwaltungsbehörde	autorité de gestion	Glossary	орган управління [допомогою]
678.	market access	Marktzugang	accès au marché	External Trade Glossary	доступ до ринку
679.	market share	Marktanteil	part de marché	DG Competition glossary	-частка ринку; -ринкова частка
680.	measures to promote lifelong learning	Massnahmen um das lebensbegleitende Lernen zu fördern	mesures pour promouvoir l'éducation et la formation tout au long de la vie	COUNCIL RESOLUTION of 27 June 2002 on lifelong learning (2002/C 163/01)	заходи, що сприяють ціложиттєвому навчанню
681.	medical secrecy	Arztgeheimnis	secret médical	Commission v Germany, 1992	медична таємниця
682.	Mediterranean Partners	Mittelmeer-Partner	partenaires méditerranéens	External trade glossary	середземноморські партнери
683.	meeting [of the European Council]	Tagung [des Europäerischen Rates]	réunion [du Conseil Européen]	TEU 4	зібрання [Європейської Ради]
684.	Member of the European Parliament (MEP)	Mitglied des Europäischen Parlaments	député au parlement européen	europa.eu.int	Депутат Європейського парламенту (ДЄП)
685.	Member States [див. також participating countries]	Mitgliedstaaten	États membres	europa.eu.int	держави-члени
686.	MERCOSUR (The "Common Market of the South") ¹⁷⁷	MERCOSUR	MERCOSUR	External trade glossary	МЕРКОСУР (Південноамериканський спільний ринок; MERCOSUR)

¹⁷⁴ Mainstreaming an issue means making sure it is fully taken into account in all EU policies. For example, every European Union policy decision must now take account of its environmental implications. In other words, environmental considerations have been 'mainstreamed'.

¹⁷⁵ the primary objective of the ESCB [is] to maintain price stability (TEC 111)

¹⁷⁶ It means any public or private authority or body at national, regional or local level designated by the Member State, or the Member State when it is itself carrying out this function, to manage assistance from the Structural Funds. If the Member State designates a managing authority other than itself, it shall determine all the modalities of its relationship with the managing authority and of the latter's relationship with the Commission. If the Member State so decides, the managing authority may be the same body as the paying authority for the assistance concerned.

¹⁷⁷ MERCOSUR – The "Common Market of the South" – the Southern Cone Common Market – is a regional grouping comprising Argentina, Brazil, Paraguay and Uruguay. This regional trade pact reduces tariffs on intra-pact trade by up to 90 %.

687.	merger	Fusion	concentration	DG Competition glossary	злиття
688.	merger control procedure	Fusionskontrollverfahren	Procédure de contrôle des opérations de concentration	DG Competition glossary	процедура контролю за злиттями
689.	Merger Treaty [див. також Treaty establishing a Single Council and a Single Commission of the European Communities]	Fusionsvertrag	traité de fusion	Opinion of Mr Advocate General Léger delivered on 17 February 2005. - Carmine Salvatore Tralli v European Central Bank. - Case C-301 <i>European Court reports 2005</i>	Договір про злиття (неофіційна назва Договору про заснування єдиної Ради та єдиної Комісії Європейських спільнот)
690.	migrant workers	wandernde Erwerbspersonen	travailleurs migrants	règlement/ régime de sécurité sociale (modification) JO 19.5.1992 (L 136)	працівники-мігранти
691.	migrant workers and their survivors [див. також survivor]	wandernde Erwerbspersonen und ihre Hinterbliebenen	travailleurs migrants et leurs survivants	règlement/ régime de sécurité sociale (modification) JO 19.5.1992 (L 136)	працівники-мігранти та їхні утриманці
692.	migration	Migration	migration	europa.eu.int	міграція
693.	migration management	Migrationssteuerung	gestion des migrations	Communication de la Commission au Conseil et au Parlement européen sur une méthode ouverte de coordination de la politique communautaire en matière d'immigration.	регулювання міграції
694.	military capabilities	militärische Fähigkeiten	capacités militaires	Const 40	військовий потенціал
695.	Military Committee (MC; EUMC) ¹⁷⁸	Militärausschuss (MA)	Comité militaire (CM)	europa.eu.int	Військовий комітет [ЄС] (ВКЕС; EUMC)
696.	military crisis management	Bewältigung militärischer Krisen	gestion des crises militaires	europa.eu.int	врегулювання військових криз
697.	Military Staff (EUMS)	Militärstab (MS)	État major (ÉM)	europa.eu.int	Військовий штаб [ЄС] (ВШЕС; EUMS)
698.	Minerva action (measure)	Minerva-Aktion	action Minerva	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community	захід Спільноти „Мінерва“

¹⁷⁸ Political and Security Committee is assisted by a politico-military working group, a committee for civilian aspects of crisis management, as well as the Military Committee (EUMC) and the Military Staff (EUMS). The EUMC gives military advice to the PSC and the High Representative while the EUMS, which is part of the Secretariat of the Council, is responsible for early warning, strategic planning and situation assessment.

				action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	
699.	misuse of powers ¹⁷⁹	Ermessensmissbrauchs	détournement de pouvoir	TEC 230	зловживання повноваженнями
700.	mobility	Mobilität	mobilité	EUROPA Glossary	мобільність
701.	mobility area	Mobilitätszone	zone de mobilité	EUROPA Glossary	простір мобільності
702.	mobility costs ¹⁸⁰	durch die Mobilität entstehende Kosten	frais de mobilité	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	витрати на мобільність
703.	mobility of labour	Mobilität der Arbeitskräfte	mobilité de la main-d'oeuvre	règlement/ sécurité sociale des travailleurs migrants JO 5.7.1971 (L 149)	мобільність робочої сили
704.	mobility of teaching staff	Mobilität des Lehrpersonals	mobilité du personnel enseignant	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	-мобільність викладачів; -викладацька мобільність
705.	modifying and supplementing acts	Akte zur Änderung oder Ergänzung	actes modifiants ou complétants ; actes qui ont modifiés ou complétés les Traités	TEU 5	акти про внесення змін та доповнень [до договорів]
706.	Monetary Committee	Währungsausschuss	comité monétaire	rapport d'activité du comité monétaire JO 7.7. 1980 (C 166)	-Грошово-кредитний комітет; -Монетарний комітет
707.	Monetary Committee	Währungsausschuss	un comité monétaire	TEC 114	Монетарний комітет
708.	monetary cooperation	währungspolitische	coopération monétaire	TEC 117	-співпраця в монетарній сфері;

¹⁷⁹The Court of Justice shall review the legality of acts adopted jointly by the European Parliament and the Council, of acts of the Council, of the Commission and of the ECB, other than recommendations and opinions, and of acts of the European Parliament intended to produce legal effects vis-à-vis third parties.

It shall for this purpose have jurisdiction in actions brought by a Member State, the European Parliament, the Council or the Commission on grounds of lack of competence, infringement of an essential procedural requirement, infringement of this Treaty or of any rule of law relating to its application, or *misuse of powers* (TEC 230)

¹⁸⁰ the grants will support mobility costs, that is travel costs, foreign language preparation as necessary and higher cost of living in the host country (including, where appropriate, the extra cost of living away from the student's home country);

		Zusammenarbeit			-монетарна співпраця;
709.	monetary policy	Geldpolitik; Währungspolitik	politique monétaire	décision rapport annuel 1990/91 sur la situation économique et orientations de politique économique pour 1991 JO 7.9.1991 (L 252)	-монетарна політика; -грошово-кредитна політика; -валютна політика
710.	multi-beneficiary programme	Mehrempfängerprogramm	programme multi-bénéficiaires	Phare enlargement Glossary	-програма з багатьма бенефіціарами; -багатобенефіціарна програма;
711.	multi-level governance [див. також governance]	-Regieren auf verschiedenen Ebenen; -mehrschichtige Governance	gouvernance à plusieurs niveaux	europa.eu.int	багаторівневе врядування
712.	multilingualism	Mehrsprachigkeit	multilinguisme	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	багатомовність
713.	multinational forces	multinationale Streitkräfte	forces multinationales	Const 40	багатонаціональні сили
714.	multinational integration	multinationale Integration	integration multinationale	europa.eu.int	багатонаціональна інтеграція
715.	multi-speed Europe [див. також two-speed Europe; variable geometry; concentric circles]	Europa unterschiedlicher Geschwindigkeiten; Europa der zwei oder mehr Geschwindigkeiten	Europe 'à plusieurs vitesses' ; Europe à deux ou plusieurs vitesses	Résolution sur "L'Europe et la société de l'information planétaire JO n° C 320 du 28/10/1996	багатошвидкісна Європа
716.	mutual defence	gegenseitige Verteidigung	défense mutuelle	Const 40	взаємна оборона
717.	mutual exchange of human capital, ideas, knowledge and culture	Austausch von Humankapital, Ideen, Wissen und Kultur	échanges de capital humain, d'idées, de savoirs et de cultures	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	обмін людським капіталом, ідеями, знанням та культурою
718.	mutual recognition of diplomas, certificates and other evidence of	gegenseitige Anerkennung der Diplome, Prüfungszeugnisse und	reconnaissance mutuelle des diplômes, certificats et autres titres	TEC 47	взаємне визнання дипломів, сертифікатів та інших документів про кваліфікацію

	formal qualifications	sonstigen Befähigungsnachweise.			
719.	mutual recognition of judicial and extrajudicial decisions	gegenseitige Anerkennung der gerichtlichen und außergerichtlichen Entscheidungen	reconnaissance mutuelle des décisions judiciaires et extrajudiciaires	Const 41	взаємне визнання судових та позасудових рішень
720.	nanotechnologies	Nanotechnologien und - wissenschaften	nanotechnologies	Decision No 1513/2002/EC concerning the sixth framework programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities, contributing to the creation of the European Research Area and to innovation (2002-2006) [JO L 232 of 29.08.2002].	нанотехнології
721.	national and regional diversity	nationale und regionale Vielfalt	diversité nationale et régionale	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	національне та регіональне розмаїття
722.	national authorities [див. також national research authorities]	nationale Behörden	administrations nationales	europa.eu.int	національні органи влади
723.	national identity (-ies) of the Member States ¹⁸¹	nationale Identität der Mitgliedstaaten	identité nationale des États membres	TEU 6	національна ідентичність держав-членів
724.	national law [див. також approximate national laws]	innerstaatliche Rechtsvorschriften	droit interne	europa.eu.int	національне право
725.	National Programme for the Adoption of the Acquis (NPAA) ¹⁸² [див. також acquis]	Nationales Programm zur Übernahme des Besitzstandes	programme national pour l'adoption de l'acquis	Phare enlargement Glossary	Національна програма прийняття <i>acquis</i> (НППА; NPAA)

¹⁸¹ The Union shall respect the *national identities of its Member States*, whose systems of government are founded on the principles of democracy.

¹⁸² the candidate country's own timed and costed action programme for accession preparation (TEU 6)

726.	national research authorities	nationale Forschungsbehörden	administrations nationales de la recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Towards a European research area [COM (2000) 6 final - Not published in the Official Journal]	національні органи влади у сфері науково-дослідницької діяльності
727.	national treatment (WTO principle) ¹⁸³	Inländerbehandlung	traitement national	External Trade Glossary	національний режим (принцип COT)
728.	nationality	Staatsangehörigkeit	nationalité	europa.eu.int	-громадянство; -державна належність
729.	national of the state	Angehöriger des Staats	ressortissant de l'état	TEU 2	громадянин держави
730.	natural persons	natürliche Personen	personnes physiques	TEC 47	фізичні особи
731.	neighbourhood	Nachbarschaft	voisinage	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	1) сусіди 2) сусідство ¹⁸⁴
732.	neighbourhood policy [див. також new neighbourhood policy]	Nachbarschaftspolitik	politique de voisinage	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	політика сусідства
733.	neighbouring countries	Nachbarstaaten	pays voisins	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos	-країни-сусіди; -сусідні країни

¹⁸³ "National treatment" is the principle of giving products or service suppliers of other WTO members the same treatment as to national products or service suppliers. For goods, this obligation is guaranteed under Article III of the GATT 1994 that requires that imports be treated no less favourably than domestically-produced goods once they have passed customs. For services, this treatment is defined by article XVII of the GATS but is subject to negotiation: WTO members grant it under their schedule of commitments.

¹⁸⁴Залежно від контексту – чи йдеться про сусідні країни (переважне значення поняття *Neighbourhood* у контексті зовнішньої політики ЄС) чи про абстрактне поняття

				voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	
734.	neofunctionalism; neofunctionalist approach	Neofunktionalismus	neofunctionalisme	europa.eu.int	неофункціоналізм
735.	neoinstitutionalism; neoinstitutionalist approach	Neoinstitutionalismus	neoinstitutionalisme	europa.eu.int	неоінституціоналізм
736.	networking	Vernetzung	mise en réseau	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/00 06 final */	-створення мереж(і); -мережування
737.	networking of existing centres of excellence in Europe [див. також centre of excellence]	Vernetzung der europäischen Spitzenforschungszentren	mise en réseau des centres d'excellence existant en Europe	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/00 06 final */	створення мереж(і) провідних науково-дослідницьких центрів
738.	new dividing lines ¹⁸⁵	neue Trennungslinien	nouvelles lignes de démarcation	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	-нові лінії поділу; -нові розподільчі лінії
739.	new forms of expression	neue Formen des Ausdruck	nouvelles formes d'expression	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture	нові форми вираження

¹⁸⁵ Union's determination to avoid drawing new dividing lines in Europe and to promote stability and prosperity within and beyond the new borders of the Union

				2000 programme	
740.	new neighbourhood policy [див. також neighbourhood]	neue Nachbarschaftspolitik	nouvelle politique de voisinage	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	нова політика сусідства
741.	'New-look' NATO ¹⁸⁶	'Erneuerte' NATO	OTAN 'rénovée'	EUROPA Glossary	"оновлена" НАТО
742.	newly independent states (NIS) [див. також Western Newly Independent States]	Neue Unabhängige Staaten	nouveaux États indépendants	europa.eu.int	нові незалежні держави
743.	non-compulsory expenditure [див. також compulsory expenditure]	nichtobligatorische Ausgaben	dépenses non obligatoires	décision/discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	необов'язкові видатки
744.	non-contractual obligations [див. також contractual obligations]	außervertragliche Schuldverhältnisse	obligations non contractuelles ou délictuelles	JHA Glossary	позадовірні зобов'язання
745.	non-discrimination principle	Diskriminierungsverbot	principe de la non-discrimination	europa.eu.int	-принцип недискримінації; -принцип заборони дискримінації
746.	non-EC markets	Märkte der Drittändern	marchés non communautaires	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	-ринки третіх країн; -позаспільнотіві ринки
747.	non-EU nationals [див. також non-member countries]	Staatsangehörigen von Drittländern	ressortissants de pays tiers	europa.eu.int	громадяни третіх країн
748.	non-formal education [див. також formal education, informal education]	nicht-formale Bildung	éducation non formelle	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final	неформальна освіта

¹⁸⁶ 'New-look' NATO refers to the process of redefining the organisation's role and operation. The key aspects involved are the recognition of a European defence identity, the strengthening of the European component of the transatlantic security system, the new role of the WEU, and the prospect of the eastward enlargement of NATO - initially taking in Hungary, Poland and the Czech Republic - as agreed at the North Atlantic Council meeting in Madrid in July 1997.

This will be accompanied by a deepening of NATO's relations with third countries through partnerships for peace and the North Atlantic Cooperation Council. A major challenge in this connection is that of establishing a sound, stable and sustainable partnership with Russia and Ukraine.

749.	non-legislative acts	Rechtsakte ohne Gesetzescharakter	actes non législatifs	Const 34	підзаконні акти
750.	non-member countries	Drittländer	pays tiers	europa.eu.int	треті країни
751.	non-tariff barriers	nichttarifäre Hindernisse; nichttarifliche Hemmnisse	entraves non-tarifaires; barrières non-tarifaires; obstacles tarifaires	directive/ consommation d'énergie JO 13.6.1979 (L 145)	-нетарифні бар'єри; -нетарифні перешкоди
752.	normal fluctuation margins	normale Bandbreiten	marges normales de fluctuation	TEC 121	допустимі межі коливань
753.	NUTS ¹⁸⁷	NUTS	NUTS (Nomenclature des unités territoriales pour la statistique)	Glossary Inforegio	НУТС (Номенклатура територіальних одиниць для статистичних потреб; NUTS)
754.	Observation and innovation in education systems ¹⁸⁸ action [див. також Community action; Erasmus action; Minerva action; Lingva action]	Aktion "Beobachtung und Innovation im Bildungsbereich"	action « Observation et innovation des systèmes éducatifs »	Decision No 253/2000/EC establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	захід Спільноти „Спостереження та інновації в системах освіти”
755.	occupational activity; professional activity	Erwerbstätigkeit; berufliche Tätigkeit; Berufstätigkeit	activité professionnelle	directive/ information socio-économique et qualification professionnelle des personnes travaillant dans l'agriculture JO 23.4.1972 (L 96)	-професійна діяльність; -фахова діяльність
756.	occupational skills (vocational skills)	berufliche Qualifikation	qualification professionnelle	directive/ information socio-économique et qualification professionnelle des personnes travaillant dans l'agriculture JO 23.4.1972 (L 96)	-професійна кваліфікація; -фахова кваліфікація

¹⁸⁷ The nomenclature of territorial units for statistics (NUTS) was created by the European Office for Statistics (Eurostat) in order to create a single and coherent structure of territorial distribution. It has been used in the Community legislation pertaining to the Structural Funds since 1988.

¹⁸⁸ Aim: to observe the educational contexts of other Member States in order to make each national education system innovative. This measure is aimed at the entire education community and civil society in the wider sense (local authorities, associations, NGOs, etc.), in order to carry out projects aimed at: developing comparative analyses of education systems and policies (Eurydice), organising study visits (Arion), setting up a network of institutes (Naric), encouraging the recognition of diplomas and launching pilot projects.

757.	Odysseus programme ¹⁸⁹	Odysseus-Programm	programme Odysseus	JHA glossary	програма „Одисей”
758.	offences against children	Straftaten gegenüber Kindern	crimes contre des enfants	TEU 29	злочини проти дітей
759.	office [див. також service; authority, body, agency, institution]	Amt	office	europa.eu.int	служба
760.	Office for Harmonisation in the Internal Market (OHIM)	Harmonisierungssamt für den Binnenmarkt (HABM)	Office de l'harmonisation dans le marché intérieur (OHMI)	europa.eu.int	Служба гармонізації [у межах] внутрішнього ринку (СГВР; OHIM)
761.	Official Journal (OJ)	Amtsblatt (AB)	Journal officiel (JO)	Const 38	Офіційний вісник (ОВ)
762.	Official Journal of the European Union (OJ)	Amtsblatt der Europäischen Union (AB)	Journal officiel de l'Union européenne (JO)	Const 38	Офіційний вісник Європейського Союзу [після 1992 р.] (ОВ)
763.	Official Journal of the European Communities (OJ)	Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften (AB)	Journal officiel des Communautés européennes (JO)	europa.eu.int	Офіційний вісник Європейських спільнот [до 1992 р.] (ОВ)
764.	OLAF (European Anti-fraud Office) ¹⁹⁰	OLAF (Europäisches Amt für Betrugsbekämpfung)	OLAF (Office européen de lutte antifraude)	EUROPA Glossary	ОЛАФ (Європейська служба боротьби проти шахрайства; OLAF)
765.	oligopoly	Oligopol	oligopole	DG Competition glossary	олігополія
766.	Ombudsman	Ombudsmann (Europäischer Bürgerbeauftragter)	Médiateur européen	EUROPA Glossary	омбудсман (уповноважений з прав людини)
767.	Operational programme ¹⁹¹	Operationelles Programm	Programme opérationnel	Glossary Inforegio	робоча програма
768.	opinion (of the committee)	Stellungnahme (des Ausschusses)	avis (du comité)	programme SAVE (efficacité énergétique) avec décision du 29.10.1991 JO 8.11.1991 (L 307)	висновок (комітету)

¹⁸⁹ A training, information, study and exchange of activities to improve effective cooperation between Member State administrations in the area of asylum, external border crossings and immigration policy (1998-2002 programming period expired).

¹⁹⁰ Since 1 June 1999, the European Anti-fraud Office has been responsible for combating fraud against the European Union budget... The rules governing internal inquiries conducted by OLAF in order to combat fraud, corruption and other unlawful activities carried out to the detriment of the European Communities' financial interests are set out in the Interinstitutional Agreement of 25 May 1999 between Parliament, the Council and the Commission. This Agreement extends the powers of the Office to serious actions which could amount to professional misconduct by officials and other staff and which could lead to disciplinary measures or criminal prosecutions.

¹⁹¹ It means the document approved by the Commission to implement a Community support framework and comprising a consistent set of priorities comprising multiannual measures and which may be implemented through recourse to one or more Funds, to one or more of the other existing financial instruments and to the EIB. An integrated operational programme means an operational programme financed by more than one Fund.

769.	opting in ¹⁹²	Opting-in	[option de] participation	europa.eu.int	-долучення; -долучання
770.	opting out	Opt-out	[option de] non-participation ; désistement ; option de sortie	europa.eu.int	неучасть
771.	opt-out ¹⁹³	Opt-out; Opting out; Nichtbeteiligung	non-participation; clause d'exemption	Communication de la Commission au Conseil, au Parlement européen, Comité économique et social européen, au Comité des régions et à la Banque centrale européenne - Premier rapport sur les préparatifs pratiques en vue de l'élargissement de la zone euro SEC(2004) 1383 /* COM/2004/0748	неучасть
772.	opt-out arrangements	Opt-Out-Regelungen	clause de non-participation	Rapport de la Commission - Rapport de 2004 sur l'état de la convergence (élaboré conformément à l'article 122, paragraphe 2, du traité) [SEC(2004) 1268] /* COM/2004/0690 final */	домовленості про неучасть
773.	Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)	Organisation für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung (OECD)	Organisation de coopération et de développement économiques (OCDE)	External trade glossary	Організація економічної співпраці та розвитку (ОЕСР; OECD)
774.	organisations and activities of cultural	Einrichtungen und Maßnahmen von	organisations et des actions d'intérêt culturel	Decision No 792/2004/EC of the European	організації та заходи, що становлять культурний інтерес

¹⁹² Opting in" enables a Member State that has decided not to participate in measures provided for in the Treaties to change its mind at any time. For instance, a special regime for Denmark was included in the Treaty establishing the European Community with regard to Title IV thereof, concerning visas, asylum, immigration and other policies related to the free movement of persons. Denmark may at any time give up that regime should the Danish people call for this.

¹⁹³ A member state of the European Union that chooses not to participate in a Union activity covered by Treaty provisions is said to have an 'opt-out'

	interest	kulturellem Interesse		Parliament and of the Council of 21 April 2004 establishing a Community action programme to promote bodies active at European level in the field of culture.	
775.	organised crime	organisierte Kriminalität	criminalité organisée	europa.eu.int	організована злочинність
776.	original Treaties [див. також founding Treaties]	ursprüngliche Verträge	traités originaires	europa.eu.int	-первісні договори -найперші договори
777.	Overseas Countries and Territories (OCTs) ¹⁹⁴	überseeische Länder und Gebiete (ÜLG)	Pays et territoires d'outre-mer (PTOM)	Commission Regulation (EC) No 2120/2005 of 22 December 2005 amending Regulation (EC) No 638/2003 JO L 340 , 23/12/2005	заморські країни та території; (ЗКТ; OCTs)
778.	own resources [див. також Community's own resources]	Eigenmittel	ressources propres	décision/ discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	власні ресурси
779.	Pan-Europe	Paneuropa	Paneurope	europa.eu.int	-Паневропа; -Пан'європа
780.	participating countries [див. також Member States]	teilnehmende Länder	pays participants	europa.eu.int	країни-учасниці
781.	Partnership and Cooperation Agreement (PCA)	Partnerschafts- und Kooperationsabkommen (PKA)	accord de partenariat et de coopération (APC)	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	-Угода про партнерство і співпрацю; -Угода про партнерство та співробітництво ¹⁹⁵

¹⁹⁴ OCT – The 20 Overseas Countries and Territories (OCTs) are countries that have a special relationship with one of the Member States of the EU. The 1957 Treaty of Rome, provides for the associate status of these countries or territories and this association provided the bases for the future EU development policy.

¹⁹⁵ Офіційна назва документу, підписаного Україною з Європейськими співтовариствами (спільнотами)

782.	paying authority ¹⁹⁶	Zahlstelle	autorité de paiement	Glossary Inforegio	платіжний орган
783.	peacekeeping tasks	friedenerhaltende Maßnahmen	maintien de la paix	TEU 17.2	миротворчі завдання (місії)
784.	People's Europe	Europa der Bürger	Europe des citoyens	Avis du Comité économique et social européen sur la «Proposition de directive du Parlement européen et du Conseil concernant les licences des entreprises ferroviaires» (version codifiée) (COM(2004) 232 final – 2004/0074 (COD)) JO n° C 302 du 07/12/2004 p. 0038	Європа громадян
785.	period of study [див. також academic recognition of periods of study]	Studienzeit	période d'études	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	термін навчання
786.	Permanent Representatives Committee (COREPER)	Ausschuss der Ständigen Vertreter	comité des représentants permanents	Communica tion de la Commission - Politique européenne de voisinage - COM/2004/03 73 final */	Комітет постійних представників (КОРЕПЕР; COREPER)
787.	Petersberg tasks ¹⁹⁷	Petersberger Erklärung (Petersberger Aufgaben)	Missions de Petersberg	EUROPA Glossary	-Петерсберзькі завдання; -Петерсберзькі місії

¹⁹⁶ It means one or more national, regional or local authorities or bodies designated by the Member State for the purposes of drawing up and submitting payments applications and receiving payments from the Commission. The Member State shall determine all the modalities of its relationship with the paying authority and of the latter's relationship with the Commission.

¹⁹⁷ These tasks were established in June 1992 at the Ministerial Council of the Western European Union (WEU) held at the Petersberg Hotel, not far from Bonn. On this occasion, the WEU Member States declared their readiness to make available military units from the whole spectrum of their conventional armed forces for military tasks conducted under the authority of the WEU. The different types of military tasks which the WEU can undertake were defined: apart from contributing to the collective defence in accordance with Article 5 of the Washington Treaty and Article V of the modified Brussels Treaty, military units of WEU Member States may be employed for:

- humanitarian and rescue tasks;
- peace-keeping tasks;
- tasks of combat forces in crisis management, including peacemaking.

These tasks are today expressly included in Article 17 of the Treaty on European Union and form an integral part of the European Security and Defence Policy (ESPD).

788.	Phasing out ¹⁹⁸	stufenweise Senkung	elimination graduelle	Glossary Info regio	(поступове) згортання допомоги
789.	physical and mental integrity	körperliche und geistige Unversehrtheit.	intégrité physique et mentale.	Const II-63	фізична та психічна цілісність
790.	pillars of the European Union	Pfeiler der Europäischen Union	pilliers de l'Union européenne	europa.eu.int	-колоні Європейського Союзу; -стовпи Європейського Союзу
791.	Planning and Early Warning Unit ¹⁹⁹	Strategieplanungs- und Frühwarnereinheit	Unité de planification et d'alerte rapide	EUROPA Glossary	Підрозділ планування та раннього попередження
792.	police and judicial cooperation in criminal matters ²⁰⁰	polizeiliche und justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen	coopération policière et judiciaire en matière pénale	TEU, Title VI	поліційна та судова співпраця в кримінальних справах
793.	policies for improved convergence	Politiken zur Erreichung einer stärkeren Konvergenz	politiques pour une convergence renforcée	décision rapport annuel 1990/91 sur la situation économique et orientations de politique économique pour 1991 JO 7.9.1991 (L 252)	-політики посиленої конвергенції; -політики посиленого зближення (наближення)
794.	policy in the social sphere	Sozialpolitik	politique dans le domaine social	TEC 3	політика в соціальній сфері
795.	Political and Security Committee ²⁰¹	Politisches und Sicherheitspolitisches Komitee	comité politique et de sécurité	EUROPA Glossary	Політико-безпековий комітет

¹⁹⁸ Certaines régions ont atteint en 1999 une situation économique et sociale qui ne justifie plus, durant la période 2000-2006, le recours aux aides régionales européennes dont elles bénéficiaient précédemment. Afin d'éviter un arrêt brutal des aides dans les régions concernées, un système dégressif est instauré:

¹⁹⁹ The creation of a Planning and Early Warning Unit under the common foreign and security policy (CFSP) was driven by the idea that, if the CFSP is to be effective, it will require earlier and more far-reaching analysis of external developments in the long, medium and short term. The decisions taken under the CFSP must therefore be underpinned by more reliable briefings, which are available to all the Member States of the Union.

The Planning and Early Warning Unit was established by a declaration annexed to the Treaty of Amsterdam. The staff of the Unit, set up in autumn 1999, are drawn from the General Secretariat of the Council, the Member States, the Commission and the Western European Union (WEU). Under the responsibility of the CFSP High Representative, the Unit helps outline the strategic priorities for EU action by providing an assessment of the interests at stake and reasoned options for future policy.

²⁰⁰ Police and judicial cooperation in criminal matters

Some of the policy areas previously covered by Title VI of the Treaty on European Union (Justice and Home Affairs or the "third pillar") were transferred to the first pillar by the Treaty of Amsterdam. For those remaining in the third pillar, especially police and judicial cooperation in criminal matters, the Treaty of Amsterdam establishes one of the Union's most important objectives: the creation of an area of freedom, security and justice. The aim is to provide the public with a high level of protection by preventing and combating the phenomena of racism and xenophobia and other cross-border crime, including terrorism; trafficking in human beings and crimes against children; drug trafficking; arms trafficking; corruption and fraud.

This is to be achieved by: closer cooperation between police forces and customs authorities through the European Police Office (Europol); closer cooperation between the judicial authorities, including cooperation through the European Judicial Cooperation Unit (Eurojust), established by the Treaty of Nice; approximation, where necessary, of rules on criminal matters in the Member States.

²⁰¹ Replacing the Political Committee, the Political and Security Committee (PSC) follows international developments in the field of common foreign and security policy (CFSP), helps to define policies and monitors their implementation. Under the authority of the Council, it is responsible for the political control and strategic guidance of crisis management operations. Composed mainly of national representatives, the PSC is at the heart of crisis management activities. To ensure its smooth running, it is assisted by a Politico-Military Group, a Committee for Civilian Aspects of Crisis Management, and the Military Committee (MC) and Military Staff (MS)

796.	Pompidou Group ²⁰²	Pompidou-Gruppe	Groupe Pompidou	JHA glossary	група Помпіду
797.	poverty	Armut	pauvreté	Communication de la Commission - L'Europe élargie – Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	-злиденність; -бідність ²⁰³
798.	powers [of institutions]	Befugnisse; Zuständigkeitsbereich [der Institutionen]	attributions; competences [des institutions]	europa.eu.int	-компетенції [інституцій]; -повноваження [інституцій]
799.	powers act within the limits of the powers	nach Maßgabe der ... Befugnisse handeln	agir dans les limites des attributions	europa.eu.int	діяти в межах своєї компетенції (своїх повноважень)
800.	powers each in accordance with its respective powers ²⁰⁴	jeweils in ihrem Zuständigkeitsbereich	chacun selon ses compétences	TEU 3	кожна згідно зі своїми повноваженнями (компетенціями)
801.	pre-accession aid ²⁰⁵ [див. також accession]	Heranführungshilfen; Vorbeitrittshilfen; Beihilfe vor dem Beitritt	aides de préadhésion	EUROPA Glossary	-передвступна допомога; -передприєднана допомога
802.	Pre-Accession Facility (PAF)	Vorbeitrittsfazilität	mécanisme de préadhésion	European Investment Bank, Annual Report 1999, p.5 and p.33	-передприєднаний механізм; -передвступний механізм
803.	pre-accession process	Heranführungsprozess	processus de préadhésion	Communication de la Commission au Conseil - Un avenir européen pour le Kosovo / COM/2005/01	-передвступний процес; -передприєднаний процес

²⁰² Cooperation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs — a constituent part of the Council of Europe. Its members include EU Member States, the European Commission and many other European and bordering countries. It assists countries to develop appropriate drug policies.

²⁰³ „Злиденність” є абсолютним поняттям, „бідність” – відносним поняттям, що допускає ступені порівняння („бідний” – „бідніший” – „найбідніший”)

²⁰⁴ The Union shall in particular ensure the consistency of its external activities as a whole in the context of its external relations, security, economic and development policies. The Council and the Commission shall be responsible for ensuring such consistency. They shall ensure the implementation of these policies, each in accordance with its respective powers (TEU 3)

²⁰⁵ Enormous investment is required if the candidate countries are to adapt their standards, especially their industrial and environmental norms, so as to comply with Community legislation when they join the Union. The pre-accession aid for the period 2000-2006 for the countries of Central and Eastern Europe is a key element of the European Union's strategy towards the candidates and involves two main components:

- the Phare programme, which finances the projects needed to adapt the candidate countries' administrative and legal systems and to develop their infrastructure;
- two assistance funds, which have been set up to manage additional aid;
 - the first supports structural measures in the field of agriculture (SAPARD)
 - the second finances infrastructure development in the fields of the environment and transport (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession, ISPA); ISPA plays the same role for the candidate countries as the Cohesion Fund does for certain Member States.

				56	
804.	pre-accession strategy ²⁰⁶	Heranführungsstrategie	stratégie de préadhésion	EUROPA Glossary	-передвступна стратегія; -передприєднвчч стратегія
805.	predatory pricing ²⁰⁷	Unlautere Preisbildung, Verdrängungspreise, schädigende Preispolitik, missbräuchliche Preispolitik	prix d'éviction prix prédateurs prix prédateurs	DG Competition glossary	-хижацьке ціноутворення; -грабіжницьке ціноутворення
806.	preliminary ruling [of the ECJ on interpretation of Union's law]	Vorabentscheidung	décision à titre préjudiciel	TEC 225	попередній висновок [Європейського Суду щодо тлумачення права Союзу]
807.	preliminary ruling give preliminary rulings	entscheiden, im Wege der Vorabentscheidung	statuer, à titre préjudiciel	TEC 234	ухвалити попередні висновки
808.	Presidency ²⁰⁸	Vorsitz	présidence	TEU 18 Const 23	1) головування; 2) держава, що головує ²⁰⁹
809.	Presidency Member State which holds the Presidency of the Council	Mitgliedstaat... der im Rat den Vorsitz innehat	État membre qui exerce la présidence du Conseil	TEU 4	держава-член, що головує у Раді
810.	President [of the Commission; of the European Council]	Präsident	Président	Const 19 etc.	Голова [Комісії; Європейської Ради] ²¹⁰

²⁰⁶ On the basis of the Europe Agreements (association agreements with Central and Eastern European countries), in 1993 the Commission proposed that there be a 'structured dialogue' between the associated countries and the institutions of the Union in the form of meetings at which the different partners could consult each other. In December 1994 the Essen European Council adopted a pre-accession strategy based on:

- deepening relations between the associated countries, the Member States and the institutions of the Union (strengthening the structured dialogue);
- implementation of the Europe Agreements;
- adaptation of the financial assistance provided by Phare.

At the December 1997 Luxembourg European Council a reinforced pre-accession strategy was launched for the ten Central and Eastern European applicant countries. It was based on:

- the Europe Agreements;
- the accession partnerships and the national programmes for the adoption of the *acquis*;
- participation in certain Community programmes, agencies and committees.

For Cyprus, a special pre-accession strategy was put in place the same year. In 1998 a strategy was adopted for Malta. Since 1999 Turkey has also enjoyed the benefit of a pre-accession strategy like the other candidate countries. Pre-accession strategies for Cyprus and Malta were based on:

- the association agreements;
- the accession partnerships and the national programmes for the adoption of the *acquis*;
- participation in Community programmes, agencies and committees;
- special pre-accession aid;
- in Turkey's case, a reinforced political dialogue.

²⁰⁷ A (deliberate) strategy, usually by a dominant firm, of driving competitors out of the market by setting prices below production costs.

²⁰⁸ The Presidency shall represent the Union in matters coming within the common foreign and security policy

²⁰⁹ Поняття *Presidency* вживається у двох значеннях - і як абстрактне поняття ("головування" в Європейській Раді) і на позначення держави, що на цей час головує

²¹⁰ Поняття *President* вирішили послідовно перекладати як "Голова" ("Голова Комісії", "Голова Ради"), аби зберегти зв'язок з поширеним поняттям *Presidency*, що його вирішили перекласти як "головування"(особливо це стосується ротатійної системи головування в Європейській Раді).

811.	presumption of innocence	Unschuldsvermutung	présomption d'innocence	Const II-48	-презумпція безвинності; -презумпція невинуватості
812.	prevent and combat racism and xenophobia	Rassismus und Fremdenfeindlichkeit verhüten und bekämpfen	prévenir le racisme et la xénophobie et lutter contre ces phénomènes	europa.eu.int	запобігати расизмові й ксенофобії та боротися проти них
813.	primacy (of Community law)	Vorrang	primauté	Const 10	-вищість (права Спільноти над національним правом); -примат (права Спільнота над національним правом)
814.	principles of legality and proportionality of criminal offences and penalties ²¹¹	Grundsätze der Gesetzmäßigkeit und der Verhältnismäßigkeit im Zusammenhang mit Straftaten und Strafen	principes de légalité et de proportionnalité des délits et des peines	Const II - 109	принципи законності та пропорційності злочину та покарання
815.	principles of subsidiarity and proportionality [див. також subsidiarity]	Grundsätze der Subsidiarität und der Verhältnis-mäßigkeit	principes de subsidiarité et de proportionnalité	Const 9	принципи субсидіарності і пропорційності
816.	private international law ²¹²	Internationales Privatrecht	droit international privé	European Judicial Network Glossary	-приватне міжнародне право; -міжнародне приватне право
817.	proceedings [of the Court]	Verfahren	instance	Amsterdam Treaty, Protocol on the Statute of the Court of Justice	судове провадження
818.	production of knowledge	Schaffung / Erzeugung des Wissens	production des connaissances	Communication from the Commission of 5 February 2003 - The role of the universities in the Europe of knowledge [COM(2003) 58 final -	продукування знань
819.	Programme of Community aid to the countries of Central	PHARE	Programme d'aide communautaire aux pays d'Europe centrale et	EUROPA Glossary	Програма допомоги Спільноти країнам Центральної та Східної

²¹¹ 1. No one shall be held guilty of any criminal offence on account of any act or omission which did not constitute a criminal offence under national law or international law at the time when it was committed. Nor shall a heavier penalty be imposed than that which was applicable at the time the criminal offence was committed. If, subsequent to the commission of a criminal offence, the law provides for a lighter penalty, that penalty shall be applicable. 2. This Article shall not prejudice the trial and punishment of any person for any act or omission which, at the time when it was committed, was criminal according to the general principles recognised by the community of nations. 3. The severity of penalties must not be disproportionate to the criminal offence.

²¹² Private international law, as used in its broad sense, means the set of legal rules governing international relations between private individuals. The expression private international law does not have the same meaning in all the Member States. In German and Portuguese law, for example, it refers solely to the rules on conflict of laws (see applicable law), whereas in other systems it includes the rules on international jurisdiction and the recognition and enforcement of foreign judgments. All these rules relating to the applicable law, international jurisdiction and the recognition and enforcement of foreign judgments provide solutions to the difficulties that can flow from the fact that a single case can involve several separate legal systems. An example might be the case of a married couple of mixed nationality who are thinking of divorcing: which court will have jurisdiction to order the divorce, and what law will it apply? Another example would be where an accident occurs in a Member State and prompts environmental pollution that causes loss in several other Member States. Which State's courts should the victims go to? And which law will the courts apply? The sources of the rules of private international law are the legislation, case-law and academic writings in each of the States. Despite the name, private international law is a creature of national law alone. Certain of these national rules may have been standardised in international conventions and possibly also in Community instruments. Standardisation makes it possible to avoid situations where the courts of two States claim jurisdiction under their national rules of private international law and give conflicting judgments in the same case.

	and Eastern Europe (Phare) ²¹³		orientale (Phare)		Європи (Phare)
820.	Programming ²¹⁴	Programmplanung	Programmation	Glossary Inforegio	-планування програм(и); -програмування
821.	progressive implementation of the principle of equal treatment	schrittweise Verwirklichung des Grundsatzes der Gleichbehandlung	mise en oeuvre progressive du principe de l'égalité de traitement	Directive 86/378/CEE du Conseil / principe de l'égalité de traitement entre hommes et femmes JO L 225 12/08/1986	поступова реалізація принципу однакового ставлення
822.	promotion of a cultural area common to the European peoples	Förderung eines den Europäern gemeinsamen Kulturraums	mise en valeur (promotion) d'un espace culturel commun aux peuples de l'Europe	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	сприяння становленню культурного простору, спільного для європейських народів
823.	proposal of the Commission	Vorschlag der Kommission	proposition de la Commission	Const 24	пропозиція Комісії
824.	prosecuting authorities	für die Strafverfolgung zuständige Behörden	autorités des chargées des poursuites	TEU 31.2	звинувачувальні органи
825.	prosperity	Wohlstand	prospérité	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	-заможність; -багатство
826.	protection by the diplomatic or consular authorities	diplomatischer und konsularischer Schutz	protection de la part des autorités diplomatiques et consulaires	TEC 20	дипломатичний та консульський захист
827.	protection of personal data	Schutz personenbezogener Daten	protection des données à caractère personnel	TEU 30	захист особових даних

²¹³ The Phare programme was launched in 1989 following the collapse of the communist regimes in Central and Eastern Europe. It was intended to help these countries rebuild their economies. Originally, it concerned only Poland and Hungary but it was gradually extended to cover ten Central and Eastern European countries (Bulgaria, the Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Romania, Slovakia and Slovenia).

Since the accession of the ten new Member States on 1 May 2004, the Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, the Slovak Republic and Slovenia are eligible under Phare only for projects launched prior to 2005. All projects after that date are eligible for the Structural Funds and the Cohesion Fund on the same terms as for any Member State.

²¹⁴ One of the Structural Funds' principles which results in multiannual development programmes, the result of a process leading to decision taken through partnership. The process has a number of stages culminating in the measures being taken over by public or private promoters.

828.	protection of the diplomatic and consular authorities	Schutz der diplomatischen und konsularischen Stellen	protection des autorités diplomatiques et consulaires	Const 8	захист дипломатичних та консульських установ
829.	provisions amending the Treaty	Bestimmungen zur Änderung des Vertrags	dispositions portant modification du traité	TEU, Title II, III, IV	положення, що змінюють Договір
830.	provisions laid down by law, regulation or administrative action	Rechts- und Verwaltungsvorschriften	dispositions législatives, réglementaires et administratives	TEC 46	положення законів та підзаконних актів
831.	provisions of the Treaty	Bestimmungen des Vertrags	dispositions du traité	TEU 40	положення Договору
832.	proximity	Nachbarschaft; Nähe	proximité	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	близькість
833.	public international law ²¹⁵	Völkerrecht	Droit international public	European Judicial Network Glossary	-публічне міжнародне право; -міжнародне публічне право
834.	public intervention	öffentliche Intervention	l'action des autorités	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	-державне втручання; -державна інтервенція
835.	public intervention at the Community level	öffentliche Intervention auf Gemeinschaftsebene	action des autorités au niveau communautaire	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	-державне втручання на рівні Спільноти; -державна інтервенція на рівні Спільноти
836.	public morality ²¹⁶	öffentliche Sittlichkeit	moralité publique	TEC 30 Const III-43	суспільна мораль
837.	public policy	öffentliche Ordnung	ordre public	TEC 30 Const III-43	1. суспільний порядок (в контексті статті 30 ДЕСл) 2. державна політика
838.	public security	öffentliche Sicherheit	sécurité publique	TEC 30 Const III-43	суспільна безпека

²¹⁵ Public international law means the set of legal rules governing international relations between public bodies such as States and international organisations. Conventions and uniform laws are common instruments of public international law.

²¹⁶ The provisions of Articles 28 and 29 [prohibition of quantitative restrictions between Member States] shall not preclude prohibitions or restrictions on imports, exports or goods in transit justified on grounds of *public morality, public policy or public security*; the protection of health and life of humans, animals or plants; the protection of national treasures possessing artistic, historic or archaeological value; or the protection of industrial and commercial property. Such prohibitions or restrictions shall not, however, constitute a means of arbitrary discrimination or a disguised restriction on trade between Member States. (TEC 30)

839.	public service (a)	öffentliche Verwaltung	administration publique	Const III-18 TEC 39	державна служба
840.	public service ²¹⁷ (b)	öffentlicher Dienst	service public	TEC 73	-суспільна послуга -суспільне обслуговування
841.	Public service charter	Charta der öffentlichen Dienste	Charte des services publics	europa.eu.int	Хартія суспільних послуг
842.	public undertaking ²¹⁸	öffentliches Unternehmen	entreprise publique	DG Competition glossary	державне підприємство
843.	qualified majority	qualifizierte Mehrheit	majorité qualifiée	TEU 7	кваліфікована більшість
844.	qualified majority acting by a qualified majority... adopt measures	mit qualifizierter Mehrheit Maßnahmen... beschliessen	statuant à la majorité qualifiée... adopter des mesures	TEU 34	-діяти кваліфікованою більшістю; -ухвалювати кваліфікованою більшістю
845.	qualified majority voting	Abstimmung mit qualifizierter Mehrheit	vote à la majorité qualifiée	europa.eu.int	голосування кваліфікованою більшістю
846.	quantitative restrictions	mengenmäßige Beschränkungen	restrictions quantitatives	Résolution du Conseil, concernant le transport routier de marchandises au sein du marché intérieur JO 5.11.94 (C 309/4)	кількісні обмеження
847.	quantitative restrictions on market access	mengenmäßige Marktzugangsbeschränkungen	restrictions quantitatives à l'accès au marché	Résolution du Conseil, concernant le transport routier de marchandises au sein du marché intérieur JO 5.11.94 (C 309/4)	кількісні обмеження доступу до ринку
848.	Raphael cultural programme [див. також cultural programme]	Kulturförderprogramme Raphael	programme culturel Raphaël	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	програма сприяння культурі "Рафаель"
849.	rapporteur [in the the	Berichtstatter	rapporteur	europa.eu.int	доповідач

²¹⁷ Aids shall be compatible with this Treaty if they meet the needs of coordination of transport or if they represent reimbursement for the discharge of certain obligations inherent in the concept of a *public service* (TEC 73)

²¹⁸ An undertaking over which the public authorities directly or indirectly exercise dominant influence by virtue of their ownership, financial participation, or the rules which govern it. A dominant influence of public authorities is in particular presumed when they: a) hold the major part of the undertaking's subscribed capital, b) control the majority of the votes attached to shares issued by the undertaking or c) are in a position to appoint more than half of the members of the undertaking's administrative, managerial or supervisory body.

	European Court of Justice] [див. також co-rapporteur; assistant rapporteur]				[у Європейському Суді]
850.	rapporteur [in a Committee] ²¹⁹ [див. також co-rapporteur; assistant rapporteur]	Berichterstatter	rapporteur	règlement intérieur du CES JO 5.10.1994 (L 257)	доповідач [у Комітеті]
851.	rapporteur-general [див. також rapporteur]	Hauptberichterstatter	rapporteur général	règlement intérieur du CES JO 5.10.1994 (L 257)	головний доповідач
852.	ratio	Verhältnis	rapport	TEC 104	співвідношення
853.	ratio of the government deficit to gross domestic product	Verhältnis des öffentlichen Defizits zum Bruttoinlandsprodukt	rapport entre le déficit public et le produit intérieur brut	TEC 104	співвідношення державного дефіциту до ВВП
854.	readmission ²²⁰	Wiedereinreise	réadmission	JHA Glossary	реадмісія
855.	reasoned opinion [of the Commission]	mit Gründen versehene Stellungnahme	avis motivé	TEC 228	обґрунтований висновок [Комісії]
856.	receiving asylum-seekers ²²¹ [див. також asylum; asylum-seeker]	Aufnahme von Asylbewerbern	accueil de demandeurs d'asile	JHA Glossary	-прийняття шукачів притулку; -прийняття прохачів притулку
857.	„refugee“	„Flüchtling“	„réfugié“	règlement/ sécurité sociale des travailleurs migrants JO 5.7.1971 (L 149)	біженець
858.	registrar [of the ECJ] [див. також legal secretary]	Kanzler	greffier	europa.eu.int	секретар [ЄСД]
859.	registry [of the ECJ]	Kanzlei	greffe	europa.eu.int	секретаріат [Суду]
860.	regulation [див. також decision; directive; joint action; common position; common strategy;	Verordnung	reglement	TEC 37	-Регламент; -регламент ²²²

²¹⁹ A *rapporteur* is the member of a committee who is responsible for drawing up a report on a matter referred to that committee or examined by that committee acting on its own initiative.

²²⁰ The process in which a third-country national is reintegrated into his or her country of origin.

²²¹ When refugees look for asylum in a Member State, the authorities must ensure that they have dignified standard of living (food, accommodation, etc).

²²² Вживання великої / малої літери залежить від того, чи йдеться про власну назву конкретного документа чи про загальну назву типу документа

	communication]				
861.	regulatory approximation	Angleichung von Rechtsvorschriften	rapprochement des réglementations	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	зближення підзаконних актів
862.	reinforced qualified majority ²²³ [див. також qualified majority; qualified majority voting]	verstärkte qualifizierte Mehrheit	majorité qualifiée renforcée; majorité surqualifiée	europa.eu.int	посилена кваліфікована більшість
863.	relations with the wider world	Beziehungen zur übrigen Welt	relations avec le reste du monde	Const 3	-стосунки з рештою світу; -відносини з рештою світу
864.	relevant market ²²⁴	Relevanter Markt	marché en cause	DG Competition glossary	-релевантний ринок; -відповідний ринок
865.	relief actions	Soforthilfe	opérations humanitaires	europa.eu.int	термінова гуманітарна допомога
866.	removal	Abschiebung	éloignement	Const II-19	вигнання
867.	rendez-vous clause ²²⁵	Überprüfungsklausel	clause de rendez-vous	Eurojargon Glossary	застереження про повторний розгляд
868.	report	Bericht	rapport	TEC 99	доповідь
869.	report from the Council	Bericht des Rates	rapport du Conseil	TEC 99	доповідь Ради
870.	reports submitted by the Commission	Berichten der Kommission	rapports présentés par la Commission	TEC 99	доповіді Комісії
871.	Research Directorate-General	Generaldirektion Forschung	Direction Générale Recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social	Генеральний директорат з науково-дослідницької діяльності

²²³ The idea of a reinforced qualified majority stems from the conviction shared by several Member States that, if the unanimity requirement is maintained in an enlarged Union, it will all too often result in stalemate. Unanimity might therefore be replaced in certain cases by a reinforced qualified majority, larger than the 71% of the votes generally required for majority voting.

²²⁴ The definition of a relevant market is a tool to identify and define the boundaries of competition between firms. It allows to establish the framework within which competition policy principles are applied by the Commission. The main purpose of market definition is to identify in a systematic way competitive constraints that the undertakings involved face. Market definition makes it possible, inter alia, to calculate market shares that convey meaningful information regarding market power for the purposes of assessing dominance (dominant position(s)).

²²⁵ Sometimes, when EU leaders are discussing an important legal document, they cannot reach agreement on a particular issue. So they may decide to come back to this subject at a later date. Their decision is made official by putting it in writing and including it as a clause in the legal text they are discussing. This type of clause is sometimes known as a "rendezvous clause".

				Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	
872.	Research DG	GD Forschung	DG Recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	ГД з науково-дослідницької діяльності
873.	research facilities in Europe	Forschungsinfrastrukturen in Europa	infrastructures de recherche en Europe	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	матеріально-технічна база науково-дослідницької діяльності в Європі
874.	research infrastructures	Forschungsinfrastrukturen	Infrastructures de recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Towards a European research area /* COM/2000/0006 final */	інфраструктури науково-дослідницької діяльності
875.	research policy	Forschungspolitik	politique de la recherche	Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001)	політика щодо науково-дослідницької діяльності

				678 final	
876.	residence card [див. також resident permit]	Aufenthaltstitel	carte de séjour	JHA Glossary	посвідка на проживання
877.	residence permit [див. також resident card]	Aufenthaltsurlaubnis	permis de séjour	JHA Glossary	дозвіл на проживання
878.	respect for human dignity	Achtung der Menschenwürde	respect de la dignité humaine	Const 2	шанування людської гідності
879.	respect for human rights	Wahrung der Menschenrechte	respect des droits de l'Homme	Const 2	шанування прав людини
880.	respect for reason	Geltung der Vernunft	respect de la raison	Const Преамбула	шанування розуму
881.	respect for the law	Achtung des Rechts	respect du droit	Const 28	шанування права
882.	review the legality of acts ²²⁶ [див. також legality of acts]	Rechtmäßigkeit der Handlungen überwachen	contrôler la légalité des actes	TEC 230	наглядати за правозгідністю актів
883.	revision of the Treaties ²²⁷	Änderung der Verträge	revision des traités	europa.eu.int	перегляд договорів
884.	right of access to placement services	Recht auf Zugang zu einem Arbeitsvermittlungsdienst	droit d'accès aux services de placement	Const II - 89	право доступу до служб працевлаштування
885.	right of collective bargaining and action ²²⁸	Recht auf Kollektivverhandlungen und Kollektivmaßnahmen	droit de négociation et d'actions collectives	Const II - 88	право на колективні переговори та колективні дії
886.	right of defence	Verteidigungsrechte	droits de la défense	Const II-48	право на захист
887.	right of initiative [of the European Commission]	Initiativrecht	droit d'initiative	Communication de la Commission - Partenariat pour le changement dans une Europe élargie - COM/2004/05 57	право ініціативи [Європейської Комісії]

²²⁶ The Court of Justice shall *review the legality of acts* adopted jointly by the European Parliament and the Council, of acts of the Council, of the Commission and of the ECB, other than recommendations and opinions, and of acts of the European Parliament intended to produce legal effects vis-à-vis third parties. (TEC 230)

²²⁷ Article 48 of the EU Treaty is the legal base which enables a conference of representatives of the Member States' governments (an Intergovernmental Conference - IGC) to be convened for the purpose of amending the Treaties. It stipulates that any Member State, or the Commission, may submit to the Council proposals for such amendments. If the Council, after consulting Parliament and the Commission, delivers an opinion in favour of calling a conference, it is convened by the President of the Council. Any subsequent amendments to the Treaties enter into force two months after being ratified by all the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

²²⁸ Right of collective bargaining and action

Workers and employers, or their respective organisations, have, in accordance with Union law and national laws and practices, the right to negotiate and conclude collective agreements at the appropriate levels and, in cases of conflicts of interest, to take collective action to defend their interests, including strike action.

888.	right of scrutiny [of the European Parliament] ²²⁹	„Überwachungsrecht“	"droit de regard"	Report from the Commission on the working of committees during 2003 {SEC(2004)1722} /* COM/2004/0860	-право контролю; -право [Європейського Парламенту] на контроль
889.	right to an effective remedy and to a fair trial	Recht auf einen wirksamen Rechtsbehelf und ein unparteiisches Gericht	droit à un recours effectif et à accéder à un tribunal impartial	Const II - 107	право на ефективні засоби судового захисту та справедливий судовий розгляд
890.	right to asylum [див. також asylum; asylum seekers; asylum policy]	Asylrecht	droit d'asile	Const II-18	право на притулок
891.	right to effective protection by the courts and fair procedure	Recht auf effektiven gerichtlichen Rechtsschutz und auf fairen Prozess	le droit à une protection judiciaire efficace et à une procédure équitable	Johnston v Chief Constable of the Royal Ulster Constabulary, 1986; Pecastaing v Belgium, 1980	право на ефективний судовий захист та справедливий процес
892.	right to found a family	Recht Familie zu gründen	droit de fonder une famille	Const II-9	право створювати сім'ю
893.	right to good administration	Recht auf eine gute Verwaltung	droit a une bonne administration	Const	право на добре управління
894.	right to move and reside freely [within the territory of the Member States]	Recht sich... frei zu bewegen und aufzuhalten	droit de circuler et de séjourner librement	TEC 18	право вільно пересуватися та перебувати [на території держав-членів]
895.	right to petition the European Parliament	Petitionsrecht beim Europäischen Parlament	droit de pétition devant le Parlement européen	Const II-44	право петиції до Європейського парламенту
896.	right to property	Eigentumsrecht	droit de propriété	Const II-17	право власності
897.	right to vote and to stand as candidates	aktive und passive Wahlrecht	droit de vote et d'éligibilité	Const 8	право голосувати та висувати свою кандидатуру
898.	rights and duties	Rechte und Pflichten	droits et devoirs	europa.eu.int	права та обов'язки
899.	rights and duties enjoy the rights ... and be subject to the duties	Rechte und Pflichten haben	jouir des droits ... et être soumis aux devoirs	europa.eu.int	мати права та обов'язки
900.	rights of appeal	Rechtsbehelfe	voies de recours	Const 28	-право на оскарження; -правові засоби оскаржування
901.	rights of the elderly	Rechte älterer Menschen	droits des personnes âgées	Const II - 85	права старших людей

²²⁹ The Commission is obliged to inform the European Parliament about the work of the committees and to send it all draft implementing measures pursuant to a basic instrument adopted under Article 251 of the Treaty (codecision), so that the European Parliament can exercise *its right of scrutiny* enshrined in Article 8 of Decision 1999/468/EC.

902.	rise (decline) in world-wide interest rates	weltweite Zinsanstieg (Zinssenkung)	hausse (flechissement) des taux d'interet modiaux	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	зростання (падіння) світових процентних ставок
903.	Rome I ²³⁰	Rom I	Rome I	European Judicial Network Glossary	"Рим I"
904.	Rome II ²³¹	Rom II	Rome II	European Judicial Network Glossary	"Рим II"
905.	rule of law	Rechtsstaatlichkeit	état de droit	Const 2	1. верховенство права; 2. правова держава
906.	rule of reason	Rule of reason	règle de raison	Arrêt du Tribunal de première instance (troisième chambre) du 18 septembre 2001. - Affaire T-112/99.	право розумного підходу
907.	ruling give a ruling	Entscheidung geben; Vorentscheidung geben	statuer	TEC 234	1. ухвалити рішення 2. ухвалити [попередні] висновки [Суду]
908.	ruling of the European Court of Justice [див. European Court of Justice; preliminary ruling]	Beschluss des Europäischen Gerichtshofs	délibération de la Cour de justice	Proposition de Décision du Conseil adressant à la Commission des directives en vue de la négociation des modifications de la convention sur la protection physique des matières nucléaires /* COM/2005/01 99 final */	рішення Європейського Суду
909.	rural development	Entwicklung des ländlichen Raums; ländliche Entwicklung	développement rural	2me règlement/ fonds structurels, art. 11a JO 31.7.1993, (L193)	розвиток села

²³⁰ Rome I is the expression often used for the Convention of 1980 on the law applicable to contractual obligations, signed under the auspices of the European Economic Community.

²³¹ Rome II is the expression often used for the draft Community instrument on the law applicable to non-contractual obligations.

910.	safeguards (SG) ²³²	Schutzmaßnahmen (SG)	mesures de sauvegarde (SG)	External trade glossary	захисні заходи
911.	SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) ²³³	SAPARD (Sonderprogramm für Landwirtschaft und ländliche Entwicklung)	SAPARD (Programme spécial pour l'agriculture et le développement rural)	Phare enlargement Glossary	САПАРД (Спеціальна програма з сільського господарства та розвитку села; SAPARD)
912.	scheme for the direct financial support of students	System zur unmittelbaren finanziellen Unterstützung von Studenten	système d'aide financière directe aux étudiants	87/327/EEC: Council Decision of 15 June 1987 adopting the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (Erasmus)	система прямої фінансової підтримки студентів
913.	Schengen acquis [див. також <i>acquis communautaire</i>]	Schengen-Besitzstand	acquis Schengen	Résolution sur le fonctionnement et l'avenir de Schengen JO n° C 115 du 14/04/1997	-Шенгенський <i>acquis</i> ; -Шенгенський доробок
914.	Schengen Information System (SIS)	Schengener Informationssystem (SIS)	système d'information Schengen (SIS).	europa.eu.int	Шенгенська інформаційна система (ШІС; SIS)
915.	'seasonal worker'	«Saisonarbeiter»	«travailleur saisonnier»	règlement/ sécurité sociale des travailleurs migrants JO 5.7.1971 (L 149)	„сезонний працівник”
916.	Secretary-General of the Council ²³⁴	Generalsekretär des Rates	secrétaire général du Conseil	TEU 18.3	Генеральний секретар Ради
917.	secure and binding international legal framework	international gesicherte und rechtsverbindliche Rahmen	cadre juridique international sûr et contraignant	Décision du Conseil concernant l'application provisoire du traité sur la Charte de l'énergie par la Communauté européenne JO 31.19.94 (L 380/1)	надійні та обов'язкові міжнародні правові рамки
918.	security	Sicherheit	securité	europa.eu.int	безпека
919.	securities [див. також <i>bonds</i>]	[sonstige] Wertpapieren	titres	TEC 104.11	цінні папери
920.	securities markets	Wertpapiermärkte	marchés des valeurs	rapport d'activité du	ринки цінних паперів

²³² Safeguards (SG) are actions taken to protect a specific industry from an unexpected rise of imports. It is governed by Article XIX of the GATT 1994.

²³³ SAPARD's aim is to assist the candidate countries and prepare them for participation in the common agricultural policy and internal market on the basis of a wide range of adjustment measures relating to agricultural structures and rural development. These measures form part of the preaccession strategy conducted under Accession Partnerships formed between the Commission and each of the candidate countries. With the accession of the first group of candidate countries, the Structural Funds and the Cohesion Fund will take over, depending on the capacity of the individual beneficiary countries to use the Community grants effectively.

²³⁴ The Presidency shall be assisted by the Secretary-General of the Council who shall exercise the function of High Representative for the common foreign and security policy.

			mobilières	comité monétaire JO 7.7. 1980 (C 166)	
921.	security of energy supply (-ies) [див. також energy supply]	Energieversorgungssicherheit	sécurité de l'approvisionnement en énergie	programme SAVE (efficacité énergétique) avec décision du 29.10.1991 JO 8.11.1991 (L 307) Décision du Conseil concernant l'application provisoire du traité sur la Charte de l'énergie par la Communauté européenne JO 31.19.94 (L 380/1)	безпека енергопостачання
922.	segmentation of the market	Segmentierung der Märkte	le fonctionnement du marché	orientations économiques JO 31.12.1981 (L 385)	сегментація ринку
923.	service (a) [див. також public service (a); law enforcement services; authority, body, agency, institution, office]	Verwaltung; Behörde	administration	Const III-18 TEC 39	служба
924.	service (b) [див. також public service (b), free movement; cross-border services; General Agreement on Trade in Services;]	Dienst	service	TEC 73	послуга
925.	services of general economic interest ²³⁵	Leistungen der Daseinsvorsorge, Dienste von allgemeinem wirtschaftlichem Interesse	services d'intérêt économique général	DG Competition glossary TEC 16 Communication from the Commission Services of general interest in Europe (OJ C 17, 19.1.2001)	послуги, що забезпечують загальноекономічні потреби
926.	servitude [див. також slavery]	Leibeigenschaft	servitude	Const II - 65	примусова залежність

²³⁵ Services of an economic nature, the provision of which can be considered to be in the general interest. For example: basic, publicly accessible supply of energy, telecommunication, postal services, transport, water and waste disposal services. The Member States are primarily responsible for defining what they regard as services of general economic interest on the basis of the specific features of the activities concerned. However, their definitions are subject to the Commission's control for manifest errors where Member States specifically entrust undertakings within the meaning of Article 86(2) of the EC Treaty with services of general economic interest. The precise definition of the particular task assigned to the entrusted undertaking is an important element for assessing whether and to what extent it is justified for the State to grant exclusive rights or funds to that undertaking in order to ensure the fulfilment of the task.

927.	set out broad guidelines [див. також guidelines; broad guidelines; lay down guidelines]	Grundzüge darlegen	fixer les grandes orientations	TEC 99	-закладати стратегічні настанови; -формулювати стратегічні настанови
928.	shared values	gemeinsame Werte	valeurs communes	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	спільні цінності (вартості)
929.	short-term growth prospects [див. також long-term growth prospects]	kurzfristige Wachstumsaussichten	perspectives de croissance à court terme	décision rapport annuel 1990/91 sur la situation économique et orientations de politique économique pour 1991 JO 7.9.1991 (L 252)	короткострокові перспективи зростання
930.	simplification of the treaties	Vereinfachung der Verträge	simplification des Traités	europa.eu.int	спрощення договорів
931.	single [див. також common; single market]	einheitlich	unique	Const 3	єдиний
932.	Single European Act	Einheitlicher Europäischer Akt	acte unique européen	décision/discipline budgétaire JO 15.7.1988 (L 185)	Єдиний європейський акт
933.	single exchange-rate policy	einheitliche Wechselkurspolitik	politique de change unique	TEC 4	-єдина політика щодо обмінного курсу; -єдина курсова політика
934.	single financing and programming instrument for cultural cooperation	einheitliches Finanzierungs- und Planungsinstrument	instrument unique de financement et de programmation pour la coopération culturelle	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	єдиний інструмент фінансування та планування культурної співпраці
935.	single market [див. також common market; single market; internal market]	Binnenmarkt; einheitlicher Markt	marché unique	Const 3	єдиний ринок

936.	single monetary policy	einheitliche Geldpolitik	politique monétaire unique	TEC 4	єдина монетарна політика
937.	slavery [див. також servitude]	Sklaverei	esclavage	Const II - 65	рабство
938.	smuggling and trafficking of human beings	Menschenschmuggel und Menschenhandel	les activités des passeurs et la traite des etres humains	Communication de la Commission au Conseil et au Parlement européen sur une méthode ouverte de coordination de la politique communautaire en matière d'immigration.	незаконне переміщення людей через кордон та торгівля людьми
939.	social assistance	soziale Unterstützung	aide sociale	Const II-34	соціальна допомога
940.	social dialogue	sozialer Dialog	dialogue social	Final adoption of amending budget No 8 of the European Union for the financial year 2005 JO L 009 , 13/01/2006	соціальний діалог
941.	social exclusion [див. також social inclusion]	soziale Ausgrenzung	exclusion sociale	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	соціальне вилучення
942.	social exclusion and discrimination	soziale Ausgrenzung und Diskriminierungen	exclusion sociale et les discriminations	Const 3	соціальне вилучення і дискримінація(i)
943.	social justice and protection	soziale Gerechtigkeit und sozialen Schutz	la justice et la protection sociales	Const 3	соціальна справедливість та соціальний захист
944.	social inclusion	soziale Integration	inclusion sociale	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	соціальне залучення
945.	social protection	soziale Schutz	protection sociale	TEC 2	соціальний захист
946.	social security	soziale Sicherheit	sécurité sociale	Const II-34	соціальне забезпечення
947.	social security benefits	Genuß der Leistungen der sozialen Sicherheit	bénéfice des prestations de sécurité sociale	règlement/ securité sociale des travailleurs migrants JO 5.7.1971 (L 149)	-соціальні виплати; -соціальна допомога; -соціальне забезпечення

948.	social security scheme	System der sozialen Sicherheit	régime de sécurité sociale	règlement/ sécurité sociale des travailleurs migrants JO 5.7.1971 (L 149)	система соціального забезпечення
949.	SOCRATES programme	SOKRATES-Programm	programme SOCRATES	europa.eu.int	програма „Сократ” (SOCRATES)
950.	sound	gesund	sain	TEC 4	здоровий
951.	sound monetary conditions	gesunde monetäre Rahmenbedingungen	conditions monétaires saines	TEC 4	-здорові монетарні умови; -здоровий стан валюти
952.	sound public finances	gesunde öffentliche Finanzen	finances publiques saines	TEC 4	здорові державні фінанси
953.	specialised courts	Fachgerichte	tribunaux spécialisés	Const 28	спеціалізовані суди
954.	spillover effect ²³⁶	Übergreifen; Spillover-Effekt	extension	europa.eu.int	ефект поширювання
955.	Stabilisation and Association Agreement [with Western Balkan States]	Stabilisierungs- und Assoziierungsabkommen	accord de stabilisation et d'association	Communication de la Commission au Conseil - Un avenir européen pour le Kosovo / COM/2005/0156	Угода про стабілізацію та асоціацію
956.	Stabilisation and Association Process [concerning Western Balkans]	Stabilisierungs- und Assoziierungsprozess	processus de stabilisation et d'association	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	-процес стабілізації та асоціації; -процес, спрямований на стабілізацію та асоціацію
957.	Stability and Growth Pact	Stabilitäts- und Wachstumspakt	Pacte de stabilité et de croissance	europa.eu.int	Пакт про стабільність та зростання
958.	stage of accession	Übergangsstufe im Rahmen des Beitritts	étape d'adhésion	JO L 362/1990,p.3	-стадія приєднання; -етап приєднання
959.	stake in the EU's Internal Market ²³⁷	Teilnahme am Binnenmarkt	perspective de participation au marché intérieur	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations	частка у внутрішньому ринку ЄС

²³⁶ Це поняття позначає неофункціоналістську модель інтеграції, за якою інтеграційні процеси, що почалися в одній сфері, поступово поширюються („перетікають” - spill over) на решту сфер. Наприклад, інтеграція в галузях вугілля та сталі між Францією та Німеччиною зумовила відповідні процеси в галузі атомної енергетики, згодом в інших секторах економіки; нарешті інтеграція зачепила сфери зовнішніх та внутрішніх справ держав-членів Спільноти. Процесовий іменник („поширювання” замість „поширення”) підкреслює незавершеність цього процесу, характерний і нині для європейської інтеграції.

²³⁷ Russia, the countries of the Western NIS and the Southern Mediterranean should be offered the prospect of a stake in the EU's Internal Market and further integration and liberalisation to promote the free movement of - persons, goods, services and capital (four freedoms).

				avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	
960.	stakeholder ²³⁸	Stakeholder	partie prenante	Eurojargon Glossary	зацікавлений суб'єкт
961.	Standing Committee	Ständiger Ausschuss	Comité permanent	directive/ information socio-économique et qualification professionnelle des personnes travaillant dans l'agriculture JO 23.4.1972 (L 96)	постійний комітет
962.	Standing Committee on Agricultural Structure	Ständiger Agrarstrukturausschuss	Comité permanent des structures agricoles	directive/ information socio-économique et qualification professionnelle des personnes travaillant dans l'agriculture JO 23.4.1972 (L 96)	постійний комітет з аграрної структури
963.	state [див. також Member State; country]	Staat	État	europa.eu.int	держава
964.	state aid	staatliche Beihilfen	aide d'État	TEC 299	-державна допомога; -державна підтримка
965.	Strategy paper	Strategiepapier	Document d'orientation	Communication de la Commission - Politique européenne de voisinage COM/2004/0373 final */	Стратегічний документ
966.	strengthening international security	Stärkung der internationalen Sicherheit	renforcement de la sécurité internationale	Const	зміцнювання міжнародної безпеки
967.	structural adjustment ²³⁹ ; structural adaptation [див. також adjustment; economic adjustment]	Strukturanpassung	ajustement structurel; l'adaptation structurelle	décision rapport annuel 1990/91 sur la situation économique et orientations de politique économique pour 1991	-структурна адаптація; -структурна перебудова

²³⁸ Any person or organisation with an interest in or affected by EU legislation and policymaking is a 'stakeholder' in that process. The European Commission makes a point of consulting as wide a range of stakeholders as possible before proposing new legislation or new policy initiatives.

²³⁹ structural adjustment - Structural policies improve the capacity of Member States' economies to adjust. They enhance flexibility in goods and factor markets and should lead to an improvement in the extent and speed of response of prices in those markets to changes in market conditions. Structural policies thereby reduce the potential size and duration of adjustment costs associated with disturbances

968.	student mobility	Mobilität der Studierenden	mobilité des étudiants	Report from the Commission - Interim evaluation report on the results achieved and on the qualitative and quantitative aspects of the implementation of the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' [COM(2000)153]	-студентська мобільність; -мобільність студентів
969.	study groups [in a Committee]	Studiengruppen	groupes d'étude	règlement intérieur du CES JO 5.10.1994 (L 257)	робочі групи [в комітеті]
970.	supranational	supranational	supranational	europa.eu.int	-наддержавний; -наднаціональний
971.	supranationalism [див. також intergovernmentalism]	Supranationalismus	supranationalisme	europa.eu.int	-наддержавний (наднаціональний) підхід [до Європейської інтеграції] -наддержавна (наднаціональна) концепція [Європейської інтеграції]
972.	'survivor' [див. також workers and their survivors]	«Hinterbliebener»	«survivant»	règlement/ sécurité sociale des travailleurs migrants JO 5.7.1971 (L 149)	утриманець
973.	suspension clause ²⁴⁰	Suspensionsklausel	clause de suspension	europa.eu.int	-застереження про зупинення; -зупиняльне застереження
974.	sustainable	dauerhaft; beständig	durable; stable	TEC 2	-стабільний ²⁴¹ ; -підтримуваний; -витримуваний
975.	sustainable and non-inflationary growth	beständiges, nichtinflationäres Wachstum	croissance durable et non inflationniste	TEC 2	стабільне та неінфляційне зростання
976.	sustainable balance of	dauerhaft finanzierbare	balance des paiements	TEC 4	стабільний платіжний баланс

²⁴⁰ The suspension clause was written into the Treaty on European Union by the Treaty of Amsterdam. Under this clause, some of a Member State's rights under the Treaties (e.g. its voting rights in the Council) may be suspended if it seriously and persistently breaches the principles on which the Union is founded (liberty, democracy, respect for human rights and fundamental freedoms, and the rule of law). Its obligations, however, would still be binding

²⁴¹ На думку експертів термінознавчої ради Лабораторії, для перекладу прикметника sustainable (нім. dauerhaft, фр. durable), особливо в сполучі sustainable development, слід віддати перевагу слову "стабільний", а не словам "сталий" чи "стійкий". Семантика останніх двох понять не передбачає динаміки і, власне, суперечить самій ідеї поняття sustainable як руху до дедалі вищих результатів.

	payments	Zahlungsbilanz	stable		
977.	sustainable convergence	dauerhafte Konvergenz	convergence durable	TEC 121	-стабільна конвергенція; -стабільне наближення; -[рідш.] підтримувана конвергенція
978.	sustainable development	dauerhafte Entwicklung	développement durable	europa.eu.int	стабільний розвиток
979.	sustained: див. sustainable	dauerhaft	durable	Résolution du Conseil ... relative à l'industrie automobile JO 31/05/1994 C 149	
980.	sustained industrial competitiveness	dauerhafte industrielle Wettbewerbsfähigkeit	compétitivité industrielle durable	Résolution du Conseil ... relative à l'industrie automobile JO 31/05/1994 C 149	-стабільна конкурентоздатність галузі; стабільна конкурентоздатність промисловості
981.	synergy in education policies	Synergie in der Bildungspolitik	synergie dans les politiques de l'éducation	europa.eu.int	синергія в освітніх політиках
982.	take effect [див. також enter into force]	in Kraft treten	prener effet	Const 24	набирати чинності
983.	tariff barriers [див. також non-tariff barriers]	tarifäre Hindernisse; tarifflche Hemmnisse	entraves tarifaires; barrières tarifaires; obstacles tarifaires	COM External Trade Glossary	-тарифні бар`єри; -тарифні перешкоди
984.	tariff peaks ²⁴²	tarifflche Spitzen	crêtes tarifaires	External trade glossary	тарифні піки
985.	teacher mobility	Mobilität von Lehrern	mobilité des enseignants	Report from the Commission - Interim evaluation report on the results achieved and on the qualitative and quantitative aspects of the implementation of the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' [COM(2000)153	-вчительська мобільність; -мобільність учителів

²⁴² Relatively high tariffs, usually on "sensitive" products, amidst generally low tariff levels. For industrialised countries, tariffs of 15 % and above are generally recognised as "tariff peaks".

986.	teaching	Lehrtätigkeit	enseignement	Council Directive 2005/71/EC of 12 October 2005 on a specific procedure for admitting third-country nationals for the purposes of scientific research JO L 289 , 03/11/2005	викладання
987.	teaching a subject through a foreign language (EMILE)	fremdsprachliche Fachunterricht (EMILE)	enseignement d'une matière par l'intégration d'une langue étrangère (EMILE),	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions -- Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006 [COM(2003) 449 final -- Not published in the Official Journal].	-викладання предмету чужою мовою ("Еміль"); -викладання предмету іноземною мовою ("Еміль")
988.	technical barriers to trade (TBT) ²⁴³	technische Handelshemmnisse	obstacles techniques au commerce (OTC)	COM External Trade Glossary	-технічні торговельні бар'єри (перешкоди); -технічні бар'єри (перешкоди) у торгівлі
989.	TEMPUS programme	TEMPUS-Programm	programme TEMPUS	europa.eu.int	програма ТЕМПУС (TEMPUS)
990.	tendering for public contracts	Bewerbung um öffentliche Aufträge	appels d'offres publics	résolution / initiative locales de création d'emplois JO 21.6.1984 (C 161)	проведення тендерів на виконання державних замовлень
991.	territorial integrity of the State	territoriale Unversehrtheit [der Staat]	intégrité territoriale de l'état	Const 5	-територіальна цілісність держави; -територійна цілісність держави
992.	safeguarding of internal security	Schutz der inneren Sicherheit	sauvegarde de la sécurité intérieure	TEU 33	захист внутрішньої безпеки
993.	taskforce ²⁴⁴	Task Force	taskforce	europa.eu.int	-оперативна група; -робоча група

²⁴³ The technical barriers to trade (TBT) are related to product standards and conformance. The aim of the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade (TBT Agreement) is to ensure that 1) mandatory technical regulations, 2) voluntary standards and 3) procedures for assessing conformity with technical regulations and standards do not generate avoidable obstacles.

²⁴⁴ taskforce - The European Union has been committed to Kosovo since the outset of the 1999 conflict, with a vast financial and political effort to build lasting peace and democracy. The Cologne European Council of June 1999 emphasised the EU's commitment to taking a leading role in the reconstruction of Kosovo. Immediately after the end of the conflict, the European Commission provided € 378 million in emergency humanitarian aid. It deployed a taskforce to implement the first reconstruction programmes; linking relief actions with longer-term development programmes implemented by the European Agency for Reconstruction

994.	Title V of the EU Treaty	Titel V EU-Vertrag	Titre V du traité UE	EUROPA Glossary	Розділ V Договору про Європейський Союз
995.	Title VI of the EU Treaty	Titel VI EU-Vertrag	Titre VI du traité UE	EUROPA Glossary	Розділ VI Договору про Європейський Союз
996.	top-down integration [див. також bottom-up integration]	Top-Down Integration	intégration descendante	europa.eu.int	нисхідна інтеграція
997.	torture	Folter	torture	Const II-4	катування
998.	Towards a European research area [Communication from the Commission]	Hin zu einem europäischen Forschungsraum	Vers un espace européen de la recherche	Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Towards a European research area [COM (2000) 6 final - Not published in the Official Journal]	[Повідомлення Комісії] „Прямуючи до Європейського науково-дослідницького простору”
999.	trade barriers	Handelshemmnisse	obstacles au commerce	External Trade Glossary	-торгівельні бар`ери; -торгівельні перешкоди
1000.	Trade Barriers Regulation (TBR) ²⁴⁵	Verordnung über Handelshemmnisse	Règlement sur les obstacles au commerce (ROC)	External Trade Glossary	Регламент про торговельні бар`ери (перешкоди)
1001.	trafficking in persons	Menschenhandel	traite d'êtres humains	TEU 29	торгівля людьми
1002.	trainer mobility	Mobilität von Erziehern	mobilité des éducateurs	Report from the Commission - Interim evaluation report on the results achieved and on the qualitative and quantitative aspects of the implementation of the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' [COM(2000)153]	-викладацька (тренерська) мобільність; -мобільність викладачів (тренерів)
1003.	training [див. також learning; teaching; vocational]	berufliche Bildung; Ausbildung	formation	TEC 3 Decision No 253/2000/EC	професійна освіта

²⁴⁵ The Trade Barriers Regulation is a mechanism for Community firms and industries to act against trade barriers affecting their access to third country markets or the EC market, by requesting the Commission to investigate complaints and to seek redress - whether by negotiated bilateral agreement, dispute settlement at the WTO, or retaliatory measures. Came into effect on 1 January 1995 (COUNCIL REGULATION (EC) No 3286/94 of 22 December 1994).

	training; education]			establishing the second phase of the Community action programme in the field of education 'Socrates' JO L 028 , 03/02/2000	
1004.	transactionalism/ transactionalist approach (Karl Deutsch)	Transaktionalismus	transactionalisme	europa.eu.int	трансакціонізм
1005.	trans-boundary [див. також cross-border]	länderübergreifend; grenzübergreifend	transfrontalier	europa.eu.int	транскордонний
1006.	trans-boundary threats	länderübergreifende Bedrohungen	menaces transfrontalières	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	транскордонні загрози
1007.	transfer of competences	Kompetenzübertragung	transfert des compétences	Treaty of Amsterdam, 17	передавання компетенцій
1008.	transfer of competences from the WEU to the EU	Kompetenzübertragung von der WEU auf die EU	transfert des compétences de l'UEO à l'UE	Treaty of Amsterdam, 17	передавання компетенцій від ЗЕС до ЄС
1009.	transmission of knowledge	Vermittlung des Wissens	transmission des connaissances	Communication from the Commission of 5 February 2003 - The role of the universities in the Europe of knowledge [COM(2003) 58 final	передавання знань
1010.	transnational	transnational	transnational	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	транснаціональний
1011.	transnational dissemination of culture	transnationale Verbreitung der Kultur	diffusion transnationale de la culture	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing	транснаціональне поширення культури

				the Culture 2000 programme	
1012.	transparency	Transparenz	transparence	EUROPA Glossary	прозорість
1013.	transparency of the proceedings (of the institutions)	Transparenz der Arbeit	Transparence des travaux	Const 49	прозорість роботи (інституцій)
1014.	Treaties establishing the European Communities	Verträge zur Gründung der Europäischen Gemeinschaften	traités instituant les Communautés européennes	TEU 5	Договори про заснування Європейських спільнот
1015.	Treaty [див. також agreement; founding Treaties]	Vertrag	Traité	europa.eu.int	договір
1016.	Treaty establishing a Single Council and a Single Commission of the European Communities [див. також Merger Treaty]	Vertrag zur Einsetzung eines gemeinsamen Rates und einer gemeinsamen Kommission der Europäischen Gemeinschaften	Traité instituant un Conseil unique et une Commission unique des Communautés européennes	europa.eu.int	Договір про заснування єдиної Ради та єдиної Комісії Європейських спільнот (офіційна назва Договору про злиття)
1017.	Treaty Establishing the European Community (EC Treaty, TEC)	Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft (EGV)	Traité instituant la Communauté européenne (traité CE)	europa.eu.int	Договір про заснування Європейської Спільноти (ДЄСп)
1018.	Treaty of Amsterdam (Nice, Maastricht, Rome etc.)	Vertrag von Amsterdam (Nizza, Maastricht, Rom etc.)	Traité d'Amsterdam (de Nice, Maastricht, Rome etc.)	europa.eu.int	Амстердамський (Ніццький, Маастрихтський, Римський etc.) Договір
1019.	Treaty on European Union (TEU)	Vertrag über die Europäische Union (EUV)	Traité sur l'Union européenne (Traité UE)	europa.eu.int	Договір про Європейський Союз (ДЄС)
1020.	treaty of accession	Beitrittsvertrag	traité d'adhésion	JO C 188/1984,p.29	-договір про вступ; -договір про приєднання
1021.	Trevi Group ²⁴⁶	TREVI-Gruppe	groupe TREVI	europa.eu.int	група ТРЕВІ
1022.	Troika ²⁴⁷	Troika	Troïka	EUROPA Glossary	Тройка

²⁴⁶ Trevi: Terrorism, Radicalism, Extremism, Violence International

²⁴⁷ The "Troika" consists of the Member State which currently holds the Presidency of the Council, the Member State which held it for the preceding six months and the Member State which will hold it for the next six months. The Troika is assisted by the Commission and represents the Union in external relations coming under the common foreign and security policy.

The Troika in its present form has been altered by the Treaty of Amsterdam and replaced by a system whereby the Presidency is assisted by the Secretary-General of the Council, in his capacity as High Representative for the common foreign and security policy, and by the Commission.

1023.	twinning ²⁴⁸	Twinning	twinning; jumelage	Phare enlargement Glossary	-ТВІНІНГ; -наслідування
1024.	two-speed Europe [див. також multi-speed Europe; variable geometry; concentric circles]	Europa der zwei Geschwindigkeiten	Europe à deux vitesses	Résolution sur la communication de la Commission au Conseil et au Parlement européen sur les politiques d'immigration et d'asile (COM(94)0023 - C3-0107/94)	Двошвидкісна Європа
1025.	ultimate geographic limits of the Union	äußerste geografische Grenzen der Union	limites géographiques ultimes de l'Union	Communication de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/0104 final */	граничні географічні межі Союзу
1026.	unanimity [див. також qualified majority]	Einstimmigkeit	unanimité	Const 24	одностайність
1027.	uniform	einheitlich	uniforme	Proposition de Décision du Parlement européen et du Conseil {SEC(2005)435} /* COM/2005/0123 final - COD 2005/0049 */	однаковий
1028.	uniform application of the Community law	einheitliche Anwendung des Gemeinschaftsrechts	application uniforme de la législation communautaire	Proposition de Décision du Parlement européen et du Conseil {SEC(2005)435} /* COM/2005/0123 final - COD 2005/0049 */	однакове застосування права Спільноти
1029.	uniform interpretation of Community law	einheitliche Auslegung des Gemeinschaftsrechts	interprétation uniforme du droit communautaire	Arrêt de la Cour (deuxième	однакове тлумачення права Спільноти

²⁴⁸ an agreement between a candidate country and one or more Member State administrations to transfer acquis-related skills and knowledge (progress towards adoption of part of the acquis).

				chambre) du 16 septembre 2004. - Affaire C-227/01.	
1030.	uniformity of application of the Community law	einheitliche Anwendung des Gemeinschaftsrechts	uniformité d'application de la législation communautaire	Arrêt de la Cour du 23 septembre 2003. - - Affaire C-452/01	однаковість застосування права Спільноти
1031.	Union (The Union)	Union	Union	europa.eu.int	[Європейський] Союз
1032.	Union Minister for Foreign Affairs	Aussenminister der Union	ministre des Affaires étrangères de l'Union	Const 20	Міністр закордонних справ Союзу
1033.	Union's external representation	Vertretung der Union nach aussen	représentation extérieure de l'Union.	Const 25	зовнішнє представництво Союзу
1034.	united ever more closely [див. також ever closer union]	immer enger vereint	unis d'une manière sans cesse plus étroite	Const Преамбула	-дедалі ближче єднання; -дедалі тісніше єднання
1035.	united in its diversity	in ihrer Vielfalt geeint	unie dans sa diversité	Const Преамбула	-об'єднаний у своєму розмаїтті; -тут: [Європа], об'єднана у своєму розмаїтті
1036.	United Nations Organization (UN)	Organisation der Vereinten Nationen (VN; UNO)	Organisaion des Nations Unies (ONU)	europa.eu.int	Організація Об'єднаних Націй (ООН)
1037.	United Nations Centre for International Trade Law (UNCITRAL)	Zentrum der Vereinten Nationen für internationales Handelsrecht (UNCITRAL)	Commission des Nations unies pour le droit commercial international (CNUDCI)	External trade glossary	Комісія (Центр) ООН з міжнародного торговельного права (ЮНСІТРАЛ; UNCITRAL)
1038.	United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) ²⁴⁹	Konferenz der Vereinten Nationen über Handel und Entwicklung (UNCTAD)	Conférence des Nations unies pour le Commerce et le Développement (CNUCED)	External trade glossary	Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД; UNCTAD)
1039.	United Nations Development Programme (UNDP)	UN – Entwicklungsprogramm (UNDP)	Programme des Nations Unies pour le développement (PNUD)	External trade glossary	Програма розвитку ООН (ПРООН; UNDP)
1040.	United Nations Environment Programme (UNEP)	Umweltprogramm der Vereinten Nationen (UNEP)	Programme des Nations Unies pour l'Environnement (PNUE)	External trade glossary	Програма ООН з довкілля (ЮНЕП, UNEP)
1041.	United Nations Industrial Development Organisation (UNIDO)	Organisation der Vereinten Nationen für industrielle Entwicklung (UNIDO)	Organisation des Nations unies pour le Développement Industriel	External trade glossary	Організація ООН з промислового розвитку (ЮНІДО; UNIDO)

²⁴⁹ UNCTAD – The United Nations Conference on Trade and Development meets at ministerial level every four years. The Special Committee on Preferences was set up by UNCTAD in 1968 for the purpose of monitoring the application of the system of generalised preferences. The Committee met annually until its dissolution in 1996. The next UNCTAD, the tenth to date, will take place in Bangkok in February 2000

			(ONUDI)		
1042.	Urban II ²⁵⁰	Urban II	Urban II	europa.eu.int	[ініціатива] Урбан II
1043.	use of knowledge	Anwendung des Wissens; Verwendung des Wissens	utilisation des connaissances	Communication from the Commission of 5 February 2003 - The role of the universities in the Europe of knowledge [COM(2003) 58 final	використання знань
1044.	validity of acts of the institutions	Gültigkeit der Handlungen der Organe	validité des actes pris par les institutions	TEC 234	чинність актів інституцій
1045.	variable geometry ²⁵¹	variable Geometrie	géométrie variable	Communication de la Commission - Bâtir l'EER de la connaissance au service de la croissance /* COM/2005/01 18 final	змінна геометрія
1046.	„variable geometry“ Europe	Europa 'mit variabler Geometrie'	Europe 'à géométrie variable'	Communication de la Commission - Bâtir l'EER de la connaissance au service de la croissance /* COM/2005/01 18 final europa.eu.int	Європа „змінної геометрії“
1047.	Vice-President [див. також President, Presidency]	Vizepräsident	Viceprésident	Const 25	Заступник голови
1048.	visa policy	Visapolitik	politique des visas	europa.eu.int	візова політика
1049.	vocational training [див. також training; learning; teaching]	Berufsbildung	formation professionnelle	Report from the Commission - Interim evaluation report on the results achieved and on the qualitative and quantitative aspects of the implementation of the second phase of the Community action programme in the field of education	професійне навчання

²⁵⁰ Urban II concentrates its support on innovative strategies to regenerate cities and declining urban areas (financed by the ERDF).

²⁵¹ Variable geometry – a model of European integration in which member states decide whether or not to participate in a particular activity.

				'Socrates' [COM(2000)1 53]	
1050.	[basic] vocational training	Berufsausbildung	formation professionnelle	décision formation professionnell e continue dans la CE (Force) JO 21.6.1990 (L 156)	[базове] професійне навчання
1051.	voluntary withdrawal	freiwilliger Austritt	retrait volontaire	Const 59	добровільний вихід
1052.	weighted votes [див. також qualified majority]	gewogene Stimmen	voix... pondérées	TEU 104 c 13	зважені голоси
1053.	Western European Union (WEU)	Westeuropäische Union (WEU)	Union de l'Europe occidentale (UEO)	europa.eu.int	Західноєвропейський Союз (ЗЄС)
1054.	Western Newly Independent States (WNIS)	westlichen Neue Unabhängige Staaten (die westlichen NUS)	Nouveaux États indépendants occidentaux (NEI occidentaux)	Communicati on de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	Західні нові незалежні держави
1055.	white paper [див. також green paper]	Weißbuch	livre blanc	europa.eu.int	біла книга
1056.	widely-spoken languages	verbreitete Sprachen	langues de diffusion	Decision No 508/2000/EC of the European Parliament and of the Council of 14 February 2000 establishing the Culture 2000 programme	поширені мови
1057.	widening (integration) [див. також deepening]	Ausweitung	élargissement	europa.eu.int	-поширення/поширювання; -ширшення
1058.	wider Europe	Größeres Europa	Europe élargie	Communicati on de la Commission - L'Europe élargie - Voisinage: un nouveau cadre pour les relations avec nos voisins de l'Est et du Sud /* COM/2003/01 04 final */	ширша Європа

1059.	Wider Europe Task Force	Task Force "Größeres Europa"	task force "Europe élargie"	Communication de la Commission - Politique européenne de voisinage - COM/2004/0373 final */	оперативна група „Ширша Європа“
1060.	worker [див. також labourer]	Erwerbsperson	travailleur	europa.eu.int	працівник ²⁵²
1061.	workers and their survivors [див. також survivors]	Erwerbspersonen und ihre Hinterbliebenen	travailleurs et leurs survivants	règlement/régime de sécurité sociale (modification) JO 19.5.1992 (L 136)	працівники та їхні утриманці
1062.	World Customs Organisation (WCO)	Weltzollorganisation (WCO)	Organisation mondiale des douanes (OMD)	External trade glossary	Світова митна організація
1063.	World Trade Organisation (WTO)	Welthandelsorganisation (WTO)	Organisation mondiale du commerce (OMC)	External trade glossary	Світова організація торгівлі
1064.	Yaoundé Convention	Abkommen von Yaoundé	convention de Yaoundé	europa.eu.int	Яундеська конвенція

²⁵² В українській мові варто розрізняти іменники „працівник“ та „робітник“. „Робітник“ (фр. ouvrier) позначає особу, зайняту здебільшого фізичною працею (пор. рос. «рабочий»). Натомість „працівник“ (фр. travailleur) позначає найняту людину в найширшому значенні слова (пор. рос. «работник”).